

DIRECȚIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

FOCȘANII ȘI UNIREA MOLDOVEI CU MUNTENIA

BUCUREȘTI — 1988

DIRECȚIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

**FOCȘANII
ȘI UNIREA MOLDOVEI
CU MUNTENIA**

BUCUREȘTI — 1988

Volumul a fost avizat
în ședința Comisiei științifice pentru probleme
arhivistice
din ziua de 25 februarie 1988.

Ediție de documente întocmită de:

VICTOR NĂMOLOȘANU
ALEXANDRU TEMCIUC

Responsabil de carte: IOANA ALEXANDRA NEGREANU

INTRODUCERE

Prezenta lucrare, formată aproape în exclusivitate din documente locale se constituie într-un modest omagiu prin care arhiviștii Filialei Arhivelor Statului Vrancea țin să marcheze evenimentul istoric de la 24 ianuarie 1859, la sărbătorirea a 130 de ani de la săvârșirea acestui act.

Volumul, după cum arată și titlul își propune ca din îndelungatul proces istoric al devenirii națiunii române să scoată la iveală acele documente care individualizează orașul de pe Milcov ca loc de frontieră al Moldovei cu Muntenia, urmărind asidua aspirație a focșănenilor pentru unirea administrativă a celor două părți ale orașului Focșani, fapt întimplat la 11 aprilie 1862.

Începînd cu sfîrșitul secolului al XIX-lea orașul Focșani a fost inițiatorul și, în același timp, gazdă a sărbătoririi la scară națională a Unirii, locul în care s-a vorbit generațiilor despre „trecutul nostru“, în care „Hora Unirii“ a învăluit an de an cele două maluri ale Milcovului. Fiind un loc de răscruce în devenirea națiunii române, Focșaniul se înscrie ca un moment de seamă al istoriei, își evidențiază particularitățile în modul și condițiile de desfășurare a procesului istoric.

Aspirațiile „de viitor“ ale focșănenilor sînt atestate documentar încă din timpul revoluției de la 1848, Magistratul orașului (Focșani-Munteni) raportînd, către sfîrșitul lunii iunie, Departamentului din Năuntru, referitor la sărbătorirea zilei de 11 iunie 1848, printre altele, spunea următoarele: „ziua de 11 iunie, zi de mîntuire pentru toată România s-a celebrat ieri în orașul nostru Focșani cu mîreață solemnitate . . . moldovenii asemenea au luat parte la această zi mare, se citea pe fețele lor mulțămirea ce coprindea sufletul lor și nădejdea unui viitor mai fericit.“ (doc. nr. 1)

În cadrul mișcării unioniste din Moldova, cea din Focșani s-a manifestat cu accente specifice, fiind impusă unui adevărat regim de persecuții din partea autorităților potrivnice unirii.

În scrisoarea din aprilie 1857 a Comitetului unionist din Focșani adresată Comitetului Unirii din Iași, se exprima încrederea în „doleanțele obștești” și încetarea „marii nedreptăți”. Din aprilie și pînă în septembrie, orașul Focșani trăiește o adevărată viață politică, specifică epocii moderne, prin agitațiile în care s-a desfășurat. Se poate spune că, în acele luni, la Focșani a plouat cu proteste pe lângă Comitetul de cercetare a contestațiilor electorale împotriva falsificării listelor electorale; constituirea unui asemenea comitet semnifică, de fapt, desfășurarea unui atare fenomen. La sfîrșitul lui iunie, Comitetul unionist din Focșani scria unioniștilor ieșeni că acțiunea de strîngere a semnăturilor pentru protestul general împotriva alegerilor (falsificate) se desfășoară favorabil și regreta că timpul este prea scurt pentru a strînge cît mai multe asemenea semnături. „. . . spre a le înfățișa unde se cuvîne” (doc. nr. 37).

Noile alegeri de deputați pentru Divanul ad-hoc al Moldovei desfășurate în baza instrucțiunilor Ministerului din Năuntru a dat cum era și firesc, cîștig de cauză unioniștilor, comitetul nemaivînd de rezolvat, de data aceasta, atît de multe contestații. Spre siguranța îndeplinirii voinței lor în Divan de către proprii lor deputați, orașenii cer acestora să depună jurămint „că va păzi cu sfințenie un mandat compus din 15 puncte.” (doc. nr. 63).

Deschiderea Adunării electivă la Iași, la 28 decembrie 1858 a prilejuit focșănenilor momente de autentică bucurie. „O zi de sărbătoare națională”, care merită ca să sărbăm cu toată solemnitatea” (doc. nr. 86). La fel aveau să se manifeste focșănenii și cu prilejul deschiderii Adunării electivă de la București, prilej cu care aveau „să fie iluminate toate edificiile publice”. (doc. nr. 93).

Mai întîi însă, orașenii de pe malul muntean al Milcovului aveau să exalteze de bucurie la primirea veștii alegerii ca domn al Moldovei a colonelului Alexandru Ioan Cuza, căruia i-au trimis o telegramă în care îl „felicitează strigînd: Glorie vouă, fraților de peste Milcov! Trăiască România unită!” (doc. nr. 87).

Telegrama prevestea parcă Unirea prin dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza, ca domn al Moldovei și Țării Românești, căci în 25 ianuarie 1859, a doua zi după marele act istoric săvîrșit de poporul român, o altă telegramă a focșănenilor zbură către București „sub impresia unei simțiri de bucurie extraordinară că inimile rămîn uimite și nu pot exprima toate cele simțiri”. (doc. nr. 94). La începutul lunii februarie o delegație a municipalității orașului Focșani avea să plece la București cu misiunea de a-l felicita personal, pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

Mai înainte de aceasta, orașul în întregul lui avea să fie în ziua de 5 februarie, gazda „Înălțimii sale prințului Alexandru Ioan I“, în trecerea acestuia spre București.

Înfăptuirea Unirii nu putea să nu declanșeze, la Focșani în contextul entuziasmului și azeziunii generale, și o erupție a lirismului, coarda pe care orice sentiment, mai ales cel național, vibrează la temperaturi incandescente. (doc. 88, 89).

Cu toate că Unirea era înfăptuită și practic, prin reformele lui Alexandru Ioan Cuza, desăvârșită, orașul Focșani continua să-și ducă existența în mod separat, despărțit, precum doi frați vitregi în sinul unei mari familii, deși găzduia Comisia Centrală — organ legislativ pentru ambele principate.

Procesul înfăptuirii în acest fel a unirii celor două orașe este poate cea mai ilustrativă „secțiune“ a volumului de față, proces ce s-a desfășurat concomitent cu cel al desăvârșirii Unirii de la 1859 și pe care-l trecem neocomentat, lăsându-i cititorului de orice fel plăcerea și curiozitatea, integrale.

Volumul însușează numeroase documente referitoare la relațiile dintre cele „două orașe“ în perioada Unirii, în perspectiva unirii lor. Desființarea frontierei, a celei „gîrle de hotar“, și unirea administrației municipalității deveniseră iminentă în aceste condiții, de neînchipuit și nesuportat.

„Focșanii, rezidența actuală a Comisiunii centrale, devenit prin însăși acest pact un oraș comun ambelor Principate, orașul unionist, pînă astăzi încă se află despărțit...“. se menționa în moțiunea redactată de Mihail Kogălniceanu și prezentată spre dezbateră Comisiei Centrale în septembrie 1859 (doc. nr. 117).

Documentele cuprinse în acest volum, scrise în limba alfabetului de tranziție, în care pentru același cuvînt se foloseau caractere latine și chirilice au ridicat probleme de transcriere, pe care însă autorii le-au rezolvat aducînd textul cît mai aproape de structura fonetică actuală, nealterînd însă tenta fonetică regională, structura gramaticală și nici lexicul specific.

S-au evitat, pe cît posibil, prescurtările din textul original prin întregirea cuvintelor, în vederea înlesnirii lecturării și a evitării unor confuzii. Toate aceste întregiri, ca și completările necesare au fost marcate prin paranteze unghiulare.

Documentele de față se grupează, cu unele excepții, în jurul a trei evenimente: 1 alegerea delegațiilor pentru Divanul ad-hoc și Adunările electivă (1857—1858); 2 înfăptuirea Unirii și urmările ei, mai cu seamă în viața orașului (1859) și 3 unificarea administrativă a celor două orașe, Focșanii — Moldoveni și Focșani-Munteni.

Aceste documente provin în cea mai mare parte din depozitele Filialei Arhivelor Statului Vrancea. Pentru o conturare tematică mai clară au fost folosite în mai mică măsură documente existente la Direcția Arhivelor Centrale, F.A.S. Iași, ca și material documentar publicat.

Ele sînt ordonate cronologic ; în cazul celor lipsite de dată, datarea s-a făcut pe baza conținutului documentelor.

Unele documente datate greșit în alte ediții au fost readuse la data probabilă sau certă de emiter.

LISTA DOCUMENTELOR

1. 1848 *iunie 21, Focșani*. Raportul Magistratului orașului Focșani către Departamentul din Lăuntru referitor la sărbătorirea zilei de 11 iunie în orașul Focșani-Țara Românească.

2. 1850 *aprilie 27, Focșani*. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat către Magistratul orașului Focșani — Țara Românească referitor la soluționarea jalbei înaintată domnitorului de către locuitorii focșăneni cu privire la unificarea cursului monetar în ambele părți ale orașului Focșani.

3. 1850 *iunie 29, Rîmnicu — Sărat*. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat către Magistratul orașului Focșani referitor la rezoluția dată de către domn cererii făcute de către cîrmuitorul județului de a se ridica un zid despărțitor între cele două părți ale orașului.

4. 1856 *februarie 10, Focșani*. Adresa Sfatului orașului Focșani — Moldova către Magistratul orașului Focșani — Țara Românească, referitor la colaborearea dintre cele două administrații în acțiunea de construire a unui pod de piatră peste gîrla de hotar ce desparte cele două principate.

5. 1856 *iunie, 30 Focșani*. Adeziunea locuitorilor din județul Putna și orașul Focșani la dorințele exprimate de Comitetul Unirii din Iași: unirea ambelor principate Moldova și Valahia sub numele de Romînia.

6. 1856 *septembrie 18, Paris*. Fragment din articolul publicat în „Moniteur Universal” cu referire la stabilirea viitoarei capitale a Principatelor Unite.

7. 1857 *mărtie 25, Focșani*. Telegrama prefectului județului Putna, Iordache Pruncu, către Ministerul de Interne al Moldovei referitor la menținerea ordinii în Focșanii Moldovei.

8. 1857 *mărtie 28, Focșani*. Adresa Comitetului unionist din Focșanii-Țara Românească către Comitetul unionist din Iași căruia îi comunică înființarea și componența Comitetului electoral unionist din oraș, măsurile

repressive întreprinse de către administratorul ținutului și starea de spirit pro unionistă a majorității orașenilor.

9. 1857 martie 28, Focșani. Raport telegrafic al Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei, în care semnalează amestecul supușilor străini în activitatea unionistă.

10. 1857 aprilie 1, Focșani. Raportul proactorului Consulatului Greciei din Focșani adresat Consulatului Greciei din Iași, în legătură cu faptul că la Focșani nu a avut loc constituirea unui comitet unionist.

11. 1857 aprilie 11, Focșani. Raport telegrafic al perfectului județului Putna, Iordache Pruncu, către Ministerul de Interne al Moldovei referitor la starea de spirit a locuitorilor din Focșani Moldovei.

12. 1857 aprilie 14, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna către Ministerul din Lăuntru al Moldovei asupra unor scrisori de la Mihail Kogălniceanu, prin care acesta face cunoscut apropiata sosire a comisarilor Marilor Puteri.

13. 1857 aprilie 21 (Iași). Ordin telegrafic trimis Administrațiilor ținuturilor Bacău și Roman referitor la călătoria de la Iași la București a baronului Rihthofen, comisar al Prusiei.

14. 1857 aprilie 23, Iași. Raportul prin care baronul Talleyrand îl informează pe contele Al. Walewski asupra călătoriei ce a efectuat-o de la București la Iași, primirea ce i s-a făcut pe traseu în orașele Buzău, Focșani, Bacău și Roman; spiritul unionist ce animă majoritatea locuitorilor celor două principate.

15. 1857 aprilie 25 (Iași) Depeșă telegrafică trimisă de Ministerul din Lăuntru Administrațiilor ținuturilor Putna, Tecuci și Vaslui referitoare la călătoria lui Benziș, comisarul Sardiniei, în Valahia.

16. 1857 aprilie 30, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna, prin care solicită Departamentului din Lăuntru al Moldovei instrucțiuni privind includerea în listele electorale a locuitorilor cu proprietăți zestrale.

17. 1857 mai 2, Focșani. Ordinul Starostiei ținutului Putna adresat Sfatului orașenesc Focșani, referitor la întocmirea listelor de alegători pentru Divanul ad-hoc al Moldovei.

18. 1857 mai 4, Focșani. Raportul telegrafic al administratorului ținutului Putna, Iordache Pruncu, către Departamentul din Lăuntru, referitor la data plecării lui Safet effendi din Iași în vederea sosirii la Focșani.

19. 1857 mai 6, Focșani. Lista proprietarilor mari și mici din orașul Focșani, care au dreptul de a fi alegători și aleși în Divanul ad-hoc al Moldovei.

20. 1857 mai 18, Focșani. Cererea negustorilor armeni din Focșani adresată Sfatului orașenesc, prin care solicită includerea lor în listele electorale pentru alegerile de deputați în Divanul ad-hoc al Moldovei.

21. 1857 mai—iunie, Focșani. Lista electorală a proprietarilor din orașul Focșani — Țara Românească.

22. 1857 iunie 1. Fragment din memoriul asupra situației politice a Moldovei în timpul cămăcămiei Vogoride.

23. 1857 iunie 1, Focșani. Raportul Administrației districtului Rîmnicu Sărat prin care înaintează Ministerului de Interne listele celor înscriși și raportează stadiul înscrierilor în tabelele electorale.

24. 1857 iunie 4, Iași. Lista locuitorilor din orașul Focșani cu drept de a alege și a fi aleși în Divanul ad-hoc al Moldovei.

25. 1857 iunie 11, Focșani. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale de către spătarul C. Sihleanu, din Focșani, pentru includerea în rîndul alegătorilor.

26. 1857 iunie 12, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru către Administrația Districtului Putna, referitor la neparticiparea postelnicului Neculai Negre și agăi Ștefan Dăscălescu la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc fiindcă și-au amanetat moștile la Banca Națională.

27. 1857 iunie 14, Focșani. Cerere a maiorului Panait Tufelnic prin care motivează Comitetului de cercetare a contestațiilor electorale din orașul Focșani contestația ce a făcut-o în urma excluderii din listele de alegători i orașeni.

28. 1857 iunie 16, Focșani. Reclamația căminarului Costachi Ghindar adresată Comitetului de cercetare a contestațiilor electorale din Focșani împotriva omiterii sale din listele de alegători.

29. 1857 iunie 16, Focșani. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale, de către negustorul C. Săvianu, din Focșani, pentru includerea sa în rîndul alegătorilor.

30. 1857 iunie 18, (Iași). Jurnal referitor la respingerea cererii comisului Scarlat Bontăș de a participa la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

31. 1857 iunie 18, <Focșani>. Raport telegrafic al Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru referitor la participarea spătarului Vasile Adamachi la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

32. 1857 iunie 26, <Focșani>. Jurnal prin care se încuviințează înscrierea doctorului Anastase Lascar în lista alegătorilor de oraș.

33. 1857 iunie 27, Focșani. Raportul Administrației districtului Rîmnicu-Sărat către Ministerul de Interne, în legătură cu sosirea lui Cezar Bolliac, posesorul unui pașaport otoman, solicitînd aprobarea pentru a-i permite intrarea în țară.

34. 1857 iunie, 29, Focșani. Reclamația lui aga Ștefan Dăscălescu adresată Comitetului de cercetare a contestațiilor electorale din ținutul Putna împotriva omiterii sale din listele electorale.

35. 1857 iunie 29, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru al Moldovei, prin care trimite Sfatului orășenesc din Focșani instrucțiunile Sfatului administrativ — extraordinar privind alegerile de deputați în Divanul ad-hoc.

36. 1857 iunie 29, <Focșani>. Adresa Comitetului unionist din Focșani, prin care Comitetul central al Unirii din Iași este informat asupra desfășurării favorabile a acțiunii de strîngere a semnăturilor pe protestul general.

37. 1857 iulie 8, <Focșani>. Raportul Administrației districtului Putna către Ministerul de Interne referitor la alegerea a doi deputați pentru Divanul ad-hoc din rîndul marilor proprietari din ținutul Putna.

38. 1857 iulie 13. Focșani. Adresa Sfatului orășenesc Focșani, prin care invită pe spătarul Costachi Sihleanu să participe la alegerea deputatului orășenesc în Divanul ad-hoc al Moldovei.

39. 1857 iulie 14/26, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna adresat Departamentului din Lăuntru al Moldovei în legătură cu alegerea lui Ioan Roată ca deputat ponaș în Divanul ad-hoc.

40. 1857 iulie 14, Focșani. Tabel de repartiție a voturilor pentru alegerea deputatului ponaș din districtul Putna.

41. 1857 iulie 14. <Focșani>. Lista delegaților pentru alegerea deputatului ponaș în Adunarea ad-hoc a Moldovei din partea districtului Putna.

42. 1857 iulie 15, Focșani. Lista alegătorilor din Focșani pentru alegerea deputatului orașului în Divanul ad-hoc al Moldovei.

43. 1857 iulie 15, Focșani. Adresa prezidentului Sfatului orășenesc Focșani, prin care comunică Departamentului din Lăuntru alegerea spătarului Ghiță Dimitriu ca deputat în Divanul ad-hoc al Moldovei.

44. 1857 iulie 17/29, Iași. Scrisoarea adresată de D. Rallet lui I. I. Filipescu, în care îi împărtășește impresii și fapte petrecute la alegerile din Focșani, Roman, Bacău, Fălticeni și Iași.

45. 1857 august 19, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru către Sfatul orășenesc din Focșani Moldova, prin care comunică programul noilor alegeri de deputați în Divanul ad-hoc.

46. 1857 august 20, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru prin care cere Sfatului orășenesc din Focșani—Moldova alegerea a cîte trei delegați din fiecare breaslă, în vederea participării la noile alegeri pentru Divanul ad-hoc.

47. 1857 august 21, Iași. Instrucțiunile transmise de către Ministerul din Lăuntru Sfatului Orășenesc din Focșani Moldova, privind regulile ce se vor respecta cu prilejul desfășurării noilor alegeri pentru Divanul ad-hoc.

48. 1857 august 24, Focșani. Cererea lui G. Crudul, directorul pensiunii român din Focșani, prin care solicită Sfatului orășenesc înscrierea sa în lista alegătorilor.

49. 1857 august 25 <Focșani>. Procesul-verbal încheiat cu prilejul desemnării delegaților breslei greco-bulgare din Focșani Moldova ce urmau să participe la alegerea unui deputat pentru Divanul ad-hoc.

50. 1857 august 26, Focșani. Jurnal al Comitetului de cercetare a reclamațiilor electorale din districtul Putnei, prin care se respinge cererea negustorilor armeni de a fi înscriși în listele electorale.

51. 1857 august 26, Focșani. Cererea stolnicului Rozali, profesor la școala publică din Focșani, prin care solicită înscrierea sa în listele electorale ale orășenilor din Focșani și ștergerea din listele orășenilor din Tecuci.

52. 1857 august 26 <Focșani>. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale de către negustorul Ioan Gavrilescu din Focșani pentru includerea sa în rîndul alegătorilor.

53. 1857 august 26. <Focșani>. Jurnal referitor la admiterea negustorului Raicu Ivan la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

54. 1857 august 26, Focșani. Plîngerea șetrarului Manolache Nacu referitoare la nerecunoașterea participării sale la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

55. 1857 august 26, <Focșani>. Jurnal referitor la admiterea negustorului Iacob Dinu la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

56. 1857 august 26, <Focșani>. Jurnal referitor la admiterea pitarului Ștefan Ciocîrlan la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

57. 1857 august, 26, Focșani. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale de către negustorul Grigore Teodor din Focșani pentru înscrierea sa în rîndul alegătorilor.

58. 1857 august 27, Focșani. Cererea boiangiului Mincu Ioan prin care solicită Comitetului de revizie a listelor electorale înscrierea sa în listele electorale.

59. 1857 august 28. <Focșani>. Jurnal referitor la participarea la alegerile de deputați în Divanul ad-hoc a șapte orășeni din Focșani.

60. 1857 august 30. Focșani. Raportul Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei privind alegerea lui Alecu Balș și a lui Iordachi Pruncu ca deputați în Adunarea ad-hoc din partea marilor proprietari din districtul Putna.

61. 1857 august 30, Focșani. Tabel de repartitia voturilor pentru alegerea deputaților în Adunarea ad-hoc dintre marii proprietari al districtului.

62. 1857 septembrie 3, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei prin care comunică intenția unor cetățeni de a lua candidatului lor la deputăție un jurămint privind respectarea unui mandat obligator.

63. 1857 septembrie 3 <Iași>. Ordinul Ministerului din Lăuntru către Redacția foilor oficiale referitoare la publicarea a trei delegați, aleși de breslașii orașului Focșani pentru alegerile de deputați în Divanul ad-hoc.

64. 1857 septembrie 5 <Focșani>. Raportul Sfatului orașului Focșani Moldova către Ministerul din Lăuntru referitor la alegerea deputatului orașului pentru Divanul ad-hoc și înaintarea actelor încheiate cu acest prilej.

65. 1857 septembrie 5, Focșani. Tabel de numărătoreea voturilor prin care Gheorghe Ilie a fost ales deputat în Divanul ad-hoc din partea locuitorilor orașului Focșani.

66. 1857 septembrie 5, Focșani. Certificat prin care Sfatul orășenesc din Focșani — Moldova atestă alegerea lui Gheorghe Ilie în calitate de deputat al orășenilor în Divanul ad-hoc.

67. 1857 septembrie 6, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei, în legătură cu împrejurările alegerii deputatului orașului Focșani pentru Adunarea ad-hoc.

68. 1857 septembrie 11, Focșani. Depesă telegrafică trimisă de Administrația ținutului Putna Ministerului din Lăuntru, referitoare la plecarea din București spre Iași a comisarilor britanic și rus.

69. 1857 septembrie 12, Viena. Scrisoarea lui Dimitrie Pop Marțian către Gh. Magheru în care-i comunică sentimentele de bucurie prilejuite de demascarea amestecului Austriei în alegerile din Moldova cit și unele evenimente politice externe ce prevestesc o poziție favorabilă unirii, evidențiind că în cazul menținerii vechii stări de lucruri Divanele celor două principate să se reunească la Focșani și să procedeze la traducerea în fapt a Unirii, iar apoi la susținerea independenței principatelor.

70. 1857 septembrie 24, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru către Administrația ținutului Putna, referitor la călătoria secretarului comisarului Prusiei de la Iași la Focșani.

71. 1857 septembrie 26, Iași. Raport telegrafic al administratorului ținutului Putna, Iordache Pruncu, către Departamentul din Lăuntru, referitor la călătoria comisarului rus Basili de la Focșani, prin Birlad, la Iași.

72. 1857 octombrie 9, Iași. Raport telegrafic al administratorului ținutului Putna, Iordache Pruncu, către Departamentul din Lăuntru referitor la sosirea comisarului englez în orașul Focșani, vizitarea acestuia și plecarea spre Buzău.

73. 1858 octombrie 25, Focșani. Ordinul Starostiei județului Putna către Poliția orașului, prin care cere să se găsească localuri potrivite pentru Comitetul legislativ și Înalta Curte de Casație, care urmează să funcționeze în orașul Focșani.

74. 1858 noiembrie, Focșani. Adresa prin care Sfatul orășenesc din Focșani comunică Administrației ținutului Putna, lista boierilor și negustorilor care au dreptul de a alege deputatul orașului în Adunarea electivă a Moldovei.

75. 1857 noiembrie, Focșani. Raportul Administrației județului Putna adresat Ministerului Lucrărilor Publice, prin care face cunoscut că s-au găsit în orașul Focșani casele comisului Scarlat Bontaș, Alecu Sihleanu și a comisului Gheorghe Eanoli pentru Comitetul legislativ și Înalta Curte de Justiție; cere lămuriri pentru închirierea caselor.

76. 1858 decembrie 22, Focșani. Raportul Administrației județului Putna cu care trimite Ministerului de Interne, certificatul de alegere a vornicului Mihail Kogălniceanu ca deputat în Adunarea electivă, din partea orașului Focșani.

77. 1858 decembrie 27, Focșani. Ordinul Administrației ținutului Putna, prin care comunică Sfatului orășenesc deschiderea Adunării electivă la Iași, cerînd ca acest eveniment să fie sărbătorit în mod festiv la Focșani.

78. 1858 decembrie 30, Focșani. Jurnal încheiat de Sfatul orășenesc Focșani pentru justificarea cheltuielilor făcute la sărbătorirea zilei deschiderii Adunării electivă la Iași.

79. 1859 ianuarie 1. Lista deputaților, din județul Putna, aleși pentru Adunarea electivă a Moldovei.

80. 1859 ianuarie 5/17, Iași. Mesajul domnitorului Moldovei, Alexandru Ioan I, către țară.

81. 1859 ianuarie 5/17, Focșani. Telegrama corpului electoral din Focșani-Munteni, prin care felicită Adunarea electivă a Moldovei pentru alegerea prințului Alexandru Ioan ca domn al Moldovei.

82. 1859 ianuarie 5/17, Iași. Poezia „Strigoii” a poetului focșănean Dimitrie Dăscălescu.

83. 1859 ianuarie 5/17, Iași. Poezia „O zi frumoasă” a poetului focșănean Dimitrie Dăscălescu, scrisă cu ocazia unirii Principatelor.

84. 1859 ianuarie 12/24, Iași. Raportul lui Victor Place către Al. Walewski, cuprinzând considerații prilejuite de alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei. În anexă, copia unui proiect de moțiune către Adunarea electivă a Moldovei, cerînd unirea cu Țara Românească.

85. 1859 ianuarie 18, Iași. Telegramă prin care se anunță administrațiilor și judecătorilor ținutale la alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei.

86. 1859 ianuarie 10, București. Lista deputaților aleși din partea județului Rîmnicu-Sărat, pentru Adunarea electivă a Țării Românești.

87. 1859 ianuarie 20, Focșani. Ordinul Administrației județului Rîmnicu-Sărat, prin care face cunoscut Magistratului orașului Focșani ca ziua deschiderii ședinței Adunării electivă la București să fie sărbătorită în mod festiv în întreg orașul.

88. 1859 ianuarie 25/februarie 6, Focșani. Telegrama de felicitare adresată domnitorului Alexandru Ioan I de către locuitorii orașului Focșani.

89. 1859 ianuarie 26, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat, prin care comunică Magistratului orașului Focșani, alegerea de către Adunarea electivă a Țării Românești a colonelului Alexandru Ioan Cuza.

90. 1859 ianuarie 28, Iași. Procesul-verbal al ședinței Adunării electivă a Moldovei din care reiese și rolul orașului Focșani în perioada unirii Principatelor.

91. 1859 ianuarie 28, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat prin care face cunoscut Magistratului orașului trecerea domnitorului Alexandru Ioan Cuza, în drumul său de la Iași spre București prin Focșani, recomandînd magistratului să-i facă cea mai strălucită primire.

92. 1859 ianuarie 29, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat către Magistratul orașului Focșani referitor la organizarea primirii în oraș a domnului Alexandru Ioan Cuza.

93. 1859 ianuarie 31, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat, prin care comunică Municipalității orașului Focșani, plecarea din Iași spre București a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, cerînd să se facă pregătiri pentru primirea acestuia.

94. 1859 februarie 1 Rîmnicu — Sărat. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat, prin care comunică Magistratului orașului amînarea sosirii domnitorului Alexandru Ioan Cuza la Focșani după 5 februarie.

95. 1859 februarie 9, Focșani. Adresa Municipalității orașului Focșani, prin care comunică administratorului ținutului Putna numele delegaților, care urmează să plece la București, să felicite pe Alexandru Ioan Cuza.

96. 1859 februarie 9, Iași. Raportul lui Victor Place către contele Al. Walewski, privind măsurile luate în Principatele Unite pentru consolidarea actului unirii; măsuri între care se înscrie și întrunirea celor două Adunări la Focșani.

97 1859 februarie 12, Iași. Raportul înaintat de către Victor Place contelui Al. Walewski privind starea de spirit în Principatele Unite și măsurile ce se adoptă în vederea consolidării unirii; efectuarea unui împrumut extern și reunirea la Focșani a celor două Adunări.

98. 1859 februarie 18, Focșani. Lista cheltuielilor făcute de Municipalitatea orașului Focșani Țara Românească, cu ocazia primirii domnitorului Alexandru Ioan Cuza în seara zilei de 5 februarie 1859.

99. 1859 martie 7, Iași. Ordinul Ministerului Lucrărilor Publice al Moldovei adresat Prefecturii districtului Putna, prin care cere să se facă reparațiile necesare la casele închiriate pentru Comisia Centrală de la comisul Scarlat Bontaș.

100. 1859 aprilie 3/15, Iași. Telegramă a lui H. A. Churchill, agent al Angliei la Iași, către lord Malmesbury referitoare la dificultățile întîmpinate de domnitor în guvernarea Principatelor datorită existenței a două guverne, la Iași și București.

101. 1859 aprilie 10, București. Ordonanța domnitorului Alexandru Ioan Cuza privind începerea lucrărilor Comisiei Centrale și întrunirea în acest scop, la Focșani, a președinților Consiliilor de Miniștri din cele două Principate Unite.

102. 1859 aprilie 16, București. Mesajul domnitorului Alexandru Ioan Cuza la deschiderea lucrărilor Comisiei Centrale de la Focșani.

103. 1859 aprilie 20, Focșani. Raportul Prefecturii districtului Putna, adresat Ministerului Lucrărilor Publice al Moldovei prin care face cunoscut lista mobilierului procurat pentru Comisia Centrală.

104. 1859 aprilie 28, Iași. Telegramă prin care Ministerul din Lăuntru al Moldovei comunică Prefecturii județului Putna că Departamentul ostășesc a delegat pe maiorii Radovici, Logadi și Asache să facă parte din comisia mixtă pentru înlăturarea deosebirilor din uniforma trupelor din ambele Principate, cerînd să fie cartiruiți pe perioada cît vor lucra în Focșani.

105. 1859 mai 10, Focșani. Protocol al ședinței de constituire a Comisiei Centrale a Principatelor Unite Moldova și Țara Românească.

106. 1859 iunie 10, Focșani. Fragment din protocolul ședinței Comisiei centrale a Principatelor Unite privind înființarea unei tipografii la Focșani.

107. 1859 iunie 12, Focșani. Fragment din protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite, referitor la dezbaterile pe baza introducerii alfabetului latin în scrierea oficială.

108. 1859 iunie 14, Focșani. Telegramă prin care Scarlat Fălcoianu anunță Ministerului din Lăuntru al Țării Românești, sosirea la Focșani a domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

109. 1859 septembrie 3, Iași. Raport a lui H. A. Churchill, agent și consul general al Angliei la Iași, către lordul John Russell asupra situației din Moldova după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza.

110. 1859 septembrie 9, Focșani. Moțiunea redactată de către Mihai Kogălniceanu și prezentată în ședința din 9 septembrie 1859 a Comisiei Centrale de la Focșani, privind necesitatea unificării celor două părți ale orașului Focșani.

111. 1859 noiembrie 23, Focșani. Protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite, în legătură cu unificarea autorităților locale ale orașului Focșani.

112. 1859 decembrie 4, Focșani. Fragment din protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite privind înființarea unei tipografii la Focșani.

113. 1860 iunie 2, Iași. Comunicat asupra alegerilor de deputați pentru Adunarea electivă al căror rezultat a fost în orașul Focșani alegerea lui Mihail Kogălniceanu.

114. 1860 iunie 15, București. Ordinul președintelui Consiliului de Miniștri al Țării Românești, prin care se aduce la cunoștință lui Grigore

Argiropolu numirea prin decret domnesc în postul de membru al Comisiei Centrale de la Focșani din partea guvernului Țării Românești în locul lui Grigore Alexandrescu ce s-a retras din motive de sănătate.

115. 1860 *(înainte de august 30)*. Programul sărbătoririi zilei onomastice a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, cu menținerea că la Focșani aceste solemnități se vor organiza în localul Comisiei Centrale unde se vor întîlni cele două administrații.

116. 1861 *ianuarie 22, Focșani*. Ordinul prin care Prefectura districtului Putna invită Consiliul municipal al orașului Focșani Moldova să organizeze sărbătorirea zilei de 24 ianuarie.

117. 1861 *ianuarie 24, Focșani*. Adresa prin care Ștefan Golescu, președintele Comisiei Centrale de la Focșani, face cunoscut Municipalității orașului Focșani Moldova donarea sumei de o mie lei în vederea ajutorării orașenilor nevoiași cu prilejului aniversării zilei de 24 ianuarie.

118. 1861 *iunie 21, București*. Adresa Comitetului Central din București pentru subscrierea petițiunii din 11 iunie, cu care trimite un caiet pentru însemnarea adeziunii locuitorilor orașului Focșani la respectiva petițiune.

119. 1861 *iunie 21, Chiojdeni*. Petiție prin care Gheorghe D. Marghioman solicită Municipalității orașului Focșani Țara Românească înscrierea sa în listele de adeziune, la ideea desăvîrșirii unirii, trimise de către Comitetul Central din București.

120. 1861 *noiembrie 3*. Nota lui M. Cerrutti, legatul Sardiniei la Constantinopol, privind propunerile de reorganizare a Comisiei Centrale de la Focșani.

121. 1861 *decembrie 11, Iași*. Proclamația domnitorului Alexandru Ioan Cuza către țară dată cu ocazia recunoașterii definitive a Unirii Principatelor de către Înalta Poartă și Puterile garante.

122. 1861 *decembrie 13, Focșani*. Telegrama biroului Comisiei Centrale din Focșani, prin care felicită pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza pentru obținerea recunoașterii depline a unirii Principatelor.

123. 1861 *decembrie 14, Rîmnicu-Sărat*. Ordinul Prefecturii districtului Rîmnicu-Sărat privind difuzarea de către Magistratul orașului Focșani Țara Românească a proclamației domnitorului Alexandru Ioan Cuza referitoare la necesitatea desăvîrșirii unirii.

124. 1861 *decembrie 15, Focșani*. Protocolul ședinței Comisiei Centrale de la Focșani, prin care se transmit felicitările domnitorului Alexandru Ioan Cuza pentru înfăptuirea definitivă a unirii Principatelor.

125. 1861 decembrie 27, Iași. Depeșa telegrafică prin care, domnitorul Alexandru Ioan Cuza face cunoscut Comisiei Centrale din Focșani că Înalta Poartă și Marile Puteri garante recunosc actul unirii.

126. 1861. Apelul Comitetului Central din București pentru subscrierea petițiunii din 11 iunie.

127. 1862 ianuarie 21. Telegramă prin care Alexandru Ioan Cuza mulțumește membrilor Comisiei centrale de la Focșani pentru contribuția la realizarea Unirii Principatelor.

128. 1862 ianuarie 21, Focșani. Prococolul Comisiei Centrale de la Focșani în care Alexandru Ioan Cuza este felicitat cu prilejul zilei de 24 ianuarie și obținerea recunoașterii definitive a Unirii.

129. 1862 ianuarie 25. Scrisoarea de felicitare adresată de locuitorii orașului Focșani domnitorului Alexandru Ioan Cuza cu prilejul aniversării zilei de 24 ianuarie .

130. 1862 februarie 14, București. Legea prin care se aprobă încetarea activității Comisiei Centrale de la Focșani.

131. 1862 martie 7, București. Jurnal al Consiliului de Miniștri privind mutarea reședinței județului Rîmnicu-Sărat, în urma unificării orașului Focșani, în orașul Rîmnicu-Sărat.

132. 1862 aprilie 11, Focșani. Procesul-verbal încheiat în ședința Consiliului municipal al orașului Focșani Țara Românească cu privire la aplicarea Jurnalului Consiliului de Miniștri referitor la unificarea orașului.

133. 1862 aprilie 11, Rîmnicu-Sărat. Ordinul Prefecturii județului Rîmnicu-Sărat către Consiliul municipal al orașului Focșani Țara Românească referitor la unificarea celor două părți ale orașului Focșani, conform Jurnalului Consiliului de Miniștri.

134. 1862 mai 2, Focșani. Cererea unor locuitori ai orașului Focșani adresată domnitorului Alexandru Ioan Cuza, prin care solicită aplicarea cât mai grabnică a măsurilor menite să realizeze în fapt unificarea orașului de pe Milcov.

135. <înainte de> 1862 mai. Ordinul Ministerului de Interne către Prefectura județului Rîmnicu-Sărat privind unificarea celor două Consilii municipale din Focșani.

136. 1862 mai 26, Focșani. Adresa Consiliului municipal al orașului Focșani Moldova către Consiliul municipal al orașului Focșani Țara Românească, prin care comunică ordinul Ministrului de Interne privind unificarea celor două municipalități.

137. 1862 *iunie 2, Focșani*. Raportul Municipality orașului Focșani Moldova prin care solicită Departamentului Moldovei din cadrul Ministerului de Interne precizări privind desăvârșirea unificării celor două părți ale orașului Focșani.

138. 1862 *iunie 14, Focșani*. Depeșa telegrafică prin care locotenentul Millu comunică Ministerului de Război desființarea frontierei Focșani Moldova.

139. 1862 *iulie 6, București*. Decretul privind unificarea celor două părți ale orașului Focșani.

140. 1862 *iulie 10, București*. Decret al domnitorului Alexandru Ioan Cuza referitor la unificarea celor două părți ale orașului Focșani.

141. 1862 *iulie 10, București*. Jurnal al Consiliului de Miniștri prin care se realizează unificarea celor două părți ale orașului Focșani.

142. 1862 *iulie 12, București*. Ordinul Ministerului de Interne către Prefectura județului Râmnicu-Sărat privind trecerea Focșanilor Munteni sub jurisdicția Focșanilor Moldovei.

143. 1862 *iulie 23, Focșani*. Jurnalul Consiliului Municipal al orașului Focșani privind unificarea „Comenzii de foc“

1

1848 iunie 21, Focșani. Raportul Magistratului orașului Focșani către Departamentul din Lăuntru referitor la sărbătorirea zilei de 11 iunie în orașul Focșani—Țara Românească.

La c<institul> Departament din Lăuntru

Ziua de 11 iunie, zi de mîntuire pentru toată România s-a celebrat eri în orașul nostru Focșani cu măreața solemnitate. Populul în fruntea căruia era prezidentul maghistratului precedat de steaguri tricolore s-au dus de dimineață vesel și liniștit la lăcuința d<omnu>lui administrator apoi la secretarul județului de au salutat constituția de unde, precedat de acești facșioneri și ceilalți ai deosebitelor ramuri, toți împodobiiți cu eșarfe și cocarde frumoase au mers urmați de mulțimea nenumărată în sunetul clopotelor la catedrala Sf. Ioan în parada cea mai elegantă. Aici îi așteptau grămăzi și mai multe de oameni și dorobanți înșiruiți cu embleme patriotice care s-au primit cu aclamații de bucurie să trăiască constituția, guvernul vremelnic și binevoitorii țării. Părintele protopop urmat de mulțime de preoți i-au întimpinat la intrarea în biserică cu sfînta cruce și cu evanghelia pe domnul administrator ce era înaintea cortegiului. După săvîrșirea sfintei slujbe s-a făcut Tedeum înaintea bisericii, care toată această întindere era îndesită de mii de oameni din toate națiile și ambele secșiile. Moldoveni asemenea au luat parte la această zi mare. Se citea pe fețele lor mulțămirea ce coprindea sufletul lor și nădejde ce nu era încă stinsă că o zi vor ajunge a fi și ei elementul viitor mai fericit. Salve de puști și de tunulețe s-au slobozit din partea gardii naționale și a dorobanților în cinstea popului și a guvernului vremelnic. După săvîrșirea țărămoniei religioase, sfîntirea apei și strupirea cu aghiasmă a steagurilor tricolore, s-a urmat cetirea discursurilor alăturate aici, mai întâi de părintele protopop sub litera A, apoi de d<omnul> administrator sub litera B de prezidentul Maghistratului sub litera D și din partea D. Teodosie sub litera M. Toate aceste cuvinte era un eco<u> de grație, dreptate și adu-

cere aminte de drepturile cele vechi ce o recîştiga patria. După aceasta s-au citit în auzul <tuturor> mulțămirea ce să adresează guvernului provizoriu pe lîngă aceasta și s-a iscăilit cu bucurie de obște. Toți făceau să rășune strigătele să trăiască constituția și martirii ce să jărtfesc pentru binele omenirii urmărind pe d<omnul> administrator pînă la rezidenția cîrmuirii unde după citirea buletinelor guvernului vremelnice se împărțiră toaste de șampanie și tot cu această ocazie și o cîtățime de vin și pîine îndestulă pe la slujitori și săraci. Zioa a fost fin cele mai vesele ca nici o dată, din cîte s-au sărbăt în acest oraș. De dimineață și pînă la miezul nopții grămăzi de oameni cu lăutari, cete de dorobanți, mulțime de dorobanți cîntau, jucau și vremuiau pe uliță și să salutau cu nespusă vivaturi, iar alții răspundeau cu căldură la aceste salutări să trăiască frăția, dreptatea patrioților cei buni, să trăiască toată România.

Sara tot orașul a fost prea frumos iluminat o astfel de luminație n-a mai fost aici pînă acum, pentru că tot ce s-a făcut de lăcuiitori s-a făcut îndemnați de sentimente dinlăuntru, de dragoste și de frăție iar nu de silă. La acestea și d<om>nul administrator nimic n-a lăsat din aceia ce poate face un bun patriot.

1848 iunie 21

Nr. 213

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar 25/1849, f. 12, copie.

2

1850 aprilie 27, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat către Magistratul orașului Focșani Țara Românească referitor la soluționarea jalbei înaintată domnitorului de către locuitorii focșăneni cu privire la unificarea cursului monetar în ambele părți ale orașului Focșani.

Cîrmuirea județului
Slam-Rîmnic
Nr. 5257
1850 aprilie 27

Cinst<itului> Magistrat al orașului Focșani

Jalba ce au dat Mări<ei>i sale, prea Înălțatului nostru domn, orășanii de aici cerînd a circola monezile și în partea aceasta ca în Focșani<i> Moldovii primită la cîrmuire cu înaltă rezoluție a Mări<e>i sale pe lîngă po-

PLANUL ORASULUI FOCSANI

SI A MOGHEI BRATULESTI

Facut la finea vechului secol

1. Planul orașului Focșani de la sfârșitul secolului al XVIII-lea. (Arh. St. Vrancea, Colecția planuri și hărți P/1).

runca cin<stitului> Departament din Lăuntru No...¹ se trimite cin
<stitului> Magistrat cu aceasta în original poftindu-se a o comunica
d<umnea>lor reclamanți spre a se conforma cu cele poruncite de Măria sa.
Cînd după aceasta o va înapoia iarăși cîrmuirii.

Cîrmuitor: Suci

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani Țara Românească, dosar 10/1849,
f. 11, orig.

¹ loc gol în doc.

3

1850 iunie 29, Rîmnîcu-Sărat. Ordinul Ocîrmuirii județului
Rîmnîcu-Sărat către Magistratul orașului Focșani referitor
la rezoluția dată de către domn cererii făcute de către
cîrmuitorul județului de a se ridica un zid despărțitor între
cele două părți ale orașului.

Cîrmuirea j<udețului> Rîmnîcu Sărat
Nr. 8919
anul 1850 iunie 29

Ci<nstitu>lui Magistrat <al> orașului Focșani

Cu prilejul venirii într-acest oraș a Mării sale prea Înălțatului nostru
domn subțînsemnatul prin raport a cerut punerea la cale a Măriei sale pentru
ființarea unui zid în marginea orașului despre Moldova pentru precurmarea
oricăiea prejurări nepravilnice peste hotar la care precum să vede coprinzînd
în porunca Ci<nstitului> Departament din Lăuntru No. 1980 Măria sa a și
dat următoarea rezoluție: „... că în loc de zid să să adîncească și să să lăr-
gească șanțul despărțitor, prin înțelegere și conlucrare cu Moldova și pe
alocuri să să așeze în întinderea șanțului paznici regulați.

Spre îndeplinirea căreia să pohtește Ci<nstitu> Magistrat a chibzui
și a încunoștiința cîrmuirea din parte-i care anume mijloace mai lesnicioase
s-ar putea întrebuiința pentru aducerea la îndeplinire acele coprinse în lumî-
nata Măriei sale rezoluție, dîndu-să asămine cerire cît mai neîntîrziat.

Cîrmuit<orul> j<udețului>
Suci

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani—Țara Românească, dosar
10/1850, f. 18, orig.

1856 februarie 10, Focșani. Adresa Sfatului orașului Focșani — Moldova către Magistratul orașului Focșani — Țara Românească referitor la colaborarea dintre cele două administrații în acțiunea de construire a unui pod de piatră peste gârla de hotar ce desparte cele două principate.

Sfatul orașului Focșani

Nr. 252

1856 febr<uarie> 10

Onoratului magistrat <al> părții Valahiei

Asupra adresului onor<abilului> magistrat sup nr. 71 cu cinste să răspunde că pentru facerea podului de la Cotul Bumbacului Sfatul au însărcinat pe unul din candidați d<umnealui> Dinul Murguleț ca întrunindu-să cu rînduitul din partea aceluia magistrat să să disăvârșească această lucrare.

p<entru> d<omnul> prej<ident>

Gafencu

pentru secretar

G. Popovici

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara-Românească, dosar 13/1852, f. 117, orig.

1856 iunie 30, Focșani. Adeziunea locuitorilor din județul Putna și orașul Focșani la dorințele naționale exprimate de Comitetul Unirii din Iași: Unirea ambelor principate Moldova și Valahia sub numele de România.

Sub iscăliții cetățeni de toate clasele, locuitori ai ținutului Putna și ai orașului Focșani din Principatul Moldovei, văzînd că prin Tractatul de pace, încheiat la 30 martie trecut, între puterile cele mari ale Europei, s-a hotărît că pentru reorganizarea și reconstituirea Principatelor Dunărene Române, să se trimită o comisie alcătuită de delegații tuturor puterilor contractante, ca să studieze la fața locului, trebuințele și nevoile popoarelor, și să cunoască d-aproape dorințele lor; convingi că este de lipsă mai înainte a chibzui și a slimui acele dorințe cum ar fi folositoare patriei: încunoștiunțîndu-ne că la Iași s-a și întrunit o societate, și prin sfătuire ar fi redijat o programă despre dorințele ce nația ar trebui să exprime, cînd va fi întrebată;

prin acest înscris în unanimitate declarăm și noi, că dorințele noastre sînt: „Unirea ambelor Principate Valachia și Moldova într-un singur stat, sub numire de România, un domn străin din dinastiile Europei, afară de acele magieșite, o Constituție liberă potrivită cu trebuințele țării, și o adunare obștească compusă de deputați aleși liber din toate clasele.“ numai acest mijloc crezîndu-se putincios pentru a aduce regenerația nații și patria în înflorire și fericire.

(Urmează 247 semnături)

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. III, București, 1889, p. 580 — 582

6

1856 septembrie 18, Paris. Fragment din articolul publicat în „Moniteur Universal“ cu referire la stabilirea viitoarei capitale a Principatelor Unite.

<T r a d u c e r e >

.....
.....
Poporul moldovean nu are nici o prejudecată împotriva valahilor și noi îl obișnuim din ce în ce mai mult să se considere ca aparținînd aceleiași familii, și în viață să substituie numelui de moldovean pe care și-l dă cu acela de român care este numele generic al întregii rase romano-dacice.

Cei din București ar vrea ca orașul lor să devină capitala noului stat; ne dăm seama că Iașii sînt prea aproape de ruși pentru a se bucura de acest avantaj. Dar într-o primă perioadă, prințul și-ar face alternativ reședința în una și cealaltă capitală, dacă nu s-ar stabili în orașul Focșani care tăiat de linia noastră de frontieră este împărțit între cele două Principate. Ne-am relua atunci vechiul nume al Daciei, nume care nu este necunoscut în Europa și care ar fi potrivit să suscite simpatii în favoarea noastră înconjurîndu-ne de farmecul marilor amintiri istorice comune, în același timp întregii noastre națiuni.

.....
.....

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. III, București, 1889, p. 827.

1857 martie 25, Focșani. Telegrama prefectului județului Putna, Iordache Pruncu, către Ministerul de Interne al Moldovei referitor la menținerea ordinii în Focșanii Moldovei.

<Traducere>

Am primit astăzi la ora 2 dimineața ordinul dumneavoastră nr. 6273 cu data de 22 crt.; cu toate că partea munteană a orașului Focșani constituie pentru noi un obstacol, căci comitetul a stabilit să țină ședințele acolo, totuși fiți liniștit; dat fiind micul număr de rătăciți, rămîne răspunzător de menținerea ordinii.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României vol. IV, București 1889, f. 129.

8

1857 martie 28, Focșani. Adresa Comitetului Unionist din Focșani — Țara Românească către Comitetul unionist din <Iași> căruia îi comunică înființarea și componența comitetului electoral unionist din oraș, măsurile represive întreprinse de către administratorul ținutului și starea de spirit pro unionistă a majorității orașenilor.

1857 mart<ie> 28

Focșani

Domnilor,

Suptescăliții am fost norociți a primi onorabilele adrese a dumneavoastră din 1 și 22 a corenți, împreună cu toate alăturatele pe lângă ele scrieri. Ni-am înțeles cu concetățeni<i> noștri din oraș și din ținut, și după sfătuire cu mai mulți, i-au întocmit și aice comitet electoral, al cărui membri sînt persoanele de mai jos.

D<omnul> Ștefan Dăscălescu.

Costin Stamatium

Scarlat Bontaș

Maiorul Tufelcicov

Costache Lascar

Costache Ardelianu

Ștefan Crăciun

Hagi Ivan Colio

Apostu Ioan

Hagi Sotir Petrovici

Ioan Gheorghiu

Zamfir Gafenco

Iconomul Triandaf Benu

Costache Săbianu

Aderanți la cauza noastră sacră, putem încredința că este mai toată obștia de toate clasele cîți au cît de puțină bună înțelegere și simț național; și adversarii ei nu sînt decît împiegații statului, și acei ce sînt pe lingă dînșii, și să bucură de favorul lor nemărginit. În adevăr, numărul acestora este foarte restrîns, dar pîrtinirea fățișă, ce domnealui administratorul să nevoește a exersa și feluritele mașinații secrete ce cu ghibăcie întrebuintează, contrabalansează numărul, și mult înrăuriază, mai vîrtos asupra celorlalte clase, afară de proprietari mari, încît dacă nu i s-ar pune mai din vreme oprire, este de temut, ca alegerile noastre, cu toată buna plecare și voința obștească, să nu izbutiască. Ca mai bine să cunoașteți fățișa înrăurire a dumisale dregătorului, pe lingă amernițările ce liber rostește către oricine întilnește, că adevă în mîna dumisale stă să să aliagă pe cine îi va plăcea, dăm de exemplu două fapte dovedite a dumisale dregătorului:

Martî la 26 ale aceștii luni, au chemat la casa dumisale pe cei mai notabili neguțători, ce-i prepunia de partida unirii, și după ce li-au vorbit tot ce au voit în favorul neunirii, au sfîrșit conversația cu sfătuirii să-și caute de negoțul lor și să nu să amestece în politică, zicînd că n-ar fi treaba lor, apoi cu îngroziri amintindu-le întîmplările de la 1848 și consecuențele lor, ca să nu-l mai puie în stare a păgubi și acum banii ce ar cheltui pe frînghie să-i lege. După aceasta au publicat prin bătaia tobii pe ulițe, o țirculare a Departamentului din Lăuntru, care au răstălmăcit-o sbirii dumitale după plăcere, și au oprit intratita orice adunare și cea mai nevinovată, încît doi oameni nu să pot aduna la un loc, necum să se mai sfătuiască; iar pe de alta parte, emisari domnului dregător umblă, răzbat pretutindenii, pînă chiar și poliția și fățiș propăvăduesc, ponegrind partida noastră, ca n-ar fi mai puțin revoluționară decît acele de la 1848, și ca să nu ne asculte îngrozindu-i cu persecuții, pedepse și cu ocna.

Aceasta este starea de față a lucrurilor, asupra căria, comitetul electoral de aici au protestat, trimițînd la deputații noștri din București adezia la doleanța obștească.

Nici nu putem a ne indigna îndestul de împilarea, de la noi, în diametru contrariu cu libertatea gîndirii fraților noștri de peste Milcov, cari[i] frățește ni-au invitat a ținia chiar seancele comitetului nostru, în comun cu a lor, și la dînșii, dacă la noi sîntem opriți.

Electorii din clasa proprietarilor mari, precît înțelegem din cuprinsul firmanului că ar avea dreptăți, sînt acești din alăturata listă; dar după ce sîntem de mîni și de picioare dați legați prin instrucțiunile guvernului în dispoziția dregătorului, putem oare și pe cine are să înscrie și pe cine nu în

listele ce va trimite? Apoi după publicarea listelor cui să reclamăm acei obicinuiți? Dumniului dregătorul este îndestul de cunoscut! Personalul judecătorii și mai virtos prezidentul, sînt trup și suflet devuați și slugi plecate a superiorilor lor; iar prezidentul sfatului orășenesc de aici, cirac și om de casa dregătorului. Despre proprietarii mici, nici nu putem da nici o știință, dar aceștia, cea mai mare parte sînt oameni fără cunoștințe, fără voință a lor, și după ce felurii emisari au cutreerat ținutul și au făcut cum au voit cu ei și cu clasa țaranilor, apoi nu mai este nimic de așteptat, dacă stăria de față să va mai prelungi și lucrurile vor urma precum s-au început. Sperăm însă că nu va fi așa și așteptăm cu nerăbdare rezultatul doleanțelor obștești. Atunci avînd minule libere, ne vom a nevoi, vom lucra și sperăm că negreșit va triumfa cauza noastră, căci este obștește dorită.

Sfîrșind, ne cunoaștem datori a aduce la cunoștința domneavoastră o strîmbătățire ce să face mai de departe la o mare parte de popor din cuprinsul țării, în privirea alegerilor

Tîrgurile mici din ținuturi, n-au loc unde vota, clăcașii nu sînt, proprietari mari sau mici, nici atît, ei sînt ca și orășanii de rezidenții, de toate clasele, și dacă nu pot pentru tîrgurile lor vota, nici măcar cu orășenii din rezidențe sînt chieptați, încît cad mai jos decît chiar sclavii eliberați, în vreme ce la toate nevoile țării au luat parte, au suferit unele precum Odobești mai mult decît alte orașe rezidențiale, la toate dările contribuiesc, și tot acele interesuri au ca și ceilalți orășani ai țării, ar fi de dorit să înceteze această mare nedreptate și să fie și ei, de să poate, chemați undeva.

Avem onoare a fi cu toată stima ai dumneavoastră plecați servi,

St. Dăscălescu

C. Stamatini

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/2, copie.

9

1857 martie 28. Focșani. Raport telegrafic al Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei în care semnaleză amestecul supușilor străini în activitatea unionistă.

Depeșă telegrafică

Prezentată la Focșani în 9/IV 1857, 7 orele 10 m. p.m.

Onor Departament din Lăuntru — Eși

Administrația ținutului Putna

În chestia alegerii deputaților și mai mult a Unirii se amestecă mult din supușii puterilor streine, făcînd comitaturi și numindu-se membrii la acele comitaturi. Eu am făcut adresuri tuturor staroștilor că esti împotriva fir-

manului chiar și a tratatului. Porunciți-mi dacă trebui, dacă încă să li țin, ca să nu greșesc. După poruncile primite toți s-au liniștit.

Nr. 2771
1857, mart. 28

I<ordache> Pruncu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 286/1857, f. 72, orig.

10

1857 aprilie 1, Focșani. Raportul practo(rului) Consulatului Greciei, din Focșani adresat Consulatului Greciei din Iași în legătură cu faptul că la Focșani nu a avut loc constituirea unui comitet unionist.

Copie de pe raportul practo(rului) consular din Focșani cu nr. 111 din 1 april 1857.

Îndată ce am primit depeșa telegrafică din 30/11 a contenitei luni, m-am grăbit a cerceta de cele ordonate și m-am pliroforisit că nici un comitet s-a înființat aicea decît numai verbal s-a făcut punerea la cale de un asemenea, care nu s-a avut rezultatul. Dl. Sotir Petrovici s-a propus a fi membru, însă el n-a acceptat o asemenea propunere, zicînd că el este strein supus și nu s-amestecă la asemenea.

Ioan C. Mesinezi

practor

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 286/1857, f. 247, copie.

11

1857 aprilie 11, Focșani. Raport telegrafic al prefectului județului Putna, Iordache Pruncu, către Ministerul de Interne al Moldovei referitor la starea de spirit a locuitorilor din Focșanii Moldovei.

<T r a d u c e r e >

Prefectul de Focșani către Ministrul de Interne

Omul pe care l-am trimis la București, a sosit adineaori; referindu-mă la situația prezentă, mă limitez să vă comunic că cauza unirii a coborît mult. Kogălniceanu și colegii săi nu s-au prezentat încă în fața comisarilor. Lumea și-a pierdut mințile la București. Comisarul englez s-a pronunțat deschis împotriva unirii. În continuare veți primi prin poștă informații mai ample.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. IV, București, 1889, p. 304.

1857 aprilie 14, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna către Ministerul din Lăuntru al Moldovei asupra unor scrisori de la Mihail Kogălniceanu, prin care acesta face cunoscută apropiata sosire a comisarilor Marilor Puteri.

Depeșă telegrafică

Prezentată în Focșani, 15 aprilie 1857, ora 2 și 5 m. p.m.

E.S. domnului ministru din Lăuntru — Iași
Administratorul de Putna

Domnul Sulepnicof a sosit azi; în astă sară, zice, trece la Eși. A adus cavalerii și scrisori de la Kogălniceanu, prin care scrie că mîine pleacă Talleyrand și a doua zi cite un comisar pe rînd; au a trece toți și la urmă Safet Efendi, care are 5 trăsuri.

Kogălniceanu scrie că vine la Focșani și că neuniții au să pățească rău.

Porunciți ce să se facă dacă se vor lua caii tot ca în astă sară, că a nu li se da nu se poate. Talleyrand rămîne mîne sară la Buzău.

Nr. 2821

2 april

<Rezoluție:>

Secția II-a

Apr. 3

Să se răspundă: Caii trebuincioși să se sloboade. Duminică din București pleacă și comisariul Austriei. Rădică 24 cai la o căruță. Îndeplinește toate. Eu purced astăzi spre primirea comisariului Înaltei Porți. Înștiințează aceasta la Mărășești pe Smărăndița. De nu este loc la dumneata, păstrează-mi gazdă la spătar Lupu.

C. Catargi

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar 39589, f. 20, orig.

13

1857 aprilie 21 <Iași>. Ordin telegrafic trimis Administrațiilor ținuturilor Bacău, Putna și Roman referitor la călătoria de la Iași la București a baronului Rihthofen, comisarul Prusiei.

No. 7981

Depeșă telegrafică la Ad<ministrațiile> Roman, Bacău și Putna.

Ex<celența> sa, baronul Rihthofen, comisariul Prusiei avînd a porni din capitalie, marți în 23 a corenteii, la București, trecînd pe la Neamț și spre

alte mănăstiri, să scrie Ad<ministrații> ca să ea potrivit măsurile cuvenite pentru buna primire și petrecere<a> Ex<celenței> sale cu onorul cuvenit.

1857 aprili<e> 21

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar 39589/1857, f. 60, copie.

14

1857 aprilie 23, Iași. Raportul prin care baronul Talleyrand îl informează pe contele Al. Walewski asupra călătoriei ce a efectuat-o de la București la Iași, primirea ce i s-a făcut pe traseu în orașele Buzău, Focșani, Bacău și Roman; spiritul unionist ce animă majoritatea locuitorilor celor două principate.

<T r a d u c e r e>

Domnule Conte,

Am făcut în trei etape călătoria de la București la Iași. Buzăul a fost ținta primei zile de călătorie. Doream să-l vizitez pe episcopul acestei eparhii și să-l încurajez să persevereze în linia de conduită pe care a adoptat-o. Înălțimea sa mi-a oferit, într-un vast și ciudat palat episcopal, ospitalitatea cea mai îndatoritoare. Cu toate că autoritățile orașului nu fuseseră anunțate de trecerea mea decît cu o oră înainte de sosire, prefectul și o escortă de călăreți mă așteptau la porțile orașului Buzău și peste 150 persoane se adunaseră în saloanele episcopiei puse la dispoziția mea. Am fost întâmpinat de această numeroasă adunare, pe care episcopul părea că o prezidează, cu strigăte de: Trăiască Împăratul, Trăiască Franța, Trăiască Unirea, și mi s-a citit o adresă din care alătur Excelenței voastre un extras. În cursul serii, palatul episcopal se umplu de vizitatori care veneau să-mi aducă cărțile lor — (semnul de raliere, adoptat de unioniștii din cele două principate, constă dintr-o carte de vizită pe care sînt imprimate, în jurul numelui vizitatorului cele patru puncte ale programului național); cît despre adresa însăși, în ea se resimte graba cu care a fost redactată: Independența stilului o egalează pe cea a ideilor. Cel puțin recunoștința datorată împăratului este exprimată cu căldură și am promis vizitatorilor să o transmit Măiestății sale imperiale.

A doua zi, după ce am fost însoțit de autorități pînă la marginea județului, mi-am urmat drumul spre frontiera Moldovei.

Fiind grăbit să mă opresc cîteva ore la Focșani la agentul consular al Franței și Angliei, găsii adunată în curtea casei sale o societate și mai numeroasă decît la Buzău. Administratorii orașului muntean și al celui moldovean

veniseră să mă salute și colonelul Manu, aghiotant al caimacanului, aștepta de două zile trecerea mea, pentru a-mi înmîna, o scrisoare prin care prințul Vogoride mă felicita în legătură cu sosirea mea și îl atașa pe domnul Manu pe lîngă mine. O unică adresă, semnată de principalii locuitori ai celor două orașe, mi-a fost de asemenea înmînată, și aceleași strigăte de „Trăiască” ca la Buzău mărturiseau sentimentele unanime pe care aceste populații le nutresc față de împărat. Demonstrațiile populare produse la Focșani au avut de altminteri, un caracter deosebit. Toți moldovenii care vroiau să mă întîmpine, veniseră în partea munteană a orașului, temîndu-se de asprimea cu care vor fi fost tratați de ispravnicul care administrează acest district în calitate de vrednic reprezentant al lui Catargi. Acest lucru îmi indica cu claritate cu ce oameni urma să am de-a face. Fusesem prevenit de altminteri de prințul Cantacuzino, venit de la moșiile sale pentru a mă vedea, că guvernul moldovean pregătise totul pentru ca voiajul meu să se facă pe ruta Bîrlad și Vaslui, și nu pe la Bacău și Roman, orașe ostile stării de lucruri actuale unde prezența mea era foarte mult dorită. Știam că domnul Catargi care sosea în aceeași seară în întîmpinarea lui Safet effendi, aranjase în așa fel ca să nu mă întîlnească la Focșani, că toate depeșele telegrafice care-mi anunțau trecerea prin diferite orașe erau oprite și că prințul Cantacuzino, prietenii săi și chiar domnul Manu, aghiotantul meu — întrutotul devotat Partidului unionist — erau obligați să se slujească de un cifru stabilit mai nainte pentru a anunța sosirea mea.

În fața unor intrigi atît de josnice n-am șovăit, să merg direct în orașele interzise și n-am avut decît să mă felicitez pentru această hotărîre.

Părăsii Focșanii însoțit de prințul Cantacuzino, al cărui frate mă aștepta la Bacău și cu toate că trebuia să sosesc acolo foarte tîrziu, hotărîii să mă opresc în acest oraș. Aflai în drum că sate întregi coboriseră din împrejurimi și că mă așteptaseră pe șosea toată ziua, cu preoții în frunte, pentru a-mi înmîna cartă unirii. Autoritățile îi împrăștiaseră, anunțînd că voi trece, prin Bîrlad. La ora 9 seara, am mai găsit totuși 40 de țărani, strînși în jurul unui foc mare și care hotărîseră să mă aștepte toată noaptea. Ei înconjurară trăsura mea și-mi întinseră în numele preotului lor plecat din cauza oboselii, cartă unionistă cu sigiliul parohiei. Am luat-o cu emoție, și-o păstrez ca pe cea mai de preț printre toate acelea pe care le-am strîns. Am ajuns la Bacău la 11 seara, și pot spune că primirea care mi-a fost făcută acolo a depășit cu mult toate așteptările mele. Focuri de bucurie erau aprinse pe drum; la barieră se strînseseră 3—4.000 de persoane. În mijlocul aclamațiilor entuziaste pentru împărat, pentru Franța, pentru unire și a cîtorva „Trăiască!” pentru prințul străin, îmi oferiră pîne și sare, o scrisoare și flori; peste 200 de cărți fură aruncate în trăsura mea care fu apoi deshămată și trasă de oameni la lumina torțelor, pînă la casa pregătită să mă găzduiască. Corpul municipi-

pal, și numeroase deputății mă așteptau la intrare. Ca pretutindeni, am primit pînă tirziu în noapte scrisori și doleanțe. A doua zi, la ora 5, o mulțime compactă înconjura deja casa, și am plecat spre Roman și Iași, salutat din nou cu aceleași aclamații ca la sosire.

Sub conducerea prințului Cantacuzino căruia îi datorez, în mare parte, călduroasa primire de la Bacău, am sosit la Roman, unde Vîrnav, cumnatul colonelului Manu și care este în acest district în fruntea Partidului unionist, mi-a oferit cea mai caldă ospitalitate, la care s-au asociat cu rîvnă boierii, clerul și poporul. În sfîrșit către orele 7 seara, am ajuns la Iași și mi-au făcut oficial intrarea, precedat de escorte, de jandarmerie și de lăncieri, însoțit de prefect și de agă. O mulțime imensă venise în întîmpinarea mea. Toată înalta boierime, cîțiva episcopi, profesorii, tineretul, mă așteptau la barieră unde mi-au fost oferite pîine și sare. Strigătele de „Trăiască împăratul!” răsuna din toate părțile și pretutindeni, în trecere primeam mărturiile de respect și de simpatie datorate calității mele de reprezentant al Maiestății sale imperiale.

Am fost condus la reședința pe care a binevoit să mi-o pună la dispoziție doamna Pașcanu Cantacuzino. L-am găsit acolo pe domnul Place plin de zel și îndatoritor și nu mult timp după sosirea mea sosită toți miniștrii care veneau să mă salute în numele caimacamului.

A doua zi Excelența sa a preîntîmpinat vizita mea, ca și caimacamul din Muntenia. Același lucru pot spune și despre mitropolit.

De cînd mă aflu în Iași nu trece o zi fără să fiu vizitat de vreo deputăție. Excelența voastră va găsi alăturat un extras din toate adresele care mi-au fost remise în timpul călătoriei mele; dar vă trimit în extenso adresă Partidului unionist din Iași care a trimis la mine peste 200 persoane aparținînd tuturor claselor sociale. Răspunsul nostru este alăturat adresei originale. Aș fi fericit dacă aceste acte ar ajunge sub ochii împăratului. Spre marea mea uimire și satisfacție, clerul vine la mine cu o încredere care mă emoționează și care face onoare politicii Franței. Mai mult de nouăzeci de preoți, dintre care mulți episcopi și arhiepiscopi, au venit să-mi aducă cărțile lor unioniste, între alții episcopul de Socola în fruntea tuturor profesorilor seminarului său. Acest prelat și fratele său care va fi probabil ales deputat al clerului pentru orașul Iași, se numără printre ecleziaștii cei mai distinși ai Moldovei. Ei îmi spuneau ieri cu ocazia vizitei pe care le-am făcut-o: „Dacă unirea Principatelor nu ne este acordată, vom intra și unul și altul într-o mănăstire ca să nu patrie“. Nu-i nevoie să adaug că episcopul și fratele său constituie ținta urii și a persecuții guvernului.

Las pana domnului Place și îl însărcinez să povestească Excelenței voastre cum au sosit la Iași comisarii austriac, turc și sard. Recepția Safet

effendi și a domnului Benziș a provocat incidente supărătoare și neprevăzute. Mă ocup în mod activ ca să atenuez în ambele tabere impresia lăsată de acest eveniment. Îl aștept poimîine pe domnul Richtofen și, de cum va sosi voi ataca direct dificultățile unei situații pe care încep să o cunosc și pe care consularul împăratului a zugrăvit-o Excelenței voastre cu o exactitudine desăvîrșită. Situația nu s-a modificat sensibil de la ultimele sale rapoarte; dar constat că spiritele se agită, că neliniștea crește, că ilegalitățile reapar fără încetare, și că ne va trebui multă prudență pentru a evita atîtea obstacole și aduce cu bine guvernul și supușii săi pînă în ziua alegerilor. Nu voi pierde nici o ocazie sigură ca să comunic Excelenței voastre detaliile relative la ceea ce se petrece în Moldova. Binevoiți să primiți etc.

.....

.....

Anexa 2

Adresa orașului Focșani. — oraș de frontieră, jumătate muntean, jumătate moldovean.

(Extras)

Susținuți și protejați de Franța, sperăm să putem trece cu bine aceste zile pline de încercări, pentru a ajunge la liman.

Vă rugăm să exprimați Majestății sale sentimentele pline de recunoștință, ale națiunii române și urările noastre pentru prosperitatea Franței. Primiți domnule baron etc.

.....

.....

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. IX, București; 1901, p. 277—282

15

1857 aprilie 25 (Iași). Depeșă telegrafică trimisă de Ministerul din Lăuntru Administrațiilor ținuturilor Putna, Tecuci și Vaslui referitoare la călătoria lui Benziș, comisarul Sardiniei, în Valahia.

No. 2351

Depeșă telegrafică
Ministeriul din Lăuntru
Administrații de Vaslui, Tecuci și Putna.

Ex(celența) sa, d(omnul) Benziș, comisarul Sardinii avînd a purcede mîini la 7 ore dimineața spre a trece pe acolo în Valahia să faci cunoscut

Adm(inistrații) ca să se <ia> măsurile cuvenite pentru buna primire și p<itrecere Ex(celenții) sale cu onorul cuvenit , înțelegându-să la caz de trebuință și cu d(umnea)lui maiorul Aslan însărcinat de guvern a acomp<ania pe Ex(celența) sa în călătorie.

Secs<iea a II-a

No. 8312

1857 april[ie] 25

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar. 39589 f. 61, copie.

16

1857 aprilie 30, Focșani. Raportul Administrației distric-
tului Putna, prin care solicită Departamentului din Lăuntru
al Moldovei instrucțiuni privind includerea în listele elec-
torale a locuitorilor cu proprietăți zestrale.

Depeșă telegrafică

Prezentată la Focșani la 11 mai 1857, 4 ore p.m.

Onor(atului) Departament din Lăuntru, Eși

Administrația Putnei

Urmează nedumerire dacă în lista ce urmează a se face pentru alegători
sau aleșii deputaților pentru Divanul ad-hoc, tr<ebue a se trece și pe acei care
au proprietăți de pământ sau casă numai de zestre.

Nr. 3546

<Rezoluție:>

Să se răspundă că prin instrucții se arată că numai acei cu proprietăți
drepte a lor pot fi alegători și aleși, prin urmare proprietatea de zestre nu poate
da asemenea drit.

Aprilie 30

P. Scheletî

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 287/1857, f. 191, orig.

1857 mai 2, Focșani. Ordinul Starostiei ținutului Putna adresat Sfatului orășenesc Focșani referitor la întocmirea listelor de alegători pentru Divanul ad-hoc al Moldovei.

Starostia ținutului Putnii

M. 1

Nr. 3720

1857 mai 2

Onoratului Sfat orășenesc

Prin dezlegarea ce da domnul ministru din Lăuntru, starostiei cu ofiția supt Nr. 8706, primită prin depeșa telegrafică, că listele ce urmează a să face pentru fețile ci ar avea dritul de a fi alegători și aleși, pentru convocarea Divanului ad-hoc. Să arăți numai pe acei cu proprietăți drepte a lor care pot fi alegători și aleși și prin urmare proprietatea de zăstre nu poate da asăminea drit. Despre care cu onor să face cunoscut și Sfatului spre a sa știință și urmarea întocmai. Totodată să trimită cu aceasta sfatului și alfabilorul primit de la judecătoria ținutală de averile ipotecate spre a-l avea în privire la complectarea asăminea liste pe care după săvârșirea lucrării, nezăbavnic îl va trimite starostiei.

Iordache Pruncu, vornic

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 26/1857, f. 4, orig.

1857 mai 4, Focșani. Raportul telegrafic al administratorului ținutului Putna, Iordache Pruncu către Departamentul din Lăuntru referitor la data plecării lui Safet effendi din Iași în vederea sosirii la Focșani.

No. 5177

243

Stația Iași

Depeșă telegrafică

Trimisă de la Focșani la 16 mai 1857 orele 10 și 10 minute după amiază.
Sosită la Iași la 16 mai 1857 orele 11 și 10 minute după amiază.

Onorat Departament din Lăuntru Eși
Administratorul de Putna

Cerind trebuința a eși din țănut, rog pe Depart(ament) a înștiința astăzi dacă Ex(celența) sa Safet ¹ effendi au plecat din Eși și pe cînd va fi în Focșani.

No. 3761 1857 mai 4.

Pruncul

Rezoluția: Să se răspundă. Ex(celența) sa, Safet efendi încă nu este hotărît cînd va pleca.

(1857) mai 4

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar. 39589/1857, f. 92, orig.

¹ În text "Safuet"

² Indescifrabil

19

1857 mai 6, Focșani. Lista proprietarilor mari și mici din orașul Focșani, care au dreptul de a fi alegători și aleși în Divanul ad-hoc al Moldovei.

Listă

de persoanele proprietari mari și mici din oraș Focșani ci au drit de a fi alegători și aleși la Divanul ad-hoc după înaltul firman.

	Numele și pronumele	proprietatea	Valoarea lei
D. spătar	Iancu Lupu	în casă	40.000
" "	Ghita Dumitriu	în casă	30.000
" comis	Gheorghe Ianoli	în casă	40.000
" căminar	Gheorghe Corbu	în casă	40.000
" sărdar	Luca Teodoru	în casă	14.000
" sărdar	Paval Dumitriu	în dugheană	30.000
" "	Gheorghe Birlan	în dugheană și beci	60.000
" "	Lambrachi Triandaf	în casă	8.000
" stolnicul	Dinu Ștefăniu	în casă	30.000
" clucer	Ilie Teodoru	în casă	30.000
" "	Nicu Giurgea	în dugheană	70.000
" sluger	Dimitrie Gheorghiu	în dugheană și loc sterp	30.000

	Numele și pronumele	proprietatea	Valoarea lei
" "	Ioan Vasiliu	în 2 dughene și 1 crișmă și casă	80.000
" "	Neculai Săvuleanu	în casa	20.000
" pitar	Scărlat Teodor	în casă	20.000
" "	Ștefan Mătășaru	în casă	20.000
" "	Ghiță Ioan	în casă	15.000
" sătrar	Manolache Nacu	în casă	20.000
" "	Neculai Spiridon	în casă	20.000
Di sătrari	Dinu Murgulet	în casă	8.000
" "	Nastasa Tatovici	în casă	16.000
" "	Teodor Mandrea	în dugheană	80.000

Stolnicul Gheorghe Razului profesor
 liber de 11 ani al școlii publice
 din acest oraș Focșani

Douăzeci și trei feți privilegiate

Luca Teodor

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 26/1857, f. 12, orig.

¹ Rupt din document

20

1857 mai 18, Focșani. Cererea negustorilor armeni din Focșani adresată Sfatului orașenesc prin care solicită includerea lor în listele electorale pentru alegerile de deputați în Divanul ad-hoc al Moldovei.

Onoratului Sfat al orașului Focșani

Subscriși neguțatori de nație armeană proprietari de binale în acest oraș Focșani al Moldovei văzînd că de cătră onor sfat s-au chemat pe mai mulți din neguțatorii români de s-au înscris în lista electorală ca cu însușiri de a alege și de a fi aleși de membri pentru Divanul ad-hoc ce urmează a se convoca spre a delibera în mărginirea împărătescului firman, în ceea ce să atinge pentru reorganizarea . . . ¹ iar din nația noastră nici o persoană măcar.

Venim cu aceasta și facem poftire onoratului sfat rugîndu-l a ne face cunoscut împrejurările pentru care n-au fost invitate și din nația noastră acei cu însușirile cerute de citatul firman spre a fi înscriși în asemenea listă.

1857 mai 18

Urmează 8 semnături.

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 26/1857, f. 13, orig.

¹ Rupt din document.

1857 mai—iunie, Focșani. Lista electorală a proprietarilor din orașul Focșani — Țara Românească.

Anul 1857
Districtul Rîmnîcu Sărat

Listă pentru proprietarii locuitori în orașul Focșani cu drept de alegători și aleși dipotați la Divanul ad-hoc

Nr.	Numele și prenumele proprietarilor	De ce nație sint	Ce anume proprietate au în oraș	Observație
1.	Niță Vernescu	romîn	A sa proprie casă, care costă peste 200	Fiu de postelnic, de 40 ani.
2.	Nicu Rafailă	idem	Casă de zestre, care costă pînă la 200	Fiu de medelnicer, de ani 33
3.	Panaît Mărculescu	idem	Case și han ale sale proprii, costînd pînă la 1 000	Fiu de postelnic, de ani 34.
4.	Nicolae Verulescu	idem	Casă a sa proprie, ce costă pînă la 500	Cu rang de pitar, în vîrstă de ani 55.
5.	Pavel Teodosiu	idem	Prăvălie loc de zestre. Binoa sa costă pînă la 800	Patentar de clas 5 de ani 42.
6.	Costache Argintoianu	idem	Casă a sa proprie care costă 1 000 Este și inginer al orașului.	Cu rang de pitar, de ani 38.
7.	Iorgu Iorgulescu	idem	Han al său de cumpărătoare, care costă 700	Cu rang de paharnic, de ani 44.
8.	Mincu Pavel	sîrb, însurat cu pămînteană	Casă și două hanuri ale sale proprii, care costă 3 000	Boier de neam și-n vîrstă de ani 60.
9.	Iane Belea	pămîntean	Casă și prăvălie ale sale proprii, care costă 2 000	Idem, în vîrstă de ani 60.
10.	Călin Tanovici	sîrb, însurat cu moldoveancă	Casă a sa proprie care costă pînă la 1 000	Cu deosebit caracter, în vîrstă de ani 38.
11.	Dărică Pastiea	pămîntean	Case ale sale proprii; costă pînă la 1 000	Cu deosebit caracter, în vîrstă de ani 38.

Nr.	Numele și pronumele proprietarilor	De ce nație sînt	Ce anume proprietate au în oraș	Observații
12.	Alexandru Dumitriu	sîrb	Casă și prăvălie a sa proprie, care poate costa 10.000 lei	Patentar de clas 2, de ani 36
13.	Costache Nicolau	pămîntean	Casă. Este ipotecată pentru 10.000 lei, are valoarea de lei 15.000	Idem de clas 3, de ani 45.
14.	Ion Teodoru	idem	Prăvălie a sa proprie, care costă pînă la 1 000	Idem, Idem de ani 36.
15.	Zaharia Ionesco	grec, însurat cu rumîncă	Casă și 3 prăvălii de zestre. În total costă peste 2 000	Cu deosebit caracter, de ani 47.
16.	Dimitrie Potop	pămîntean	Casă a sa proprie, care costă pînă la 400	Cu rang de pitar, de ani 50
17.	Costache Hristodor	idem	Casă idem, care costă pînă la 800	Cu deosebit caracter, de ani 40.
18.	Ion Stamate	pămîntean	Casă și beciu, a sa proprie, care costă lei 6 000	Patentar de clas 5 de ani 40.
19.	Dimitrie Robescu	idem	Casă și osebite locuri ale sale proprii în valoare de 1 000	Boier de neam în vîrstă de ani 50.
20.	Alexandru Petrea	sîrb	Casă de zestre, care costă lei 2 000	Patentar de clas 5, de ani 47.
21.	Alecu Alexandrescu	pămîntean	Casă de han ale sale proprii, costă peste 2 000	Cu rang de pitar, în vîrstă de ani 52
22.	Tache Orzărescu	idem	Han. beciu al său propriu, care costă pînă la 1 000	Boier de neam statoroste de patentari și-n vîrstă de ani 54.
23.	Petrică Costandin	grec, însurat cu pămînteană	Casă a sa proprie care costă pînă la 1 500	Boier de neam în vîrstă de ani 42.
24.	Mănăilă Ioan	rumîn	Două prăvălii ale sale proprii de valoare pînă la lei 25.000, ipotecate pentru 2 000.	Patentar de clas 5, de ani 50.
25.	Costache Mărgăritescu	idem	Casă a sa proprie, care costă pînă la 1 000	Fiu de boier al căpitănului za dorobași Mărgărit, de ani 32.

Nr.	Numele și pronumele proprietarilor	De ce nație sînt	Ce anme proprietate au în oraș	Observații
26.	Ioniță Făgărășanu	idem	Casă și prăvălii ale sale pro-prii, care costă pînă la 1 000	Asidor, în vîrstă de ani 57
27.	Dumitrache Beceanu	idem	Prăvălie de zestre care costă pînă la 200	Patentar de clas 3, în vîrstă de ani 35.
28.	Ianache Costescu	idem	Casa ale sale proprii, care costă pînă la 1 000	Cu rang de pitar, de ani 50.
29.	Costache Zamfirescu	pămîntean	Prăvălii și han ale sale pro-prii, care costă pînă la 2 000	Cu rang de pitar, în vîrstă de 38 ani.
30.	Nicolae Sonțu	idem	Loc de casă și prăvălii ale sale proprii, care poate costa 600	Cu rang de căpitan, de ani 44.
31.	Năstăsache Dumitru	născut în țară, tatăsu a fost grec	Casă a sa proprie și pră-vălie, care poate costa pînă la 1 500	Boier de neam în vîrstă de ani 34.
32.	Alexandru Nicolet	rumin	Casă a sa proprie, care costă pînă la 1 000	Cu rang de con-țopist, de ani 40.
33.	Alecu Trufana	pămîntean	Casă a sa proprie părin-te costă 1 800	Cu deosebit caract-er, de ani 32.

Pentru d. cîrmuitor I. Iorgulescu

Arh. St. București, fond Ministerul de Interne, Administrative, dosar 2321/101/1857, f. 666—673, orig.

22

1857 iunie. Fragment din memoriul asupra situației politice a Moldovei în timpul cămăcămiei Vogoride.

<T r a d u c e r e >

VIII Districtul Putna (Focșani)

Îndată după notificarea hotărîrii consiliului ce interzicea comitetele, domnul Pruncu, prefectul districtului, chemă la el principalii negustori ai

oraşului şi le porunci să se ocupe de afacerile lor, fără să se amestece în politică. El ajunsese apoi la ameninţări, zicîndu-le că ei nu trebuiau să-l pună în situaţia de a plăti din buzunar funiile care vor sluji ca să-i lege, căci unioniştii sînt toţi revoluţionari; că îi va trimite la muncă forţată etc. etc. Domnul Pruncul afirmă el însuşi aceste fapte prin depeşa sa datată 25 martie stil vechi către ministerul de Interne.

Nemulţumit, urmărind de a împiedica orice libertate de exprimare în districtul său, domnul Pruncul şi-a trimis emisarii pînă la Bucureşti. El se biziue pe aceştia pentru a prezenta guvernului într-o lumină falsă situaţia din Muntenia.

.....

.....

Acte şi documente relative la Istoria Renaşterii României, vol. IV, Bucureşti, 1889, p. 830.

23

1857 iunie 1, Focşani. Raportul Administraţiei districtului Rîmnicu Sărat, prin care înaintează Ministerului de Interne listele celor înscrişi şi raportează stadiul înscrierilor în tabelele electorale.

Constitului Departament din Năuntru
Cîrmuirea judeţului Rîmnicu Sărat

Spre îndeplinirea celor coprinse în ordinul cu nr. 3909, această administraţie grăbeşte a înfăţişa onor. minister alăturatele aci trei liste pentru proprietarii din acest district ce s-au înscris pînă astăzi între alegătorii deputaţilor pentru Divanul ad-hoc.

Cît pentru cei ce mai pot fi cu drept de înscriere, administraţia nu-i poate şti cîţi pot fi, căci le-ar putea cunoaşte numele, nu are însă nici o încredinţare, de cît pămînt cultivat posedează fiecare, dar după o părere dă cu socoteala că ar mai fi poate cu drepturi de înscriere pentru proprietarii mari pînă la 20, pentru cei de al 2-lea clas pînă la 60 şi pentru cei din oraş pînă la 100 şi mai mult poate; care, dacă nu s-au arătat încă să se înscrie în liste, pricina se crede a fi pentru unii că nu i-au ertat poate interesele private a veni sau a înştiinţa pe administraţie, iar pentru alţii, şi care pot fi cei mai mulţi, că ştiind suspendate termenile ce era întii fixate pentru înscriere, s-au lăsat aşteptînd să vază o altă publicaţie fixînd un din nou termen pînă cînd să se facă încheierea listelor. Din cîţi s-au ridicat la administraţie cu cerere a se înscrie în liste, ea n-a împedecat pe niciunul, supt vreun pretext, să aducă

cutare sau cutare încredințări, încît să se fi putut arăta într-o țifră numărul acestora.

Administrația a însemnat aceia ce i s-a spus, lăsînd ca în termenul publicației să se dezbată protesturile ce-ar putea să nască în contra vreunui din cei înscrisi, ce nu ar avea drept de a figura între alegători, iar numărul moșnenilor cu drept la alegerile clasei lor poate ajunge pînă la 100. Din aceștia au și venit la administrație de s-au înscris în lista proprietarilor de al- 2-lea clasă în număr de 34.

Nr. 5077

Anul 1857

Luna iunie 1

Pentru d. cîrmuitor,

I. Iorgulescu

<Rezoluție:>

Se va înfățișa luminății sale vornicului.

Spre știință

Arh. St. București fond Ministerul de Interne, Administrative, dosar 2321/1857, f. 654, orig.

24

1857 iunie 4, Iași. Lista locuitorilor din orașul Focșani cu drept de a alege și a fi aleși în Divanul ad-hoc al Moldovei.

Orașul Focșani

1. Spăt<ar> Iancu Lupu, 2. Ghiță Dimitriu, 3. Cămi<nar> Gheorghie Corbu, 4. Sard<ar> Vasilie Pătrășcanu, 5. Sard<ar> Pavăl Dimitrie, 6. Sard<ar> Gheorghie Burlan, 7. Sard<ar> Lamvrachi Triiandaf, 8. stoln<ic> Dinu Stefăbie, 9. Cluce<r> Vasilie Teodoru, 10. Cluce<r> Nicu Giurgea, 11. Cluce<r> Nicolai Ionașc<u>, 12. Sluge<r> Dimitrie Gheorghiu, 13. Sluge<r> Ioan Vasiliu, 14. Sluge<r> Nicolai Săvulescu, 15. Pit<ar> Scarlat Teodoru, 16. Pit<ar> Stefan Matasariu, 17. Pit<ar> Ghiță Ioan, 18. Pit<ar> Gheorghie Popovici, 19. Șatr<ar> Manolachi Nanu, 20. Vt<ori> vist<ier> Nicolai Spiridon, 21. Dinu Murgulețu, 22. Năstase Tatovici, 23. Teodor Mandre

Neguțători potentari

24. Neculai Curălea, 25. Hagi Neculai Călin, 26. Nicolai Dimitriu, 27. Gheorghie Ilie, 28. Costachi Lascăr, 29. Hagi Nicolai, Nuțu, 30. Constantin Stoian, 31. Ioan Gheorghiu, 32. Eni Bele, 33. Costantin Gheorghie, 34. Petcu Tănase, 35. Stoian Groză, 36. Ghiță Gheorghiu, 37. Ghiță Calotă, 38. Danu Petrea, 39. Stanciu Sacară, 40. Toader Pecete, 41. Ioan Velniță, 42. Enache Dimitriu, 43. Zlotcu Niculau, 44. Stoean Boingiu, 45. Ivanciu Nicolae, 46. Gheorghie

Hagi Petcu, 47. Dumitru Vasiliu, 48. Hagi Simion Doieanu, 49. Gheorghie Curălea, 50. Dumitru Chiceac, 51. Ioan sin Gavril(ă)a Malei, 52. Nicolai, Berilă, 53. Nicolai Catană, 54. Gherasim Poinariul, 55. Adam sin Mane. 56. Gheorghe sin Toader Vărzar, 57. Ioniță Necoară, 58. Ioan Vasiliu, 59 Ispas Nicolau, 60. Iancu Ilie, 61. Nicolai Săcară, 62. Neagu Chirieac, 63. Hagi Dumitriu Stefan, 64. Dediul Curălea, 65. Nicolai Hagi Agachi, 66. Gheorghie elniță, 67. Dumitru Anghel, 68. Iordachi Gheorghiu, 69. Toma Feodoru, 70. Grigorie Girleanu, 71. Petcu Beldea, 72. Gheorghie Cucu, 73. Ioan Pecete, 74. Apostol Pecete, 75. Ioan vel căpitan, 76. Neagu Purice, 77. Ioniță Rocaru, 78. Gheorghie Ciochină, 79. Vasile Ciochină, 80. Petre Alecsandru, 81. Panaite Vasiliu.

Staroștii de corporații

82. Gavril Postacariul Trohin, staroste corporației 1-a și a 3-a
83. Mihalachi Jecu, staroste corporației a 2-a,
84. Stefan Radovici, 85. Necolai Crungu, 86. Trifan Boir, delegații corporației a 1-a.
87. Ioan Mărgărit, 88. Gheorghie Dămian, 89. Petrachi Ifrim, delegații corporației a 2-a,
90. Hagi Costachi Popovici, 91. Ene Ștefănescu, 92. Ștefan Mihai, delegații corporației a 3-a.

Buletinul Oficial extraordinar a principatului Moldovei Iași, 4 iunie 1857 (vezi Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 303, f. 36). Extras, imprimat.

25

1857 iunie 11, Focșani. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale, de către spătarul C. Sihleanu, din Focșani, pentru includerea sa în rîndul alegătorilor.

No. 3

Primit, iunie 11

Onoratului comitet chemat a cerceta reclamațiile în contra listelor electorale pentru orașul Focșani

După legile fundamentale alegerii și după firmanul de convocare(a) Divanurilor ad-hoc subscrisul are toate calitățile cerșute spre a fi alegător și ales în clasa orașenilor din acest oraș Focșani i cu toate aceste nu mă văd trecut în lista no. . . .¹ publicată prin Buletinul Oficial, reclam dar în termenul legal de 30 zile înscriere-me în lista clasei orașă(nilor)² ceru a mi să face oficial cunoscut motivul p(entru)³ care mă văd înlăturat și în caz de respingere (potrivit)⁴ firmanului și legilor țării protestez în contra alegerilor ce

s-ar face cu călcare<a> drepturilor mele precu<m> și în contra tuturor urmărilor ce ar pr<oveni> din cel . . . ⁵

Despre priimire<a> aceștii reclamații ceru a mi să da formală adiverință.

C. Sihlianu, spatar.

<Rezoluție>: Fiindcă în casele din Focșani pe locul de vece foasti a răp<osatu-
lui> comis Grigori Tudori prețeluite în 1 000 # prin Jiude<cătorie>, dum-
<nealui> spăt<ar> Costache Sihlianu posidiază a triea parte dript aduși cu
act judecătoresc no. . . .¹ trecute la dum<nealui> de la șat<rar> Costache
Tudori, neavîndu-le amanet, apoi pe acest temei și în vedere că comitetul
cunoaște pe dum<nealui> tot pămîntean, încuviințează a să însămnă în listă
alegătorilor. Se va închia jurnal, făcîndu-să cunoscut despre aceasta dum-
<nealui> spăt<ar> Sihleanul.

1857, iunie în 11

Focșani

Petrid

. . . ¹

I. Cornescu

Verlănescu

. . . ¹

N. Catiodor

Gheorghe Bîrlan, serdar

D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar 38623/1857, f. 14, orig.

¹ Loc alb, — ² Rupt. — ³ Idem. — ⁴ Idem. — ⁵ Loc alb. — ⁶ Idem. — ⁷ Indescifrabil. —
⁸ Idem.

26

1857 iunie 12, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru către
Administrația Districtului Putna referitor la neparticiparea
postelnicului Neculai Negre și a agăi Ștefan Dăscălescu la
alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc fiindcă și-au
amanetat moșiile la Banca Națională.

No. 12131

Ministeriul din Năuntru

Adm<inistrații> Distr<ictului> Putnei.

Divanul de Întărituri prin adresa sub n. 1723 făcînd cunoscut că d<um-
nea>lor post<elnic> Neculai Negria, proprietariul moșiei Orbenii de Gios și

aga Ștefan Dăscălescu, proprietari<u>1</u> moșiei Cîmpurile și altele de la ținu-
tu<1> Putnei, ci sînt trecuți în Buletinul no. 2 din 31 mai trecut întrii persoa-
nile cu drituri de alegere<a> deputaților pentru Divanul ad-hoc, au amanetat
acum prin Divan moșia Orbenii la Banca Națională pentru suma de cinci
mii șapte sute galbeni și moșia Brătuleștii, <din> Districtul Tecuci pentru
10.300 zece mii trii sute galbeni, iar d<umnea>lui aga Ștefan Dăscălescu
moșia Cîmpurile și Ivănești pentru două zeci mii galbeni 20.000 .

În urmăriia căriia Ministeriul, pe o parte, au scris redacții a publica
prin cea întii foae cu d<umnea>lor spat<ar> Negre și aga Dăscălescul, nu
pot lua parte la alegere, deoarece și-au amanetat moșiile, iar pe de alta, faci
cunoscut și adm<inistrații> spre știință și regularisire în conformitate celor
de mai sus.

Secsiia a 2-a

1857 iunie 12 zile

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 291, f.3, copie

27

1857 iunie 14, Focșani. Cerere a maiorului Panait Tufelcic
prin care motivează Comitetului de cercetare a contestațiilor
electorale din orașul Focșani contestația ce a făcut-o în
urma excluderii din listele de alegători orașeni.

Onoratului Comitet chemat a cerceta reclamațiile în contra
listelor electorale.

La adresul onoratului comitet cu nr. 2, răspuns la reclamația făcută,
ca în terminul legal de 30 zile să adun dovezi spre a le înfătoșa comitetului
pentru a putea fi trecut în listă ca alegător și ales, subscrisul are onoare a
arăta că esti născut la 1820 dechemvrie 18, în capitalie Eși; puțină învăța-
tură ce are în limba romînă, făcută în țară. Pină acum s-a bucurat de toate
drepturile țării; dovada la aceasta este chiar slujba de 19 ani în oștirea țării.
Mitric de naștere și botez de nu a înfățișat este că domnii membri poate să-și
aducă aminte că asemenea formalități înainte de Regulament nu se face.
Dovadă însă a nașterii și a vîrstii stă că părintile meu s-a săvîrșit din viață
la 1821, s-a înmormîntat la biserică Sf. Nicolae de lîngă palat, pe a cărui
mormînt fiind cruce de piatră esti însămnată vremea îngropării. De a avea

drit spre a fi înscris în lista oraşenilor focşănenii înfăţoşez actul casălor mele cumpărate în acest oraş, care casă nu poate nici o catigorie asupra lor.

857 iuni 14

Maior P. Tufelcic

Focşani

<Rezoluţie:>

Nr. 10, Pr<imit> iunie 14

După jurnalul încheiat astăzi se va trece în lista acelor cu drit pentru oraşul Focşani.

Iordachi Pruncu, G. Corbu, Virleşescu, Luca Teodor, Gheorghe Burlan, D. Dimitriu

Arh. St. Iaşi, Tr. 1772, dosar 3623/1857, f. 29. orig

28

1857 iunie 16 Focşani. Reclamaţia căminarului Costachi Ghindar adresată Comitetului de cercetare a contestaţiilor electorale din Focşani împotriva omiterii sale din listele de alegători.

No. 12

Pr<imit> iunii 16

Onorabilul comitet întrunit în districtul Putnii a cerceta reclamaţiile acelor netrecute în listele electorale

Subscrisul căminarul Costachi Ghindar fiind proprietar în acest district al Putnii pe partea frăţască ce i se cuvine din averea părintească însemnată prin catagrafie şi prin actul de aducere întru împlinire acelor 39 pogoane pământ ciştigate în urmă de la neamul ignătesc cunoscut asemenea atât de membrii ţinutalei judecătoreşti cît şi de domnul administrator, din care astăzi să încheagă şi acest onorabil comitet şi care parte covîrşeşte cu mult citimea cerută de textul împărătescului firman pentru cei cu dreptul de proprietari mici în a fi alegători şi aleşi pentru Divanul ad-hoc reprezentator drepturilor ţării şi nevăzîndu-mă însemnat în lista unor asemenea proprietari publicată prin Buletinul Oficial no. . . .¹

Vin cu aceasta şi fac rugăminte onorabilului comitet să bine voiască a regula ori cunoaşterea mea în numărul unor așa proprietari, ori la din potrivă a-mi împărtăşi formal rezioanele respingerei mele de la asemenea.

C<ostachi> Ghindar

1857 iunie 16 zile

<Rezoluție:> Potrivit jurnalului încheat astăzi să va treci în lista acelor cu dript cu proprietăți mici.

Pruncu

I. Cornescu

Verlănescu

N. Catiodor

Gheorghe Bîrlan, serdar

D. Dimitriu.

Arh. St. Iași, Tr. 1772 nr. 38623/1857, f. 58, orig.

² Loc alb în document

29

1857 iunie 16, Focșani. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale, de către negustorul C. Săvianu, din Focșani, pentru includerea sa în rîndul alegătorilor.

No. 13

Onoratului comitet chemat a cerceta reclamațiile în contra listelor electorale pentru orașul Focșani

Dupe legile fundamentale ale țării și dupe firmanul de convocare a Divanurilor ad-hoc, scrisul are toate calitățile cerute spre a fi alegător și ales în clasa neguțitorilor orașului Focșani, cu toate acestea nu mă văz trecut în lista no. . . .¹ publicate prin Buletinul Oficial. Reclam dar, în termenul legal de 30 zile, în lista clasei orașenilor, cer a mi să face oficial cunoscut motivul pentru care mă văz înlăturat, și în caz de respingere contrarie firmanului și legilor ce s-ar face cu calcarea drepturilor mele, precum și în contra tuturilor urmărilor ce ar proveni din ele. Despre primirea acestei reclamații cer a mi să dea formală adiverință.

1857 iunie 16, Focșani

C. Săvianu

<Rezoluție>: Iuni(e) 17. Pe temeiul Jurnalului încheat No. . . .² să va faci cunoscut peticionarului că se respinge cererea de față.

Pruncu

I. Cornescu

Verlănescu

D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar. 38623|1857, f. 61, orig.

^{1,2} Loc alb în document

^{3,4} Indescifrabil

1857 iunie 18, <Iași>. Jurnal referitor la respingerea cererii comisului Scarlat Bontăș de a participa la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

No. 26

Jurnal

Anul 1857 iunie 18, Comitetul înființat la ținutul Putna după înaltul firman împărătesc publicat cu Buletinul Oficial no. 18 dezbătând petiția¹ ce la 17 a corentii au dat d<umnealui> comis Scarlat Bontăș de a se înscrie în lista alegătorilor de proprietari mari pentru alegere<a> deputaților la Divanul ad-hoc, au găsit că moșia Modruzăpărești se găsește amanetată. Apoi pe temeiul acelu înalt firman, să va face cunoscut D<o>m<nii> sale comisului Bontăș că se respinge Jalba D<o>m<niei> sale după regulile s-au încheiat acest jurnal.

Iancul . . .²

P. Cornescu

Verlănescu

. . .³

N. Catiodor

Gheorghe Bîrlan, sărdar

D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896/1857, nr. 291, f. 65, orig.

¹ În text „dibatînd peticia“

^{2,3} Indescifrabil

31

1857 iunie 18, <Focșani>. Raport telegrafic al Administrației districtului Putna către Departamentul din Lăuntru referitor la participarea spătarului Vasile Adamachi la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

No. 10.365

470

Stația Iași

Depeșă telegrafică

Trimisă de la Focșani la 30 iunie 1857 orele 12 și 15 minute după amiază.

Sosită la Iași la 30 iunie 1857 orele 3 și 55 minute după amiază.

Onorat<ului> Depart<ament> Interior

Comitetul înființat pentru primirea reclamațiilor de la ținutul Putna d(omnul) spat(ar), V. Adamachi a cerut a fi înregistrat în lista proprietarilor mari. Totodată, însă, au arătat verbal, că d(umnea)lui mai are proprietăți și în ținuturile Eși, Vaslui și Botoșani. Deși în listele publicate, nu este trecut, însă, ca nu cumva în urma să se fi declarat și la vreunul din acele ținuturi, se face rugămintă onor(atului) Depart(ament) a da astăzi chiar comitetului, această lămurire.

F. semnătură

<Rezoluție>:

No. 21

1857 iunie 18

Să se răspundă prin depeșă telegrafică, că d(umnea)lui spătar Adamachi de are însușirile după firman, să va cerceta, iar de este trecut și la alt ținut, nu face nimic, pentru că acolo numai unde va da hîrtie că vroește a fi alegător cu cinci zile înaintea alegerii poate fi primit la alegeri potrivit publicațiilor urmate.

Marcovici

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 291/1857, f. 8, orig.

32

1857 iunie 26 <Focșani>. Jurnal prin care se încuviințează înscrierea doctorului Anastase Lascar în lista alegătorilor de oraș.

No. 51

Jurnal

Anul 1857 iunie 26. Comitetul înființat la ținutul Putna dupe înaltul firman împărătesc publicat cu Buletinul no. 18 pentru primire(a) reclamațiilor celor cu drepturi electorale, au dezbătut suplica Dom(nii) sale, doctorului Anastase Lascar, și avînd videri ca dum(nea)lui ari funcție de mai mulți ani în profesie de fizic a ținutului, apoi pe temeiul înaltului firman încuviin-

tează a se însămna în lista alegătorilor de oraș și a i se face formal cunoscut
Dispre care s-au încheiat acest jurnal.

... 1

P. Cornescu

Verlănescu

..... 2

Gheorghe Bîrlan, sărdar

N. Catiodor

D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 291/1857, f. 101, copie

^{1,2} În text „dibatat“

33

1857 iunie 27, Focșani. Raportul Administrației districtului Rîmnicu-Sărat către Ministerul de Interne în legătură cu sosirea lui Cezar Bolliac, posesorul unui pașaport otoman, solicitînd aprobarea pentru a-i permite intrarea în țară.

Depeșă telegrafică

Trimisă de la Focșani, 9 VII 1857, ora 12, min. 5 p.m.
Minister Interior

Cezar Bolliac venit la frontieră cu pașaport otoman din Paris pentru Valahia. Se cere dezlegare, să i se lase intrarea liberă sau nu?

Nr. 6076

1857, iunie 27

Arh. St. București, fond Ministerul de Interne, Administrative, dosar 2320/100/1857, f. 33, orig.

34

1857 iunie 29, Focșani. Reclamația lui aga Ștefan Dăscălescu adresată Comitetului de cercetare a' contestațiilor electorale din ținutul Putna împotriva omiterii sale din listele electorale.

Onoratului comitet însărcinat a cerceta reclamațiile în cauza alegerilor pentru viitorul Divan ad-hoc, la ținutul Putnii
aga Ștefan Dăscălescu

Petiție

În Buletinul Extraordinar nr. 2 sînt trecut pentru alegerea viitorului Divan ad-hoc ca elector și eligibil între proprietarii mari cu moșiile Cîmpu-

rile și celelalte. Și unde mă credeam sigur de dreptul meu, acum cu uimire văzui, în Buletinul nr. 6 din 23 a corentii, țircularia onoratului Departament al Treburilor din Lăuntru cu nr. 12130, prin care sînt răspins de la alegerea pe motiv că ar fi ipotecată moșia Cîmpurile la Banca Națională cu împrumutul ce aș fi făcut, ca cum nu mi-ar fi rămas pămîntul cerut de luminatul împărătesc firman nici ca eligibil, nici măcar ca elector. Deci, deși împrumutul încă zace în proiect, căci cu toate formalitățile împlinite din parte-mi nu s-a realizat și cu plata, negreșit că nu din vina mea, deși moșia Cîmpurile cu 5025 fălci a ei, aș crede, sprijine și împrumutul și dreptul meu prescris de luminatul firman pentru alegere; dar și fără acesta și chiar socotindu-se ipotecarea moșii Cîmpurile ca îndeplinită, tot îmi mai rămîne pe lîngă alte proprietăți de pămînt cultivabil și moșia Rotilești de o mărime aproape 1000 fălci, nesupusă ipotecii. Și prin urmare, înfățișînd harta și titlurile aceștii moșii, rog pe onoratul comitet să mă înscrie în clasa de alegere ce mi se cuvine cu drepturile mele.

1857, iunie 29

Ștefan Dăscălescu

<Rezoluție:>

Nr. 49. Pr<imit> iunie 29

Pe temeiul jurnalului încheiat astăzi cu nr. 62, se va trece în listă proprietarilor mari cu moșia Rotilești. Despre care i se va face cunoscut.

Iordache Pruncu, ss. indescifrabil
C Corbu, Luca Teodor, D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar 9623/1957, f. 219, orig.

35

1857 iunie 29, Iași. Ordinul Ministerului din Năuntru a Moldovei, prin care trimite Sfatului orășenesc din Focșani instrucțiunile Sfatului administrativ-extraordinar privind alegerile de deputați în Divanul ad-hoc.

Ministerul din Năuntru
Sfatul orășenesc din Focșani

După articolul 10 din instrucțiunile Sfatului Administrativ extraordinar publicate prin Buletinul Oficial cu nr. 31 alegerea deputaților la Divanul ad-hoc dintre orășeni urmează a să face în camera Sfatului orășenesc și sub prezența Domniilor sale prezenților municipalităților.

Prin urmare ministeriul trimite aceluia sfat biletile cuvinite pentru a să înscrie în ele de către alegători, numele și prenumele aleșilor, precum și tabloul pentru a să însămne voturile ce ar căpata fiecare și totodată să pune în vedere următoarele:

1 La alegere să se povățuiască de instrucțiile ce să alătorează în copie pe lângă aceasta și care au slujit și la alegirea deputațiilor obștești, adunării de la 1837 și pînă la 1848.

2-lea Dacă s-ar prileja, ca dintre aleși să nu aibă nici unul majoritatea voturilor adică cu un vot mai mult peste giumătatea totalului număr față de alegători atunce să va balotarisa pe acei ce ar avea mai multe glasuri: și pentru ca să nu să întîmpine vreo sminteală dumnealui prezidentul să va îngriji din vreme a ave pregătite un număr îndestul de bile albe și negri precum și vasele trebuitoare la balotația.

3-lea Persoana ce să va alegi deputat cu majoritatea glasurilor i să va da un certificat manuscris după forma acelora care s-au trimis. Adică pentru proprietarii de moșii iscălit de dumxalui prezidentul adunării și secretar cu care să se poată înfățoșa la Divanul ad-hoc.

4-lea Nici o persoană lăturalnică afară de alegătorii înscriși nu-i va îngădui a intra în sala alegerii și aceasta sub aspră răspundere a dumisale dregătorului de ținut, pentru care din vreme să va pune pază la ușile sălii și un ampioiat cu lista alegătorilor.

Secția a II-a
nr. 13326
1857 iunie 29

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Moldova, dosar 26/1857, f. 34, orig.

36

1857 iunie 29 <Focșani>. Adresa Comitetului unionist din Focșani prin care Comitetul central al Unirii din Iași este informat asupra desfășurării favorabile a acțiunii de strîngere a semnăturilor pe protestul general.

Domnilor

Am onoare a răspunde la adresa d-voastră din 13 a curenteii. Amicul nostru politic abia alaltăeri, sîmbătă, ne-a putut aduce exemplarul protestației generale, și de îndată, față de d-lui, am și pus în lucrare iscălitura lui, și pînă acum s-a acoperit cu aproape de 100 iscălituri, și dacă s-ar mai putea zăbovi, multe sute s-ar face. Cu toate acestea, tot sperăm să se mai adaoge

îndestul numer, căci lumea este gata a iscăli, dar nu se află mulți pe acasă; cît pentru a trimite deputații noștri, precum ne cereți, noi am și găsit din amicii noștri politici și sînt gata, cu cei întîiu ce vor veni de la alte ținuturi, se meargă, dar sîntem îngrijîți că nu vor putea căpăta pasporturile cuvenite în așa scurtă vreme mai vîrtos că piedicile ce ne sunt puse la tot pasul sunt cunoscute; și la o așa întîmplare, noi am propune că, dacă și d-voastră veți găsi de cuviință, să trimitem atît a noastră protestație, cum și de la celelalte ținuturi ce ne vor veni, și deputații lor nu vor avea paspoturi, prin mijloace sigure ce le avem, în primirea d-lui vornicului Mavrogheni sau vornicului Ralet, cu adresă din partea noastră, spre a le înfățișa unde se cuvine Lista alegătorilor și eligibililor trecuți fără cădere a proprietarilor mari, s-a împărțit d-voastră. Iar pentru proprietarii mici și orășeni, timpul fiind scurt, nu putem acum trimite, fiind de lipsă a se face o cercetare esactă; ne vom sili însă a le pregăti și a vi le trămite, asemenea și răspunsurile comitetului caimăcămesec către reclamații respinși, îndată ce le vom aduna toate. Cu toate acestea, astăzi a sosit de la București esemplare de proclamațiile guvernului Valahiei, din cari ve alăturăm tunul aici, și este a se crede că același îndreptări cuprinse acolo, poate să fie și la noi, și toate lucrurile pînă acum făcute să se nimicească. Avem onoare a rămînea cu cea mai aleasă considerație ai dumnea-voastre plecați servi.

Scarlat Bontăș, St. Dăscălescu,
major Tifelciă.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. IV, București, 1889, f. 1005.

37

1857 iulie 8 <Focșani>. Raportul Administrației districtului Putna către Ministerul de Interne referitor la alegerea a doi deputați pentru Divanul ad-hoc din rîndul marilor proprietari din ținutul Putna.

Onoratului Minister Interior
Administ(atorul) District(ului) Putna

Raport

Alegire(a) deputaților din parte(a) proprietarilor mari, astăzi în opt iulie la 11 (și) 1/2 oare evropieni luînd sfîrșit prin ce(a) mai bună regulă și liniște, se prezentează onor(atului) Minister prin innadins stafetă atît tabloul în cari s-au trecut voturile, precum și osăbitul izvod în cari s-au trecut persoa-

nile ce au fost față de alegeri potrivit ofiției no. 12595 odată cu înapoierea și a unui număr de 16 bilete ce au rămas neîntrebuințate.

I<ordache> Pruncu, vornic

M<asa> I, șeful ei C. Ciocîrlan

No. 6106

1857 iulie 8

<Rezoluție:> S<ecția> a 2-a. La acte alegeri, iulie 20.

Lista de proprietarii mari adunați astăzi în 8 iulie 1857 la 10 ceasuri evropieni în camera Administrației de Putna în n<umăr> de 24, care după articu<lul> al 2-lea din firman înalt are a alege doi deputați pentru Divanul ad-hoc.

No. următor	Numile, famili[i]a și rangul[l] persoanei
----------------	---

1	Logofătu Alecu Baș
2	— „ — Costachi Catargiu
1	Aga Teodor Ghiță
1	Spatar Costache Tudure
1	Ban Costache Vidrașcu
1	Ban Neculaiu Lipan
1	Comis Ioan Zalaru
1	Paharnic Asanachi Pamfile
1	Sardar Ioan Neculau
1	Sardar Vasile Patrașcanu
1	Sardar Alecu Balțatu
1	Sardar Costache Neagu
1	Sardar Iancu Verealin
1	Sardar Gheorghî Ghindaru
1	Stolnic Iordache Angonescu
1	Clucer Ioan Lanba
1	Sluger Ioan Ghiță
1	Pitar Costache Zornea
1	Pitar Tudorache Neagu
1	Șatrar Petrache Neculau
1	Dv<ornic> Mihalache Tacu
1	Dv<ornic> Iancu Sclavani

1 D<vornic> Gheorghii Olaru

1 Nicu Cotescu

24 Adică douăzeci și patru persoane șeză față.

I. Pruncu, vornic

C. Vidrașcu, ban, secretar

N. Cotescu, secretar

Lista

pentru alegerea de doi deputați la Divanul ad-hoc din numărul proprietarilor mari a ținutului Putna după împărătescul firman art<icolul> 2, 1857

Logofă<ătu> Balș	Logofă<ătu> C. Catargi	Spatar	C. Ghiță
1	1		1
1	1		1
1	1		1
1	1		1
1	1		
1	1		
.....			
.....			
24	19		5

Adică douăzeci și patru voturi s-au dat prin bileteri pentru d<umnealui> logofăt Alecu Balș; nouăsprezece s-au dat pentru d<umnealui> logofăt Costin Catargiu și cinci voturi pentru d<umnealui> spatar Costandin Ghiță. Pentru care s-au încredințat prin iscăliturile tuturor feșilor adunate.

I. Pruncu, vornic, prezidentul adunării

C. Vidrașcu, ban, secretar

N. Cotescu, secretar

Tudorache Neagu, pitar

C. Catargiu, logofăt ¹

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dcsar 288/1857, f. 61—64, orig.

¹ Urmează semnăturile celorlalți boieri care au participat la alegerea celor doi deputați.

1857 iulie 13, Focșani. Adresa Sfatului orășenesc Focșani prin care invită pe spătarul Costachi Sihleanu să participe la alegerea deputatului orășenesc în Divanul ad-hoc al Moldovei.

Onoratului spătar Costachi Sihleanu

Fiindcă luni la 15 a curenti urmează a să săvârși alegerea deputatului din partea orașului pentru Divanul ad-hoc.

Sfatul are cinstea a vă pofti ca la 8 ceasuri de dimineață în ziua citată să binevoșiți a veni la camera sa spre săvârșirea unei asămenea alegere.

Nica Teodor

Gheorghe Bîrlan

D. Dimitriu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 26/1857, f. 47 copie

39

1857 iulie 14/26, Focșani. Raportul Administrației districtului Putna adresat Departamentului din Lăuntru al Moldovei în legătură cu alegerea lui Ioan Roată ca deputat ponaș în Divanul ad-hoc.

Depeșă telegrafică

Prezentată în Focșani la 26 iulie 1857, ora 2 și 30 minute p.m.

Onoratului Departament Interior — Eși
Administrația Putnei

Astăzi, la 12 ore, săvârșindu-se elegerile puntașilor, cu bună rînduială și liniște, s-a ales deputat pe Ioan Roată din satul Cimpurile.

Nr. 6299

Iordachi Pruncu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 290/1857, f. 28, orig.

40

1857 iulie 14, Focșani. Tabel de repartiție a voturilor pentru alegerea deputatului ponaș din districtul Putna.

Tablou în care se trec voturile delegaților de al doilea grad adunați astăzi în 14 iulie 1857 la administrația ținutului Putna pentru deputatul din partea ponașilor la Divanul ad-hoc potrivit art. 4 din împărătescul firman.

Ioan Roată

Ioan Guriță

Iordachi Cotescu

1
1
1
1
1
5

1

1

1

2

Adică cinci glasuri au eșit pentru Ioan Roată, unul lui Ioan Guriță și două pentru Iordachi Cotescu și se încredințează.

Administrator, I<ordachi> Pruncu vornic
Eu, Ioan Miloș protoiereu

Stanciu Tețe

Moisă Istrati

Neculai sin Vasile Hagiu

Ioan Tuhan

Ioan Guriță

Iordachi Cotescu

Ghiorghiți Cîrniți

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 302/1857, f. 155, orig.

41

1857 *iulie 14* <Focșani>. Lista delegaților pentru alegerea deputatului pontăș în Adunarea ad-hoc a Moldovei din partea districtului Putna.

Lista de delegații de-al doilea grad din ținutul Putna adunați astăzi, în patrusprezece iulie 1857, ziua duminicii, la 10 oare de dimineață, carele după art. 4 din împărătescul firman au a alege diputatul pentru Divanul ad-hoc.

Nr. următor

Numele și prenumele delegaților

1
2
3
4
5
6
7

Stanciu Tețe
Moise Istrati
Neculai sin Vasili Hagiul
Ioan Tuhan
Ioan Guriță
Ioan Roată
Iordachi Cotescu

I<ordachi> Pruncu, vornic
Eu Ioan Miloș, protoiereul ținutului
Stanciu Tețe

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 302/1857, f. 157, orig.

42

1857 iulie 15, *Focșani*. Lista alegătorilor din Focșani pentru alegerea deputatului orașului în Divanul ad-hoc al Moldovei.

Lista

de persoanele ci s-au adunat astăzi pentru alegerea de membrii orașului la Divanul ad-hoc.

- 1 spătar Ghiță Dumitriu
- 1 căminar Gheorghe Corbu
- 1 sărdar Gheorghe Burlan
- 1 sărdar Lambrachi Triandaf
- 1 stolnic Iancu Vîrcolici
- 1 sardar Luca Teodoru
- 1 clucer Costachi Ionașcu
- 1 sluger Dimitrie Gheorghiu
- 1 clucer Neculai Ionașcu
- 1 sluger Ioan Vasiliu
- 1   Neculai Săvulescu
- 1   Enachi Pofita
- 1 pitar Scarlat Teodoru
- 1 pitar Ștefan Mătăsaru
- 1   Ghiță Ioan
- 1   Gheorghe Popovici
- 1   Andronachi Siroiu
- 1   Costachi Botez
- 1   Iordachi Vasiliu
- 1 sătraru Stoian Popa
- 1   Dinu Murguleț
- 1   Ion Ionașcu
- 1   Marin Bălănescu
- 1 dv<ornic> Neculai Gaicu

- 1 hagi Neculai Nuțu
- 1 Ghiță Gheorghiu
- 1 Ghiță Calotă
- 1 Toader Peceti
- 1 Ion Velniță
- 1 Gheorghe Hagi Petcu
- 1 Gherasin Pascaru
- 1 Adam sin Enachi
- 1 Gheorghe sin Toader Varzaru
- 1 Ioniță Necoară
- 1 Neculai Săcară
- 1 Neagu Chiriacu
- 1 Neculai Hagi Agachi
- 1 Gheorghe Velniță
- 1 Dumitrache Anghel
- 1 Iordachi Gheorghiu
- 1 Toma Teodoru
- 1 Ionică vel căpitan
- 1 Petrea Alexandru
- 1 Enachi Dumitriu
- 1 Grigore Gîrleanu
- 1 Dumitru Chiciuc
- 1 Petcu Beldea
- 1 Ion Peceti
- 1 Apostu Peceți
- 1 Neagu Purice
- 1 Gavrilă Trogiu staroste corporației
- 1 Mihalachi Jacu staroste corporației
- 1 Neculai Crîngu
- 1 Petrache Ifrim
- 1 Ion Ștefăniu

55 cinci zeci și cinci persoane alegători

Prezident alegerii: ss. Luca Teodor

Secretar Gheorghe Corbu
Secretar Gheorghe hagi Petcu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Moldova, dosar 26/1857, f.54,
copie

1857 iulie 15, Focșani. Adresa prezidentului Sfatului orășănesc Focșani, prin care comunică Departamentului din Lăuntru alegerea spătarului Ghiță Dimitriu ca deputat în Divanul ad-hoc al Moldovei.

Onoratului Departament din Lăuntru
Prezidentul Sfatului Focșani

Astăzi la 11 1/2 ceasuri în cea mai bună liniște s-au ales pentru oraș cu 54 glasuri deputatul pentru Divanul ad-hoc pe d(umnea)lui spătar Ghiță Dimitriu pentru care să aduce la știință.

Luca Teodoru

Nr. 837
1857 iulie 15

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani dosar 26/1857, f. 55, copie.

1857 iulie 17/29, Iași. Scrisoarea adresată de D. Rallet lui I. I. Filipescu, în care îi împărtășește impresii și fapte petrecute la alegerile din Focșani, Roman. Bacău, Fălticeni și Iași.

1857 iulie 17

Iubite amice,

Cînd am plecat din capitala României îmi părea șagă și ca cellovit de o armă omoritoare n-am simțit deodată durerea.

Dar întorcîndu-mă în țară unde, începînd de la hotar, am avut tot întristătoare noutăți, întristarea de a mă vedea despărțit de frăția ta de amabila societate în care am petrecut, a sporit, și viu astăzi a mă apropia prin cugetare de voi.

De vroii a ști ce să petrec la noi în ocazia alegerilor nu puteți afla decît scandale cu atît mai rușinoase, cu cît să pătrecure în fața comisii și în urma tratatului de mai multe ori citat.

La Focșani, majoritatea s-a retras și s-au ales cei doi logofeți. După alegere un bancher veni cu 1.000 să-i dea domnului Pruncu (administrator păcător și învechit în cele răle) sub cuvînt că prin o poliță primită de la Galați ar fi însărcinat să-i numere banii arătați. Alegerile celalalte fură cu silă, însă

tot cu abțineri. Din puținii alegători ai proprietarilor mari mulți fură fără proprietate și vro doi cu acte criminale.

La Roman, două ocoale s-au împotrivit a alege lăcuitori. Din proprietarii mici vreo 50 aduși cu jandarmi trecînd pe la starostele francez protestară alegerea și toată lucrarea guvernului.

La Bacău să alesără iarăși prin măsuri viclene și violente. Răzășii să abținură în majoritate și chiar satele pre multe. Guvernul ca să poată avea mai mulți alegători pentru proprietari, în noaptea anterioară alegerii făcură cîțiva boieri și totuși n-avu nici a treia parte din alegătorii cu drept.

La Fălticeni domnul Istrati n-avură majoritatea. Cel întii antiunionist avu 14 voturi și 21 din înscriși să retraseră și alesără pe candidatul lor încît astăzi să cumpănește acea alegere și a rămas a să hotări aceste de Divanul ad-hoc care dorim și sperăm să nu să va deschide.

În scurt pretutindeni cu violențe, bătăi, silinți și viclenii.

În Eși ajungînd, am privit de departe la alegerea lăcuitorilor din oraș. Din starostii breslelor mulți făcîndu-să nevăzuți, guvernul au improvizat pe alții, aducînd pe mulți neguțători cu jandarmi și păzîndu-i apoi spre a nu-i scăpa, pe unii îi îmbătară înaintea alegerii, încît vreo doi erau atît de zăpăciți de băură o butelcă de untdelemn în loc de vin la masa ce le să dădură în Poliție. Cu o zi înainte, pe onoarea mea să știea chiar de noi numile candidaților cîrmuirei și aceia s-au ales. Între ei figurează și Carcaleki cel moldovenesc, G. Asaki, om plin de nevoi, de neștiință și de desprinderea lingușirei; prea bătrîn ca să știe ce ne trebuie, prea păcătos ca să vrea măcar ceea ce ar putea cunoaște. Amic cu Istrati. L-ai mai ales între proprietarii din oraș pe unul, Burada om sărac, pururea atîrnat de guvern, vechi avocat al Mitropoliii și neștiutor de reforme, nesămșitor de naționalitate și spăriet de poziția ce-i făcu Căimăcămia, este president al Divanului întăritor.

Al treilea, Vasile Drăghici, falit, a slujit la un amic al părintelui meu în casă, spăriet prin postul de control și ocrotit de guvern pentru toate abuzurile ce făcu în postul de șef de secție la Departamentul din Lăuntru.

Al patrulea, A. Sturza, fostul secretar de stat, îl pun pe urmă deoarece a vrut să se amestece cu cei de mai sus; are Leopoldsorden.

În statistica, ce vom face, vom dovedi după țifre atît numărul abuzurilor, cum și acela al alegătorilor, și atunce veți vedea lumea întregă cît e de mare majoritatea unirii și cît este de infamă politica din afară care au venit să sălească facerea unor așa elecții.

Guvernul s-a filotimisit a alege în toate districtele bărbații cei mai atârnați în poziție, cei mai degradanți în opinia publică încît să-i poată întrebuița ca unelte de trădare; oameni uitați și aruncați din viața publică de 10—15 ani s-au scos iarăși în iveală. Unii sînt faliti și guvernul le-au iscodit

moșii vîndute de mulți ani înainte, numai ca să nu-i scape aleșii streinilor, nu ai romînilor.

Îndată cum am ajuns, prin toate orașele am răsîndit hotărîrea comisiei de a nu să pune în relație cu așa divan și Dumnezeu a vrut ca a doua zi după sosirea mea în Eși să vie chiar depeșa asta fulgerătoare și adevărat napoleonică care au mîngăiat pre patrioții nu descurațați dar obosiți. Acum încă-i lumina s-au făcut, și lupta nu mai urmează între noi, căci mi să pare că vor începe-o mai sus (Dacă să va împotrivi Turcia în desființarea electiilor;) lucru ce nu-l cred.

Ași dori să știu dacă patriotica protestatie a Comitetului către Comisie în favoarea noastră s-a dat. Ași dori să am copie de pe ea.

Închinăciuni și îmbrăçoșări la toți amicii și sara cînd te întorci și te uiți la canapeaua din stînga nu uita pe adormitul și iubitul tău frate.

D. Rallet

Nu fii leneș și își răspunde despre toate. Toți amicii te îmbrățișează.

Binevoiește a spune domnului Gr. Alexandrescu să-mi trimită poezia ce au făcut și pe care uită să mi-o deie la plecare.

Arh. St. Vrancea, colecția Documente XXV/31, copie,

45

1857 august 19, Iași. Ordinul Ministerului din Năuntru către Sfatul orășenesc din Focșani — Moldova prin care comunică programul noilor alegeri de deputați în Divanul ad-hoc.

Ministerul din Nautru

Sfatul orășenesc din Focșani

Deși prin instrucțiunile publicate prin Buletinul Oficial din 15 august Nr. 13 să însămnează că alegerile nouă ale proprietarilor mari și ale clerului să să facă în ziua de 29 august, aceasta fiind însă din scăpare din vederi, să face cunoscut acelui sfat că alegerile urmează a să săvîrși în următoarea rînduială:

în 29 august alegirea clerului

” 30 ” alegirea proprietarilor mari

” 1 septembrie alegirea proprietarilor mici pe la ocoale și la 2 săptămîni la rezidența ținutului

” 30 august alegirea lăcuitorilor clăcași prin sate, la 2 săptămîni pe la ocoale și la 4 săptămîni la rezidența ținutului.

5 săptămîni alegerea deputaţilor prin toate târgurile.

(ss) indescifrabil

Secţia a 2-a

Nr. 17352

1857 august 19

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani-Moldova, dosar 15/1857, f. 6, orig.

46

1857 august 20, Iaşi. Ordinul Ministerului din Năuntru prin care cere Sfatului orăşenesc din Focşani-Moldova alegerea a cîte trei delegaţi din fiecare braslă în vederea participării la noile alegeri pentru Divanul ad-hoc.

Ministerul din Nauntru

Sfatul orăşenesc din târg din Focşani

Potrivit cu ofisul Excelenţei sale, prinţul caimacam sub nr. 94 şi a instrucţiilor publicate urmînd a să face din nou alegere pentru deputaţii Divanului ad-hoc din partea orăşenilor.

Să face cunoscut acelui sfat a să puie îndată în lucrare alegerea a celorlalţi delegaţii de fiecare braslă, cari alegire să va faci în ziua de 25 şi 27 august raportînd şi departamentului de întocmai urmare.

(ss) indescifrabil

Secţia 2-a

nr. 17358

1857 august 20 zile

p. sef secţie:

Karp

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani-Moldova, dosar 15/1857, f.7 orig.

47

1857 august 21, Iaşi. Instrucţiunile transmise de către Ministerul din Năuntru Sfatului orăşenesc din Focşani-Moldova, privind regulile ce se vor respecta cu prilejul desfăşurării noilor alegeri pentru Divanul ad-hoc.

Ministerul din Năuntru

Sfatul orăşenesc din Focşani

Excelenţa sa, prinţul caimacam prin afişul cu nr. 94 punînd înaintea acestui ministeriu, că spre îndeplinire a ofisului cu nr. 93 urmat cătră Sfatul

administrativ extraordinar atingător de viitoarele alegeri din nou a deputaților la Divanul ad-hoc să să abstească de îndată dispozițiile mai gios cuprinse atingătoare de rînduiala ce urmează a să păzi la preziduirea colegiilor electorale și anume:

A. Colegiile electorale ale clerului să vor prezădui în capitalie de către preasfințitul mitropolit, iar pe la episcopiile Romanului și Huși de către episcopii eparhiați sau locotinenții de episcopi.

B. Colegiile proprietarilor mari să vor prezădui de către cei mai vechi în vîrstă și în rang, aceasta în considerația datinilor din vechime obicinuite, iar secretarii vor fi aleși cu majoritatea glasurilor.

C. Colegiile electorale ale clasilor a 3-a, a 4-a și a 5-a, adică a proprietarilor mici, a locuitorilor pontasi și a târgurilor ce sânt chemate pentru întăeși dată cu drepturi alegătoare a deputaților la Divan, își vor alege din sînul lor un presedent și doi secretari cu majoritatea voturilor.

Administratorii nu au nici un amestec la alegire. Prin urmare ei vor asista numai la alegire pentru păzirea bunei rînduiei.

Ministeriul dar pune îndeaproape videri și sfatului păzirea acestor dispoziții întocmai fără abatere, conform cu citatul afiș.

ss) indescifrabil

Șef secție
Boian

Secția 2-a

Nr. 17623

1857 august 21 zile

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 15/1857, f.8, orig.

48

1857 august 24, Focșani. Cererea lui G. Crudul, directorul pensionului român din Focșani, prin care solicită Sfatului orășenesc înscrierea sa în lista alegătorilor.

Onoratului Sfat orășenesc
Directorul Pensionatului român

Cerere

Conform articolului din împărătesc firman, prin care dă drit și profesorilor de a fi primiți în ceea ce se atinge la chestiunea de față a Prințipatelor Române, subscrisul, care în puterea autorizațiilor ce are, una cu nr. 99 anul

1841 și alta cu nr. 2955 anul 1851, a exersat această misiune timp de 17 ani, roagă pe onor sfat să binevoiască a-l enumera și predînsul ca alegătoriu.

1857, august 24

Focșani

G. Crudul

<Rezoluție:>

1857, august 24

După jurnalul încheiat se va face cunoscut jăluitarului că conform cu firmanul imperial și instrucțiunile în asemenea, cerirea sa este răspîndită.

I<ordachi> Pruncu, G. Corbu, D. Dimitriu,
Luca Teodor

S<u>pt nr. 22 s-a făcut cunoscut după rezoluție

Arh. St. Iași, Tr. 1896, nr. 137/1857, f. 54, orig.

49

1857 august 25 <Focșani>. Procesul-verbal încheiat cu prilejul desemnării delegaților breslei greco-bulgară din Focșani-Moldova ce urmau să participe la alegerea unui deputat pentru Divanul ad-hoc.

Jurnal

Anul 1857 avgust 25. Jos iscăliții bresla greco-bulgară potrivit cu deșteptarea ce ne-au făcut. Starostia corporației greco-bulgară adunîndu-ne și sfătuindu-ne împreună, pentru delegații ce să cere din toate breslele care să voteze pentru alegerea unui deputat din orașul Focșani, pentru Divanul ad-hoc al Moldovei, noi din bresla noastră pe lîngă starostașul nostru Gheorghii Diamandi am ales și trei delegii și anume: hagi Mihale, hagi Dale, Ioan hagi. Bălin și hagi Jilea Vasiliu, pentru care s-au încheiat acest jurnal.

urmează 24 semnături

În ființa mea s-au făcut această alegere

Staroste de breslă bulgar
Gheorghii Diamandi

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 15/1857; f. 15, orig.

1857 august 26, Focșani. Jurnal al Comitetului de cercetare a reclamațiilor electorale din districtul Putnei prin care se respinge cererea negustorilor armeni de a fi înscrși în listele electorale.

Jurnal

Anul 1857, luna avgust 26, comitetul înființat la ținutul Putna după înalțul firman, cercetînd și protestația ci acum în urmă au dat d-lor neguțitorii armeni pentru că s-au răspins de la alegirea de deputat la Divanul ad-hoc, s-au găsit că sînt fără cuvînt și li se va înapoia pe următoarele temeuri:

1) Că noile modificații sînt publicați cu Buletinul Extraordinar nr. 13 și explicați prin încheierea sfatului nr. 1-iu că alegerea să se facă pe baza celor din Valahia și că să se introducă intocmirii spre a fi potriviți cu datinile acelui prințipat.

2) Că întru aceasta urmează dizlegarea departamentului nr. 6274, încunoștiințată sfatului la 24 mai, sprijiniti pi datinile țării, mărginiti în articol 4, anixa litera h. a Reglementului Organic, după cari protestațiilor (sic) li s-a făcut cunoscută că nu pot ave amestec în drepturile politicești.

I<ordachi> Pruncu, G. Corbu, Virlănescu,
Luca Teodor, Gheorghe Burlan, D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 480/1857, f. 164, orig.

51

1857 august 26, Focșani. Cererea stolnicului Rozali, profesor la școala publică din Focșani, prin care solicită înscrierea sa în listele electorale ale orășenilor din Focșani și ștergerea din listele orășenilor din Tecuci.

Onorabilul comitet de revizie din poliția Focșani
Profesorul primar al școalei publice din Focșani

Reclamație

Subscrisul, profesor la scuoala publică din Focșani, văzîndu-mă trecut între aleși și alegătorii de poliție în listele poliției Tecuci, în temeul ofiției Departamentului Culturii și al Instrucției cu nr. 4333, pre care o înfătoșez în original, reclam dreptul ce mi-l dă firmanul imperial de a fi alegător și ales în poliția Focșani, unde funcționez profesoratul public mai de 12 ani, precum

mărturisește ofiția orînduirii mele în acest post din anul 1846, octomvrie 9, pre carea iar o înfățoșez în original.

G. Rozali stolnic

<Rezoluție:>
Avgust 26

Din ofiția onoratului Minister a Cultului cu nr. 4333 către Comitetul de inspecție din Focșani, văzîndu-se încredințare că petiționarul este restatornicit iarăși în postul de profisor a orașului Focșani se va trece în listă. Se va încheia jurnal și se va face cunoscut.

Iordachi Pruncu
G. Corbu
G. Burlan

D. Dimitriu
Luca Teodor

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 137/1857, f. 95, orig.

52

1857 *avgust 26* <Focșani>. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale de către negustorul Ioan Gavrilescu din Focșani pentru includerea sa în rîndul alegătorilor.

Pr<imit>, avgust 26

Onoratului Comitet de revizie.
Neguțătorul Ioan Gavrilescu

Cerere

În privire, că înaltul firman împărătesc dă drit tuturor neguțitorilor pămîntești de a fi priimiți ca alegători deputatului pentru Divanul ad-hoc, suptscrișul ca neguțător pămîntean avînd toate însușirile cerute prin cinstitul firman, fără a fi supus vreunei streine protecții, rog pre onor<atul> comitet să binevoiască a mă trece și pe mine în lista de alegători.

1857 avgust 26

Ioan Gavrilescu

<Rezoluție:>. După jurnalul încheiat să va trece în lista de oraș și i să va face cunoscut.

.....¹

I. Cornescu
N. Catiodor
Gheorghe Bîrlan
D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dcsar 137/1857, f. 97, orig.

¹ Indescifrabîl

1857 august 26 <Focșani>. Jurnal referitor la admiterea negustorului Raicu Ivan la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

No. 47

Jurnal

Anul 1857 avg<ust> 26. Comitetul înființat la ținut Put<na> după înaltul ferman cercetînd jalba negoțitorului Raicu Ivan proprietar cu bina aice în oraș și văzînd că are însușirile de a fi alegători deputatului la Divanul ad-hoc au închiat jurnal acesta, după care i să va face cunoscut.

.....¹

I. Cornescu

Verlănescu

N. Catiodor

Gheorghe Bîrlan

D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896/1857, nr. 480, f. 26, copie

¹ Indescifrabîl

54

1857 august 26, Focșani. Plîngerea șetrarului Manolache Nacu referitoare la nrecunoașterea participării sale la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

Onoratului Dipartament din Lăuntru

Satr<ar> Manolachi Nanu

Comitetul ținut<ului> Putna înființat potrivit înaltului firman pentru cercetare<a> proprietarilor acelor cu drepturi de a fi aleși și alegători de deputați pentru Divan ad-hoc prin adresa nr. 3...¹ mă îndatorează a-i înfășoșa decretul rangului cu care mă tituluesc, o așămîne urmare a sa fiind cu totul lovitoare în driturile țivile de care mă bucur și a demnității mele personale provenite acești din chiar patima ce din obi<jnuite> împrejurări hrănești asupra-me d<umnealui> vor<ni>c Iordache Pruncu...² ținut<ului> ce prin fiul dum<nealui> colocartinit postului să deregue...³...⁴ rietitul țănutal, căci fără a mă inpîngi pără acolo...⁵ să mă sălească a înfășoșa comitetului decret de obște...⁶ lăsînd a zice că chiar vremea de zăci ani de

zile și mai bine sînt de cînd sînt onorat cu rang de șatr<ar> pentru slujbele săvîrșite patrii mele. Sînt chiar cunoscut și recunoscut de către autoritățile ministeriale și ținu<tale> ca boier și fiu de boier. Dar spre mai bună sam<ă> . . . ⁷ dacă ar fi vroit să se pătrundă de adevăr, nu are decît a să in<forma> ⁹ din Buletinu Ofițieal a corentei luni no. 14 . . .

Cu respect este rugat onorat depart<ament>, ca spre a nu fi . . . ¹⁰ în driturile țivile de către acel comitet așa precum și termenul publicațiilor iexpiră la 28 a corentii luni, prin organul tiligrafic, să-i poroncească a mă scuti de asemenea pretenție și a mă cunoaște cu dreptul ce mi se cuvine, după cum și prin zisul buletin să vorbește ca mai apoi la din contra urmare să fiu nevoit apoi <a> tista lucrările nelegale cu încuviințare din partea a mai multe persoane trecute în asemine dripturi și di care, pe dovezi păsuite sînt lipsite.

Manolache Nacu

1857 av<gust> 26

Focșani

<Rezoluție:> Să se scrie comicsului ca să nu facă obijduire, căci va fi răspunzător comitetul.

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar. 480/1857, f. 8, copie

---

¹⁻¹⁰ — lipsă în document

55

1857 august 26 <Focșani>. Jurnal referitor la admiterea negustorului Iacob Dinu la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

No. 46

Jurnal

Anul 1857 luna aug<ust> 26 zile.

Comitetul înființat la ținutul Putnei, cercetînd jalba neguțătorului Iacob Dinu proprietar de bina aice în oraș și vă[n]zînd că are însușirile cerșute de a fi alegători și ales deputat <la> Divanul ad-hoc, au închiat acest jurnal, după care i să va face cunoscut.

..... ¹
I. Cornescu

Vărlănescu
N. Catiodor
Gheorghe Birlan
D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 480/1857, f. 27, copie

¹ Indescifrabil

56

1857 august 26 <Focșani>. Jurnal referitor la admiterea pitarului Ștefan Ciocîrlan la alegerile de deputați pentru Divanul ad-hoc.

No. 42

Jurnal

Anul 1857 luna av<gus>t 26. Comitetul înființat la ținutul Putna, după înaltul firman, priimind jalba Dum<nii>, sale, pitar Ștefan Ciocîrlan cu cerire de a fi înscris între acei cu drepturi ca să<fie> alegătoriu și ales depotat la Divanul ad-hoc și încredințându-să că dum<nea>lui petiționariul ari însușirile cerșuti de înaltul firman cu proprietatia de zăstri ci posătiază în oraș, să va treci în lista respectivă. Pentru care s-au închiat acest jurnal, despre cari i să va faci cunoscut.

..... ¹

P. Cornea
Vărlănescu
Gheorghe Birlan
D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 480/1857, f. 31, copie

¹ Indescifrabil

57

1857 august 26, Focșani. Cererea adresată Comitetului de verificare a listelor electorale de către negustorul Grigore Teodor din Focșani pentru înscrierea sa în rîndul alegătorilor.

No. 47

Avgust 26

Onoratalui Conșiliu municipal
Neguțitorul Grigore Teodor

În privirea , că înaltul firman cu modifi cațiile de acum, dă drit tuturor negoțianților pămînteni de a fi priimiți în ceea de se atinge de chestia de față

a Principatelor, subscrisul ca negoțiant pămîntean, avînd toate calitățile cerute prin țitatul imperial firman, fără a fi sub vreo protecție străină, rog pe onor<atul> consoliu să binevoiască a mă înscrie în lista alegătorilor.

Grigore Teodor

1857 august 26 Focșani

<Rezoluție:> Av<gust> 26. După jurnalul încheiat, să va trece între alegătorii de oraș.

.....¹

I. Cornescu

N. Catiodor

Gheorghe Bîrlan

D. Dimitriu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 137/1857, f. 113, orig.

¹ Indescifrabil

58

1857 august 27, Focșani. Cererea boiangiului Mincu Ioan, prin care solicită Comitetului de revizie a lsitele electorale înscrierea sa în listele electorale.

Onor. comitet înființat prin înalt firman

Negoțiantul Mincu Ioan

În privire că înaltul firman cu modifițiile de acum să da drept tuturor neguțătorilor pămînteni a lua parte la ceea ce se atinge de chestia de față a Principatelor, subscrisul ca negoțiant pămîntean avînd toate calitățile cerute prin țitatul imperial firman, fără a fi sub vreo protecție streină, rog pe onor, comitet să binevoiască a mă înscri în lista alegătorilor.

27 avgust 1857 Focșani

Mincu Ioan, buiangiu

<Rezoluție:>

1857 august 28

Fiindcă suplicantul este trecut între breslași, care după firmanul imperial se reprezintă prin delegați și starostele breslei, apoi nu poate poseda dritul de alegător sau ales și dar se și răspinge cerire de față, încheindu-se cuvenitul jurnal, făcîndu-i-se cunoscut de urmare.

Iordachi Pruncu, G. Corbu, Luca Teodor

Nr. 71. S-a făcut cunoscut după rez<oluție>.

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 137/1857, f. 178, orig.

1857 august 28, <Focșani>. Jurnal referitor la participarea la alegerile de deputați în Divanul ad-hoc a șapte orășeni din Focșani.

No. 68

Jurnal

Anul 1857 avgut 28 zile. Comitetul înființat la ținutul Putnii după firmanul imperial, făcînd luare aminte asupra reclamațiilor ce au priimit de la însemnați*(i)* în dos, au văzut că, deși s-au înscris în lista alegătorilor de oraș, dar în privire după firmanul împărătesc art. 4, neguțătorii de trepte, au a să reprezenta prin starostiile breslii și trii deligați.

Apoi, pe temeiul instrucțiilor publicate pentru noua alegire, fiindcă să lasă dreptate comitetului a face îndreptare cînd ar descoperi vreo scăpare din vedere, încuviințează a li să face cunoscut.

.....¹

I. Cornescu

Verlănescu

N. Catiodor

Gheorghe Birlan

D. Dimitriu

Însemnare: Nr. 68 s-a făcut în cuprinderea acelu jurnal acelor însemnați în dos.

1. Dinică Dediul

1. Gheorghe Romașcanu

1. Ioan Gavrilescu

1. Chirilă Sava

1. Iacob Dinul

1. Grigori Teodoru

---

1. H<agi> Ivan Rusu

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 137/1857, f. 167, orig.

---

¹ Indescifrabil

1857 august 30, Focșani. Raportul administrației distric-
tului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei
privind alegerea lui Alecu Balș și a lui Iordachi Pruncu ca
deputați în Adunarea ad-hoc din partea marilor proprie-
tari din districtul Putna.

Depeșă telegrafică

Prezentată în Focșani la 11 septembrie 1857, ora 1 și 25 m.p.m.

Onor <atului> Departament din Lăuntru — Eși

În acest moment luînd sfîrșit alegirea proprietarilor mari, s-au ales
deputați domnilor Alecu Balș cu 24 voturi și vornicul Iordachi Pruncu cu 23.

Nr. 7831

Administrator de Putna,

1857, avgust 30

Iordachi Pruncu

Rezoluție:

Secsia II-a

Se va alătura la acta alegerii.

Arh. St. Iași, colecția Documente, pach. XLV/3/1857, f. 52, orig.

61

1857 august 30, Focșani. Tabel de repartiție a voturilor pentru
alegerea deputaților în Adunarea ad-hoc dintre marii pro-
prietari ai districtului.

Tablou pentru alegerea a doi deputați la Divanul ad-hoc după împără-
tescul firman, art. 2, din numărul proprietarilor mari ai ținutului Putna.

Voturi

Luminăția sa, biizade N. Suțu

Luminăția sa, cneaz D. Canta-
cuzino

24 D. logofăt Alecu Balș

4 D. logofăt Cost, Catargi

23 D. vornic Iordachi Pruncu

D. postelnic Dimitrie Sturza

D. aga Costache Dăscălescu

D. aga Teodor Giță

D. spătar Vasile Adamachi

S. spătar Cos<tantin> Giță

Voturi

20 spătar Dimitrie Dăscălescu

7 ban Cos<tache> Vidrașcu

D. ban N<iculai> Lipan

D. comis Ioan Zalaru

D. paharnic Asanache Pamfile

D. serdar Constantin Buzdugan

D. serdar Costache Niagu

D. stolnic Iordache Angonescu

D. clucer Ioan Langa

D. pitar Teodor Niagu

Adecă douăzeci și patru voturi a avut dumnealui logofăt Alecu Balș și douăzeci și trei voturi dumnealui vornicul Iordachi Pruncu, care avînd majoritatea glasurilor se proclamă de deputați la Divanul ad-hoc.

Prezident,
N. Suțu

Secretar,
I<ordachi> Pruncu vornic
Secretar,
St. Dăscălescu

Arh. St. Iași, colecția Documente, pach. XLV/3/1857, f. 123, orig.

62

1857 septembrie 3, Focșani. Raportul administrației distric-
tului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei,
prin care comunică intenția unor cetățeni de a lua candi-
datului lor la deputăție un jurămint privind respectarea unui
mandat obligator.

Depeșă telegrafică
Prezentată în Focșani la 15 septembrie 1857, ora 7 și 40 m.p.m.

Onor Departament Interior Eși
Administrația Putnei

Cîțiva orășeni focșaneni se propun în ziua de 5 a curenteii, înainte de a intra în elecție, să meargă în grămadă la biserică să supuie la jurămint pe al lor candidat deputat că va păzi cu sfințenie un mandat compus de 15 puncte. Tot acest candidat în proces judecătoresc a dis<a> verșit un jurămint ce la hotărîrea dată de tribunal s-a dovedit că a jurat fals.

Se supune acest onor departament spre a hotărî cu urmare să se păzească în ambile cazuri.

Nr. 7969
1857, septemvrie 3

Iordache Pruncu

<Rezoluție:>

Secsia II, septemvrie 4.

Să se răspundă de aice nu se poate critica validitatea acestor împreju-
rări. Comitetul de acolo în număr de șapte membri este competent a lucra
pentru primirea sau respingerea acelu candidat, dacă nu are drit precum
și administratorul a ține buna liniște.

P. Scheleti

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 316/1857, f. 232, orig.

1857 septembrie 3 <Iași>. Ordinul Ministerului din Lăuntru către redacția foilor oficiale referitoare la publicarea a trei delegați, aleși de breslașii orașului Focșani pentru alegerile de deputați în Divanul ad-hoc.

No. 18. 529

1857 septembrie 3

Sfatul municipal din politia Focșani pe lângă raportul No. 1046, triimeti-
 ținând listă de numile și pronumile acelor trii delegați aleși de fiecare breslă
 ce au a intra între alegătorii orașenii a diputatului la Divanul ad-hoc să triimeti
 redacții asemile listă spre a-i publica prin bulitin spre obștesc știință.

<Rezoluție:> La redacția foilor oficiale.

No. Listă de delegații aleși din breslașii orașeni.

Delegați, greci, bulgari

- 1. Starostele, Gheorghii[i] Diamandi
- 1. H<agi> Mihale H<agi> Dache
- 1. Ioan H<agi> Balin
- 1. H<agi> Jilea Vasiliu

Bresla găitănari

- 1. Neculae Toader, staroste
- 1. Gheorghii[i] Coșniceru
- 1. Vasăle Răduță
- 1. Dobrea Nechita

Bresla cibotarilor

- 1. Anton Ioan, staroste
- 1. Costandin Apostu
- 1. Gheorghii[i] Neagu
- 1. Stan Mardale

Bresla teslari

- 1. Dumitru Bucovineanu, staroste
- 1. Andrei sãn Ilie
- 1. Ieni Pănsaru
- 1. Ioan sãn Petrea Manciu

Breasla cojocarilor

1. Rad u Cernat, staroste
1. Iacob Dima
1. Marin Iordache
1. Stefan Calpacran

Breasla curelarilor

1. Ioan Curălea
1. Vasile Nărulea
1. Iordache Trăistaru
1. Staefan Stefăniu

Breasla pantofarilor

1. Ioan Dima, staroste
1. Ioan Mărgărit
1. Petrache Ifrim
1. Iancu Dima

Breasla căldărarilor

1. Ienache Dimitriu, staroste
1. Ivanciu Dimitriu
1. Toader Covacu
1. Toader Chicioruş

Breasla bagasierilor

1. Ghiţă Vasăliu, staroste
1. Stefan Radoviciu
1. Vasile Stefăniu
1. Dragomir Gheorghiu

Breasla mahalilor

1. Dima Ursu, staroste
1. Ioan Chiriţă
1. Neculae Chiriţă
1. Dragomir Ghiorghii

Breasla abăgerilor

1. Panait Frunză, staroste
1. Toma Ioan
1. Panaite Gheorghiu
1. Marcu Simion

Breasla tăbăcarii

1. Vasile Bădică, staroste
1. Neculae Crîngu
1. Dumitru Duminică
1. Ioan Borcan

Breasla croitorilor

1. Luca Iliu, staroste
1. Ioan Tiroiu
1. Dimache Mihaiu
1. Toader Zavelcă

Breasla bărbierilor

1. Dimitri i Ioan, staroste
1. Ioan Bondrea
1. Năstase Petrache
1. Costandin Anghel

Breasla cărămidarilor

1. Gheorghiu Fudulu, staroste
1. Radul Nicu
1. Nicola Chiriac
1. Gheorghii 1 Vanghelache

Breasla blănarilor

1. Sandu Constandin, staroste
1. H<agi> Costache Tăroiu
1. Neculae Manole
1. Eni Ștefănescu

Breasla buingii și zugrăvi

1. Gheorghii[i] Faur, staroste
1. Mincu Ivan
1. Ștean Eni
1. Aleco Pastii

Breasla zidarilor

1. Vasăle Ștefan
1. Toader Dinu

1. Gheorghii[i] zet Eni

1. Dadio Răileanu

Întocmit, secretarul sfatului,

D. Neculai

Arh. St. Iași, Tr. 1896, dosar 480/1857, f. 173—175, copie

64

1857 septembrie 5 <Focșani>, Raportul Sfatului orașului Focșani Moldova către Ministerul din Lăuntru referitor la alegerea deputatului orașului pentru Divanul ad-hoc și înaintarea actelor încheiate cu acest prilej.

Onoratului Ministeriu din Lăuntru
Sfatul orașului Focșani

Raport

Astăzi la 2 ceasuri evropienești după amiază, potrivit cu firmanul împărătesc prin covârșire glosurilor s-au ales deputat pentru Divanul ad-hoc din partea acestui oraș pe dumnealui neguțitor Gheorghii Ilii a cărui formalitate alăturate pe lângă acesta, cu supunire să comunice onoratului minister împreună și cu 56 bilete ce au prisosit din n<umărul> trimis.

N. Catiodor

No. 1076

Secretar . . . ¹

1857 sept<embrie> 5

<Rezoluție:> Secția a 2-a. Să va alătura la acte alegerii.

1. Dumnealui Neculai Chevulea	14. — „ — Dacu Petrea
2. — „ — Hagi Neculae Călin	15. — „ — Stanciu Săcară
3. — „ — Necola Dimitriu	16. — „ — Toader Pecete
4. — „ — Gheorghii Ilii	17. — „ — Ioan Velniță
5. — „ — Costache Laslură	18. — „ — Enache Dimitriu
6. — „ — Hagi Neculae Nițu	19. — „ — Zlotcu Neculau
7. — „ — Costandin Stoian	20. — „ — Gheorghii Hagi Petcu
8. — „ — Ioan Gheorghiu	21. — „ — Hagi Simion Driantu
9. — „ — Eni Belea	22. — „ — Gheorghii Curăle
10. — „ — Costandin Gheorghiu	23. — „ — Dimitrachii Chiciocu
11. — „ — Petcu Tănase	24. — „ — Ioan sãn Gavrilă Amilii
12. — „ — Ghiță Gheorghiu	25. — „ — Neculai Berilă
13. — „ — Ghiță Calotă	26. — „ — Neculai Cătană

27. — „ — Gheorghii[i] Fuișarul
28. — „ — Adam sãn Mane
29. — „ — Gheorghii[i] Vãrzaru
30. — „ — Ionițã Necoarã
31. Ispas Neculau
32. Iancu Ili[i]
33. Neculai Sãcarã
34. Neagu Chirieac
35. H<agi> Dimitru Stefan
36. Dedio Curãle
37. Neculae H<agi> Agache
38. Gheorghii[i] Velnițã
39. Dumitru Anghel
40. Iordache Gheorghiu
41. Toma Theodor
42. Grigori[i] Gîrleanu
43. Petcu Beldea
44. Gheorghii[i] Cucu
45. Ioan Pecete
46. Apostu Pecete
47. Ioan vel cãpitan
48. Neagu Purice
49. Ionițã Rachieru
50. Vasile Ciochinã
51. Petrea Alecsandru
52. Panaite Vasiliu
53. Vasile Vasiliu
54. Apostu Ioan
55. Gheorghii[i] Nãcu
56. Dragomir Dancu

Breasla bulgarilor

1. Gheorghii[i] Iamande, staroste
2. H<agi> Midale H<agi> Dache
3. H<agi> Ivan H<agi> Dachi
4. H<agi> Nulea Bașleru

Breasla tãbãcarilor

1. Vasile Bãdic, staroste
2. Neculai Crîngu
3. Dimitru Duminiçã
4. Ioan Borcanu

57. H<agi> Gheorghiu Nuțu
58. Ioan Hriste Calcãpcin
59. Stoica Mincu
60. Ioan Gavrilescu ²
61. Raicu Ivan
62. Dumitru Moruzan
63. Ghițã Vasiliu
64. Gheorghii[i] Ilii Munteanu
65. Costandin Antimaru
66. Neculae Barca
67. Stefan Crãciun
68. Costandin Ioan
69. Ilii Mãrgãrit
70. Alecsandri Dimetru
71. Gheorghii[i] Moisu
72. Vasile H<agi> Nuțu
73. Ghine Midãescu
74. Stefan Midãescu
75. Milea Apãlãdoae
76. Neculae Gheorghii[i] Dimitriu
77. Toader sãn Paraschiv
78. Costache Gheorghii[i] Dimitriu

Stareții delegați de corporații

1. Gavrilã Trofin, staroste corporației s-iu și al 3-lea
2. Mihãlache Nucu, tij a corporației al 2-lea.

Breasla abãgerilor

1. Panaite Frunzã
2. Marcu Simen
3. Panaite Gheorghiu
4. Toma Ioan

Breasla boengiu, zugravi

1. Stefan (. . .) ³ Linte
1. Hristache Vasiliu
1. Alecu Pastia
1. Gheorghii[i] Faur Staroste

Breasla croitori

1. Luca Ili[i]<e>
2. Ioan Teroiu
3. Dima Anghel
4. Toader Zavilacu

Bresla zidarilor

1. Vasile Ștefăniu
2. Toader Dinu
3. Gheorghii[i] Ili[i]<e>
4. Dadio Răileanu

Breasla blănarilor

- Sandu Costandin
2. H<agi> Costache Teroiu
  3. Ieni Ștefăniu
  4. Neculae Manoli

Breasla hamalilor

1. Dima Ursu
2. Ioan Chiriță
3. Neculai Chiriță
4. Dragomir Chizaru

Breasla bagasierilor

1. Ghiță Vasiliu
2. Ștefan Radovici
3. Dragomir Gheorghiu
4. Vasile Ștefăniu

Breasla berbierilor

1. Dumitru Ioan, staroste
2. Ioan Bondrea
3. Năstase Petrache
4. Costandin Manoli

Breasla pantofari

1. Ioan Dima, staroste
2. Ioan Mărgărit
3. Ioan sãn Dima
4. Petrache Ifrim

Breasla ciobotarilor

1. Anton Ioan, staroste
2. Costandin Apostu
3. Gheorghii[i] Neagu
4. Stan Merdare

Breasla cojocarilor

1. Radul Cernat, staroste
2. Iacob Dima
3. Marin Iordache
4. Ștefan Calpancieru

Breasla găitănarilor

1. Neculai Tunar, staroste
2. Gheorghiu Cosniceru
3. Vasile Răduțu
4. Dobrin Nechita

Breasla căldărarilor

1. Ivanciu Dimitru
1. Toader Covaci
1. Toader Chicioruș
1. Enache Dimitriu

Breasla teslari

1. Dumitru Bacaveneanu
1. Andrei sãu Ili[i]<e>
1. Ieni Pãnțeru
1. Ioan Măncu

Breasla cărămidari

1. Gheorgh[i] Anzu, staroste
2. Neculae Chirieacu
3. Gheorgh[i] Anghelache
4. Neculai Lalia

Arătare neguțătorilor orașăni.

Doă sute șapte faci piste tot.

N. Catiodoru, sardar Secretar

Breasla curelari

1. Ioan Curelea
1. Vasele Curelea
1. Iordache Trăistaru
1. Stefan Ștefăniu

4)

No. Lista nominală de persoanele îndrituite pentru alegirea deputatului orașului Focșani pentru Divanul ad-hoc

---

Proprietari de case

- 1 Aga Alecu Sihleanu
- 1 Spatar Iancu Lupu
- 1 — " — Gheorgh[i] Dimitriu
- 1 — " — Costachi Sihleanu
- 1 — " — Anastasă Lascar, doctor
- 1 Maior Tufelcic
- 1 Paharnicul Ioan Similachi
- 1 — " — Tanasachi Petrovici
- 1 Caminariul Gheorgh[i] Corbu
- 1 Comisul Gheorgh[i] Ianoli
- 1 Capitan Grigori Pavlov
- 1 Serdar Luca Teodoru
- 1 — " — Pavel Dumitriu
- 1 — " — Gheorgh[i] Burlan
- 1 — " — Lambrachi Triandafir
- 1 — " — Neculai Cernescu
- 1 Stolnic Iancu Vîrcolici
- 1 — " — Gheorgh[i] Roșali
- 1 — " — Neculai Costin
- 1 Clucer Ilie Teodoru
- 1 — " — Nicu Giurcea
- 1 — " — Neculai Ionașcu
- 1 — " — Costachi Ionașcu
- 1 Sluger Dimitrie Gheorghiu
- 1 — " — Neculai Suvălescu

- 1 — " — Enachi Pofito
 1 — " — Alecu Bontăș
 1 — " — Pitar Ștefan Mătăsaru
 1 — " — Ghiță Ioan
 1 — " — Gheorgachi Vasiliu
 1 — " — Costachi Botezi
 1 — " — Andronachi Țiroiu
 1 — " — Zamfirachi Gafencu
 1 Pitar Ghiță Galițeanu
 1 Satrar Stoean Popovici
 1 — " — Ioan Cardaș
 1 V<el> v<istier> Neculai Spiridon
 1 Pitar Gheorghii Popovici
 1 Dinu Murgulițu
 1 Anastasă Tatovici
 1 Teodor Mandre
 1 Ioan Ionașcu
 1 Neculai Gaicu
 1 Iorgu Fulger
 1 Neculai Pravăți
 1 Marin Bălănescu
 1 Tachi Dacu
 1 Pitaru Ștefan Ciocîrlie⁵   Neguțatori
 1 Gheorghii Ilie Mititelu
 1 Costachi Lascar
 1 Hagi Neculai Nuțu
 1 Ivancio Cole
 1 Costandin Stoian
 1 Ioan Gheorghiu
 1 Eni Bele
 1 Polc<o>v<ni>ce<l> Ioan Lazăr
 1 Costandin Gheorghiu
 + 1 Pitaru Manolachi Catele⁶
 1 Ghiță Gheorghiu
 1 Ghiță Calotă
 1 Dacu Petre
 1 Stanciu Sacară
 1 Ioan Velniță
 1 Enachi Dimitriu
 1 Gheorghii Curele
 1 Dimitrie Chiciac

1 Ioan sin Gavril(ă) a Mili[i]
1 Neculai Curele
1 — " — Berilă
1 — " — Catană
1 Gheorghî Făinaru
1 Adam Mane
1 Ispas Neculau
1 Neculai Sacară
1 Neagu Chiriacu
1 Hagi Dumitru Ștefăniu
1 Dedio Curele
1 Neculai Hagi Agachi
1 Gheorghî Velniță
1 — " — Hagi Petcu
1 Iordachi Gheorghiu
1 Toma Teodor
1 Hagi Simion Drian
1 Petcu Beldea
1 Gheorghî Cucu
1 Ioan Peceti
1 — " — vel capitan
1 Ioniță Rachieru
1 Petre Alicsandru
1 Panaite Vasiliu
1 Vasile Vasiliu
1 Apostol, Ioan
1 Gheorghî Jecu
1 Dragomir Dancu
1 Hagi Gheorghî Nuțu
1 Ioan Hriste, vel capitan
1 Stoica Mincu
1 Raicu Ivan
1 Dimitrie Moruzan
1 Ghiță Vasiliu
1 Gheorghî Ilie Munteanu
1 Costandin Antimir
1 Neculai Barca
1 Ștefan Crăciun
1 Ilie Mărgărit
1 Alicsandru Dumitru
1 Gheorghî Moisë

- 1 Vasile Hagi Nuțu
 1 Ghine Mihăescu
 1 Ștefan Mihăescu
 1 Mile Apălădoai
 1 Neculai Gheorghi Dimitriu
 1 Costandin Gheorghi Dimitriu
 1 Toader Paraschiv Corporațiile
 1 Gavrilă Trohin, staroste de corporație i-i și al 3-lea
 1 Mihalachi Jecu, staroste de corporație a 2-a
 1 Toma Ionașcu
 1 Gheorghi Iamandi, starosti greco-bulgar
 1 Hagi Mihale Hagi Dachi } Delegați la bre(a)s
 1 — " — Ivan Hagi Dachi } bulgarilor
 1 — " — Fele Bașlevu
 1 Neculai Crîngu }
 1 Dumitru Duminică } Delegați la
 1 Ioan Borcan } breasla tăbăcarii<lor>
 1 Vasile Bădicu, staroste
 1 Panaite Gheorghiu, staroste de abageri
 1 Marcu Simon }
 1 Dimitrachi Vasiliu } Delegați la
 1 Toma Ioan } abageri
 1 Hristachi Vasiliu, delegat } La boengii și
 1 Gheorghi Faur, staroste } zugravii
 1 Ioan Țiroiu, delegat }
 1 Luca Ilie staroste } de croitori
 1 Vasile Ștefăniu, staroste }
 1 Dadio Răileanu, delegat } zidarilor
 1 Hagi Costachi Popovici, delegat }
 1 Neculai Manoli, delegat } blănarilor
 1 Dima Ursu, staroste de mahali
 1 Ioan Chiriță }
 1 Neculai Chiriță } De mahali, delegați
 1 Dragomir Găzaru }
 1 Ștefan Radovici, delegat bagasier
 1 Eni Ștefăniu, staroste de blenari
 1 Vasiliu Tarăniu, delegat de bagasieri
 1 Dumitru Ioan, staroste }
 1 Ioan Bondre, delegat } de bărbieri
 1 Nastasă Petrachi }

- 1 Costandin Manoli
- 1 Gheorghi Albi, staroste }
 1 Neculai Chiriac, delegat } cărămidari
- 1 Gheorghi Anghelachi — " —
- 1 Ioan Dima, staroste }
 1 — " — Mărgărit, delegat } pantofarii
 1 Petrachi Ifrim — " — }
- 1 Anton Ioan, staroste }
 1 Costandin Apostol, delegat } ciubotarii
 1 Gheorghi Neagu, delegat }
 1 Stan Mardari }
- 1 Radu Cernat, staroste }
 1 Iacob Dima, delegat }
 1 Marin Iordachi — " — } cojocari
 1 Ștefan Capanciu — " — }
- 1 Neculai Toader staroste }
 1 Gheorghi Cosniceriu, delegat } găitănari
- 1 — " — Ivanciu Dimitriu, delegat căldărarilor
- 1 Andrei săn Ilie, delegat
- 1 Dumitru Bocovineanu, staroste }
 1 Petre Mojicu, delegat — " — } teslari
- 1 Ioan Curele, staroste, curărari
- 1 Toadir Mihai, neguțitor
- 1 Vasili Răduți, delegat la găitănari
- 1 Ioan Vasiliu, neguțitor
- 1 Nastasă Ioan
- 1 Toader Dinu, delegat la zidari

---

174 Una sută șaptezăci și patru electori din orașul Focșani ce au votat astăzi pentru deputatul orașului

1857 sept<em>v<rie> 5
 Focșani

Președinte, aga <Alec> Sihleanu
 Spatar, Costachi Sihleanu
 Maior Tufelcic

Tablou

pentru alegerea unui deputat la Divanul ad-hoc după împărătescul firman
art. 5, din numărul proprietarilor din târgul Focșani 1857

Gheorghe Ilie	Costachi Ionașcu
1	1
1	1
1	1
1	1
.....	.....
.....	.....
.....	.....
85	1
1	
1	
1	
88	
85	

173 Adică una sută șaptezeci și trei voturi au eșit pentru dum<nea>lui Gheorghe Ilie și un glas pe numile dumisale cluceriu Costachi Ionașcu după care să socotește ales deputat d<umnealui> Gheorghe Ilie supt președenția d<umnealui> aga Sihleanu Alecu și spatar Conachi Sihleanu.

Aga Alecu Sihleanu

1857 sep<tem>v<rie>5

Spatar Conachi Sihleanu

Camera sfatului Focșani

Maior Tufelcic

Arh. St. Iași, colecția Documente, pach 43/2, f. 96, 101–104, orig.

¹ Indescifrabil. — ² Tăiat în text. — ³ Indescifrabil. — ⁴ Indescifrabil. — ⁵ Subliniat în text

65

1857 septembrie 5, Focșani. Tabel de numărătoarea voturilor prin care Gheorghe Ilie a fost ales deputat în Divanul ad-hoc din partea locuitorilor orașului Focșani.

Tablou

Pentru alegirea unui deputat la Divanul ad-hoc după împărătescul firman,
art. 5, din numărul proprietarilor din târgul Focșani, 1857 septembrie 5.

Gheorghe Ilie
173

Costachi Ionașcu
1

Una sută șaptezeci și trei voturi eu eșit pentru d<omn>ul Gheorghe Ilie și un glas pe numile d<umnea>lui clucer Costachi Ionașcu după care să

söcoteşte ales deputat d(omn)ul Gheorghii Ilie. Subt prezădenţia d(umnea)lui
aga Sihleanu, spătar Costachi Sihleanu şi maiorul Tufelcică, secretar.

1857 sept. 5

iscăliţi: aga Alecu Sihleanu, spătar C. Sihleanu,
maiorul Tufelcică

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani-Moldova, dosar 15/1857, f. 44,
orig.

66

1857 septembrie 5, Focşani. Certificat prin care Sfatul oră-
şenesc din Focşani — Moldova atestă alegerea lui Gheorghe
Ilie în calitate de deputat al orăşenilor în Divanul ad-hoc.

Copie Nr. 1075

Certificat

1857 luna septembrie 5. Astăzi obştia oraşului Focşani adunîndu-să în
camera Sfatului orăşenesc şi în conformitate cu Înaltul firman imperial cu
173 glasuri * s-au ales deputat pentru Divanul ad-hoc pe domnul neguţătorul
Gheorghii Ilie, pentru cari spre ştiinţă i s-au dat acest certificat.

Rezoluţie: * majoritate absolută

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani-Moldova, dosar 15/1857, f. 48,
copie

67

1857 septembrie 6, Focşani. Raportul Administraţiei distric-
tului Putna către Departamentul din Lăuntru al Moldovei,
în legătură cu împrejurările alegerii deputatului oraşului
Focşani pentru Adunarea ad-hoc.

Depeşă telegrafică
Prezentată la Focşani la 18/9, 4 ore p.m.

Onor Departament din Năuntru, Eşi
Administraţia Putnei

La depeşa cu nr. 18137 cu onor se răspunde că alegători de faţă numai au
fost 174. Alesul a avut 173 voturi. În total alegători (sic) au fost peste 220.

Candidați doi, din care unul retrăgîndu-se s-au dat voturile celuilalt din cauza neprobabilității.

Nr. 8046

Iordache Pruncu

Arh. St. Iași, colecția Documente, pach. XLIII/2/1857, f. 95, orig.

68

1857 septembrie 11, Focșani. Depeșă telegrafică trimisă de Administrația ținutului Putna Ministerului din Lăuntru referitoare la plecarea din București spre Iași a comisarilor britanic și rus.

No. 9931

Stația Iași

Depeșe telegrafică

Trimisă de la Focșani la 23 septembrie 1857 orele 7 după amiază.

Sosită la Iași la 23 septembrie 1857 orele 7 și 15 minute după amiază.

Onorat Ministeriu Interior Eșii

Administrația de Putna

Vineri sara la 13 a curentei pleacă din București Ex<celența> sa, comisarul britanic și simbătă dimineața la 14, tot curentei Ex<celența> sa, comisar <al> Rusie<i> pentru Eși, se aduce la cunoștința onor<atului> Minist<e>r spre regularisire pe care dispațire va călători, nu ești știut.

Sameș Dimitriu

No. 7174

1857 septembrie 11

Arh. St. Iași, Tr. 1772, nr. 39589/1857, f. 241, orig.

69

1857 septembrie 12, Viena. Scrisoarea lui Dimitrie Pop Marțian către Gh. Magheru în care-i comunică sentimentele de bucurie prilejuite de demascarea amestecului Austriei în alegerile din Moldova cît și unele evenimente politice externe ce prevestesc o poziție favorabilă unirii, evidențiind că în cazul menținerii vechii stări de lucruri Divanele celor două principate să se reunească la Focșani și să procedeze la traducerea în fapt a unirii, iar apoi la susținerea independenței.

Viena, 24 Septembrie 1857

Mult estimate domnule Magheru!

Nouă ani sînt de cînd identitatea principatelor a format o ligă între adevărații patrioți a vastului pămînt român. Unora ne-a fost dată a o întări

cu botez de sînge barbar, însă spre folosul altuia nu mai puțin inimic; Domniilor-voastre cu martiriul și mai grozav a exiliului a sînți mai un deceniu durerile morței morale.

Nobil este a pătimi pentru cauza prevedinței; sublim a nu apostasia; dar a combate și a învinge pe inimicii ei chiar prin triumful lor este un dar al ceriului pentru puțini rezervat. Asta vă fu partea ce ați meritat.

Reîntoarcerea d<umnea>voastră nu este numai capătul nedreptelor suferințe, nu e numai împlinirea dorințelor celor buni, ci ea este triumful domnezeescului moral asupra rușinaților insultători a lui, spre îndreptarea celor amăgiți și întărirea inimelor necutezătoare. Ah! De-ar înțelege tot românul însemnătatea acestei lecțiuni. Dar să mă îndoiesc? De și nu-i poate împrumuta cuvinte, dar cum că instinctualmente o sînte, adeverește entuziasmul faptelor sale.

V-aș invidia, cu alte popoare a căror sacrificii nu le-au succes, dacă n-aș fi român; ca astfelu însă, vă felicitiez pentru gloria învingerei cîștigată cu atîta constantă. Dulce vă va fi suvenirea trecutului, căci dulce este a suferi, cu cît mai mult conștiința a fi suferit pentru adevărul etern. Mai liber simț că respir, mai măreș a fi mă cred în drept, mai protejat de providență pare-mi-se că sum, căci rezultatele de pîn-acum, împărțite în 10 milioane părți, sunt destul de puternice ca să regenereze chiar și lincezitul pe alocurea sînge român.

Gratulez dar bravului chor al emigranților români, din inima ce nici blăstămatul acest pămînt nu o putu face nesimțitoare; și dacă tonul ei este debil, desigur nu impresiona obiectului, ci ocasiunea fatal amenințătoare o reține a nu zice mai mult. Bindecuvînteazu-vă dar, în sînul mult doriților, în sînul României. Dumnezeu libertăței popoarelor ce v-a întărit inimile, acum vă șterge lacrimile, fie-vă și în viitor remunerator, dîndu-vă tot ce omnipotînța sa poate da bun!

Speranța nici cînd m-a părăsit și conștiința dreptăței causei române nu mi-a vacilat, dar ca atîtea împrejurări favorabile ca din cer să cadă în favoarea ei, chiar în acest moment decisiv, îți mărturisesc că nici ca optimist nu mi-am putut-o promite. Credem că Occidentul din cînd în cînd da mină liberă puterilor limitane României, spre a le cerca intențiunea asupra noastră, și numai după ce și-au jucat afară toți atout-ii, să le replice demascîndu-le egoismul, procedură care s-a aflat foarte bună față cu Rusia, dar ca să poată dezrădăcina gangrena influinței austriace în Moldova atît de curînd, deodată, cu așa puțin sacrificiu și atît de umilitor în mod, cît însuși ei să o mărturisească, ca astăzi, nici fantasiei orientale nu i-a trecut prin cap.

Eri era ziua în carea patriotismului jurnalelor, avizat despre rezultatele alegerilor în Moldova și despre amestecarea Franței și Rusiei în cauza Schleswig Holsteiniane, provocau la espedițiune cruciată pe germani spre a se apăra

în contra orice deciziune „în aceste două cauze curat germane“ (!) ce ar proveni din rezultatul conferințelor de la Stuttgart între Napoleon și Alesandru [...] „Franța, zise semi-oficioasa Patrie și Pays, nu caută alianță nouă în Rusia, căci are destul cu Englitera, de care precum arată noua manifestare a ministeriului ei, nici în cauza principatelor (singura divergință între noi de la temp încoaci) — nu se va abate de la neinteresatele noastre doriri. Întîlnirea de la Stuttgart nu amenință dar Germania, iar cît pentru Austria, acest eveniment nu poate avea alte urmări decît consecințele conduitei sale“. Corespondentele Pressei din Viena pînă acum rabiă în cauza Principatelor, astăzi scria din Paris în ton disperat: „dacă și suntem față cu rezultatele voinței românilor și cu constelațiunea politică de astăzi, necesități a le încuviința dorirea unirei, credem să liniștindu-să trebile în India preste vre un an, Anglia va reviziona cauza Orientului“. Tot „Pressa“ de aici ne zisă eri „nici că a fost cineva care să pună pedeci serioase intențiunei francești în Orient“. De abea sunt 14 zile de cînd s-a reîntors generalul Sappa-Tappa (din Tunis) din Vienna, care ar fi venit încoaci după avizul jurnalelor de aici, spre a atrage atențiunea Austriei, și a încheia alianța în contra tendințelor cuceritoare a Franței, ce prin amenințări a silit pe vice regele din Egypt a emite charta constituțională ce o publică în urma scandalului ce a produs persecutarea evreilor, însă care persecutare n-a fost altceva decît o intrigă a consulului francez, spre a deschide ocaziunea de amestecare. Astăzi s-a contramandat și această defaimă și tot aceleași guri oficioase ne afirmă că Franța dacă a înriurit asupra acestei deciziuni a Beyului din Tunis a făcut-o în interesul umanității, și ei (Austriacii) nu pot destul admira loialitatea și înțelepciunea lui Napoleon.

Toate aceste înșirate, spre a caracteriza situațiunea locală, încă sint prea puține spre a-și putea imagina reîntornarea, confuziunea și teama sau frica de urmările păcatelor, la crimele lor. Aduagă la aceste: impresiunea ce le-au cauzat sus-atinsa declarațiune din circulariul Lordului Clarendon, ce în extractul telegrafic suna: „prin circulariul cabinetului din Saint James, Englitera declara a sprijini cauza uniunii Principatelor“, retragerea temporară a contelui Buol din cauza nesănătăței, chiamarea lui Hübner prin telegraf, propunerea Porței a se învoi cu uniunea administrativă și a armatei principatelor, propunerea Kaiserului de a merge la Berlin spre a se întîlni cu țarul și poate, cum se sună, și cu Napoleon, deficitul de 73 milioane de fiori, din acest an, proiectul noului împrumut, chiar acum cînd toate bursele sunt alarmate prin pierderile celei din Londra și alte multe amenunțșuri ce sunt atît de mari factori a panicei și a neputinței —, și vei înțelege că aceste sunt nefalibile prevestiri a apropiarei Nemesei. În ce statură o vād ei apropiindu-se? Mă vei întreba. În izolarea în care se află. Dar asta încă nu e tot. M-aș estinde pre pe lung voind a-ți espune argumentele cari mă fac să cred

cum că, după ce Franța și Englitera s-a convins că Turcia nu e mai puțin periclitată din partea Austriei, decât din a Rusiei, cei doi aliați s-au înțeles a rennoi tractatul separat și secret între Franța, Englitera și Austria, privitor la garanția întregității Turciei și cu modificațiunea de a bariera pe Austria prin neutralizarea Principatelor. Cîștigînd aprobarea Rusiei poate și a Prusiei, ei vor reduce înțelesul „integrității” la Turcia propriă (din dreapta Dunărei) și nimicînd astfel sofistica interpretare a Austriei, după care neutralizarea Moldo-României nu poate avea loc fără vătămarea aceluia tractat cu înțeles vag (proiectat după cum se știe de către Austria așa), aceasta sau va fi constrînsă a-l subscria, ca să nu rămînă la obiectu de neîncrederea celor patru puteri, sau de nu, ea-și va da pe față ce a nutrit dar a o prononța s-a sfiit. Se înțelege că aceasta din urmă nu o poate face, și ceia nu o va putea refuza. Astfeliu Rusia, bucuroasă de a ieși din izolațiunea la care a condamnat-o acel tractat, Prusia măgulită a fi chemată la o garanție europeană, pentarchia, care a fost totdeauna garanta echilibrului, va fi restaurată în această privință și Austria moralicește constrînsă a abandona monopolul protecțiunii Dunărei.

Rațiunea, harmonia rezultatului, încrederea în tactica cea genială a lui Napoleon, și interesul tuturor mi afirmă că acest presagiu are cea mai mare posibilitate dacă nu-i poci zice încă certitudine.

Dar abstrăgînd de la această probabilitate, față cu starea prezentă a lucrurilor, ce ne rămâne a face ca să nu greșim nici într-un caz, căci de va și reeși această combinațiune, pînă a trece prin formalitățile oficioase va reminea în secret, iar Divanurile moldo-romîne vor avea a se pronunța mai-nainte de ratificațiune prin urmare înainte de a se ști public, iată părerea mea:

După proclamarea uniunii țărilor, să unească ambele Divanuri ca principiul esprimat să-l facă faptă. Spre a înconjura poate deșteptata jaluziă a Iașiilor în contra Bucureștilor — (lucru acum la început delicat) — să se reunească în Focșani sau în alt loc, cu cointelegere reciprocă, în carea bucureștenii să se arate mai prevenitori, mai condescendenți. După ce a prononțiat susținerea (iar nu restaurarea) autonomiei României înconșionat de tractatele cu Poarta, să elaboreze I. adrese de mulțămire: lui Napoleon, Victor Emanuel, Engliterii, Țarului, Prusiei, apoi lui Walewski, Talleyrand și comisariilor acestor puteri, lui Bourqueney și Cavour, pentru bunele serviiții în Congresul de la Paris și altor binemeritați pentru țeară. Aceasta o poștește nu numai decedența, dar e un ce atotputernic pentru a le cîștiga inimile și pentru viitor. 2. În memorandumul către congresul viitor din Paris să protes-teze în contra a orice deciziune ce ar vătămă autonomia țării, spre a căreia înconșionare acum ca corp legal și autonom suntem îndreptățiți. 3. Să aleagă deputați, cari pe dreptul purcegător din autonomia: „nimic de noi, fără noi” să reprezenteze România la congresul ad-hoc la Paris. Făcînd aceste, în fine, 4. să se declare în permanență pînă la finitul rezultatului conferințelor „ca

constituantă“, spre a ocroti viitoarea constituțiune, declarînd-o ca o cauză exclusiv internă. Foarte consecuent și mai politic ar lucra dacă totdeodată cu unanimitate ar vota guvernelor mulțămîtă pentru imparțialitatea la alegerile actuale, pentru administrațiunea de pîn-acum concrezută de cătră Congresul de la Paris mănîlor lor, și ca gagiū de încredere îi ar denumi din partea națiunei a fi de acum înainte „locotenenți domnești“ (iar nu caimacami). A-i depune neputînd, i-ați cîștiga pe deplin astfel făcînd. Aceasta ar fi un act de loialitate voluntară și totdeodată de energie, semn și de conștiință drepturilor autonome. Ar fi un protest indirect în contra greșelilor tractatului de la Paris în forma netedă și eficace.

Nu debe să pierdem dinaintea ochilor împrejurarea că Franța s-a convins ba și Bourqueney a zis-o în gura mare, că în Tractatul de la Paris s-a făcut greșeli deșădătoare dreptului român, pe cari conferințele ad-hoc le va restabili. De altrăminte congresul și numai el, este interpretatorul autentic al principiilor depuse în acel tractat. Deci, dar în punctele neprecise la înțeles, ea poate va suplini și preciza după cum va afla mai bine. Apoi care tractat în lume, sau ce cuvînt esprimător de un drept politic, nu se poate suci aflîndu-i ver o lature debilă? Ideea, ca și spiritul omenesc din care porcede, este nemărginit izvor.

Așadar, sunt două posibilități în privința rezultatului conferințelor ad-hoc: sau adecă devenim, dacă nu din punctul de vedere a dreptului, nependinți, din cauza utilității generale a stărei lucrului, așa dar independinți fără nici o condițiune; iar dacă aceasta nu se va putea, să cercăm chiar și cu condițiunea de a ne obliga la neutralitate, spre a liniști pe Austria, carea nu ușor se va îndupleca a subsemna independința necondiționată, iar cea condiționată, obligîndu-ne la deferința cătră posesiunile ei pe viitor, va sinți din parte-și un folos; dau dacă, cercînd astfelu din toate puterile independința, nu vom putea-o revindeca, să cerem reinnoirea tractatelor noastre cu Poarta în sensul de aliați nu vasali ai ei. Se înțelege că în politică fiind mai siguri a cîștiga ceva cerînd mult silința noastră debe să înceapă de la independința necondiționată; nu se poate nici cum, să o cercăm cu condițiune, și numai după ce nu vom fi sprijiniți de nimenea, să ne înțelegem la reinnoirea relațiilor noastre cu Turcia.

Oricare să fie în fine rezultatul acuizițiunei noastre, să nu uite Divanele a cere:

Ca hatîșeriful articolului 25 din Tractatul de la Paris să-l facă Europa, adecă puterile subsemnate să declare prin manifest din partea lor (iar nu dînd comis Turciei) carea este starea în care intrăm în familia statelor. Această declarațiune din partea Europei este o sancțiune spre a fi părtași de drepturile popoarelor, prin urmare, singură această faptă este o recunoaștere apriată a autonomiei noastre, o garanție obligatorie de toți, pînă cînd, dacă acel

manifest lipsind din astă parte, hatișeriful Porței ar fi un act care declară că dînsa în urma coînțelegerii cu alte puteri, ne octroiază spontaneu o existență politică, a căreia fond nu este dreptul popoarelor carele ei i-a comis tutela asupra noastră ci „grația suzerană”. Atunci între noi și dreptul popoarelor este Turcia prima instanță, iar nouă ne impoartă a avea numai una, ceia nemijlocită a statelor cătră state, căci abstrăgînd de la ignominia de a mai fi 5 milioane de români compacti, europeni, creștini, mai inteligenți, mai industrioși dependenți de la o mîină de popor în toată privința barbar, dar și în privința folosului acestei stări, văi de noi, va fi tutela unui tutor însuși tutelat.

Dacă proverbul „audaces fortuna iuvat timidisque repellit” (pe cei îndrăzneți fortuna îi ajută, pe cei fricoși îi respinge) nu l-ar fi cunoscut străbunii noștri pe Dumnezeu noi strănepoții la ocaziunea prezentă l-am fi inventat, căci acum, sprijiniți de toată Europa debe să ne arătăm destoinici, energici, spre a ni se confia misiunea ce ne o impune situațiunea geografică, politică, religioasă și culturală.

Aceste sunt, pe scurt, considerațiunile ce mi le dictează împrejurările actuale și pe cari a ți le comunica am datorია de român. Te rog împărtășește-le cu capii cluburilor din Iassy și București, dîndu-le copie, ce eu de aici nu le poci trimite. De sunt bune sau greșite, vor reflecta și d-lor și ne va arăta timpul, dar el să nu ne poată imputa neglijata datorია. Salută-mi din parte-mi onorata d-tale familie, iar Domnia ta primește espresiunea celei mai sincere și intime stime.

D. P. Marțian

Asemenea alăturez ver cîteva șiruri spre a le da publicității prin vre un jurnal. Dîndu-mi-se ocaziunea mai bună de altă dată mai multe.

Documente privind Unirea Principatelor, Edit. Acad. R.P.R., vol. III Buc. 1963, p. 315—319

70

1857 septembrie 24, Iași. Ordinul Ministerului din Lăuntru către Administrația ținutului Putna referitor la călătoria secretarului comisarului Prusiei de la Iași la Focșani.

No. 6191

No. 19.997

Ministerul din Lăuntru

Administrații de Putna

Fiindcă d(omnul) secretar a(1) comisarului prusăsc au pornit din Eși și vine la Focșani unde are a pitrece cîteva zile, să scrie adm(inistrații) ca să se

îngrijească a-l înlesni cu cele trebuincioase primind cvartir și altele în vreme cît(e) va zile acolo.

Locotent ministr(u).

Secsia a II(-a)

No.

1857 septemvrie 24

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar 39589/1857, f. 265, copie.

71

1857 septembrie 26, Iași. Raport telegrafic al administratorului ținutului Putna, Iordache Pruncu către Departamentul din Lăuntru referitor, la călătoria comisarului rus Basili de la Focșani prin Birlad la Iași.

No. 10.332

Stația Iași

549

Depeșe telegrafică,

Trimisă de la Focșani, la 26 septemvrie 1857 orele 7 și 15 minute după amiază.

Sosită la Iași, la 26 septemvrie 1857, orele 7 și 55 minute după amiază.

Onorat Depart(ament) din Năuntru Eșii

Ex(celența) sa, d(omnul) comisar rus Basili au sosit în Focșani la 7 ceasuri, pornește mâine la 4, face dejeune la Birlad, doarme (la) Iași, cu o caretă (cu) 18 cai. S-au încunoștiințat ținuturile cuvenite.

Pruncu

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar 39589/1857, f. 270, orig.

72

1857 octombrie 9, Iași. Raport telegrafic al administratorului ținutului Putna, Iordache Pruncu către Departamentul din Lăuntru referitor la sosirea comisarului englez în orașul Focșani, vizitarea acestuia și plecarea spre Buzău.

No. 1050

Stația Iași

Depeșe telegrafică

Trimisă de la Focșani la 9 octomvrie 1857 orele 2 și 45 minute după amiază.

Sosită la Iași la 9 octomvrie 1857 orele 5 și 25 minute după amiază.

Onorat Departament Interior

Iași

E<xcelența> s<a>, ccmisariul englez întimpinat de iscălitu în ținut asara la 9 oare au fost în Focșani după o ședere de citeva oare la Mărășești și cinare, astăzi au vizitat orașul și arestul, au rămas mulțămīt afără de localul arestului găsindu-l rău și la 1 oară au pornit la Buzău unde va rămīne.

Pruncu

No. 8788

Arh. St. Iași, Tr. 1772, dosar. 39589/1857, f. 288, orig.

73

1858 octombrie 25, Focșani. Ordinul Starostiei județului Putna către Poliția orașului, prin care cere să se găsească localuri potrivite pentru Comitetul legislativ și Înalta Curte de Casație, care urmează să funcționeze în orașul Focșani.

Starostia Putnei

nr. 10864

Poliți<ei> orașului Focșani

oct. 25

După noua organizație a țării urmīnd a să înființa în acest oraș un Comitet legislativ pentru ambele principate, conform constituției promulgate, precum și o Înaltă Curte de Casație.

Apoi motivat de ofiția Ministerului Lucrărilor Publice sub nr. 4695 să ordonă poliției a să îngrija de îndată spre a găsi localuri potrivite pentru aceste autorități și îndată să recomande pe proprietarii Starostiei spre a să încheia neîntârziat contractele cuvenite.

M. II

Nr.

1858 octombrie

Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 13/1858, f. 1, copie.

1858 noiembrie, Focșani. Adresa prin care Sfatul orășenesc din Focșani comunică Administrației ținutului Putna, lista boierilor și negustorilor care au dreptul de a alege deputatul orașului în Adunarea electivă a Moldovei.

Sfatul orășenesc din Focșani
1858 noiembrie

Onoratei Administrații ținutale

Sfatul, în conformitate adresii onorații Administrației sub nr. 11394 alcătuind lista de persoanele boieri și neguțători orășani care i-ar socoti a intra la alegere de deputați pentru acest oraș se comunică alăturat aici și totodată cu onoare face cunoscut că sfatul n-au intrat și în cercetare documentelor pentru averea ce posedază Dumnealor proprietari înscriși precum la art. 5 și 6 din monitorul cu nr. 3, să legiuește rămânind ca însăși onorabila administrație, dacă va avea vreo îndoială să aplicarisască și toatele articole, așa precum sfatul nu s-au făcut în competenții a intra în asămine cercetare.

Lista de persoanele ce au drept de a se prezenta la alegerea deputatului din oraș.

Nr.

- 1 aga Ștefan Dăscălescu
- 1 aga Costachi Dăscălescu
- 1 spătar Gavrilă Stamatini
- 1 spătar Ghiță Dimitriu
- 1 căminar Scarlat Bontaș
- 1 serdar Gheorghe Birlan
- 1 serdar Pavel Dimitriu
- 1 clucer Nicu Giurcea
- 1 Neculai Gaicu
- 1 Hagi Necula hagi Necula
- 1 Constantin Stoian
- 1 Constantin Gheorghiu
- 1 Teodor Mandrea
- 1 Gheorghe Ilii

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 31/1858, f.5, copie.

1858 noiembrie, Focșani. Raportul Administrației județului Putna adresat Ministerului Lucrărilor Publice prin care face cunoscut că s-au găsit în orașul Focșani casele comisului Scarlat Bontaș, Alecu Sihleanu și a comisului Gheorghe Eanoli pentru Comitetul legislativ și Înalta Curte de Justiție; cere lămuriri pentru închirierea caselor.

Nr. 11556
noev.

Onorab(ilului) Minister al Lucrărilor Publice
Administrația de Putna
Raport

La ofiția onorabilului minister nr. 4695 să răspunde, că administrația au și găsit case pentru Comitetul legislativ și Înalta curte de Justiție, ce urmează a să înființa în acest oraș. S-au găsit a d(umnealui) comis Scarlat Bontaș. Alecu Sihleanu și a comisului Gheorghe Eanoli, dar fiind că în țitata ofiție nu să lămurește cu ce fel de încăperi să fie, cu câte odăi și pînă la ce anume preț să să dei pe an, administrația găsește de datorie a cere mai întii asămenea lămurire ca după aceia să știe ce regulă să păsască la închirierea unor așa încăperi.

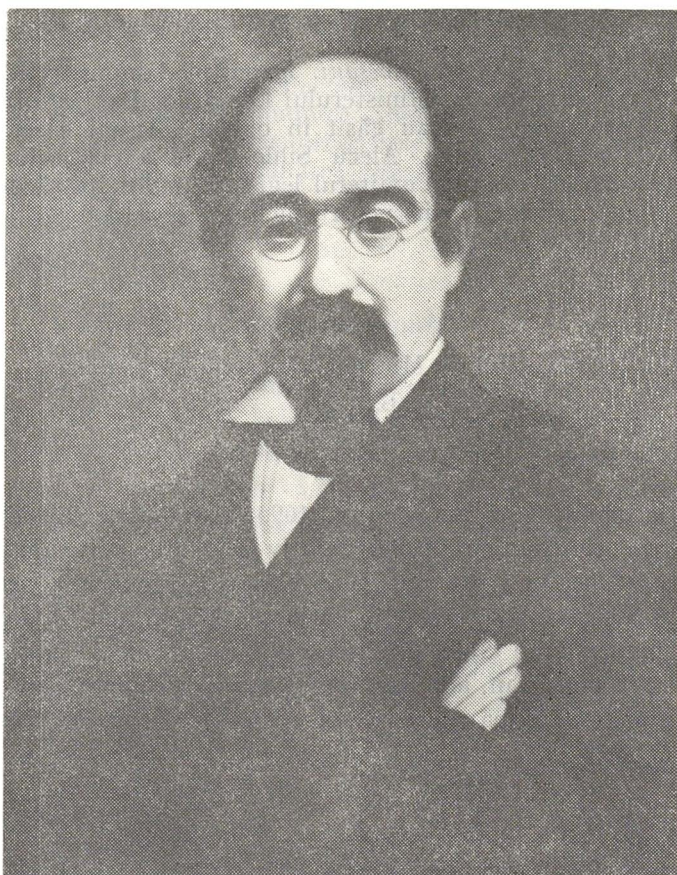
1858 noiembrie.

Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 13/1858, f.3, copie.

1858 decembrie 22, Focșani. Raportul Administrației județului Putna cu care trimite Ministerului de Interne certificatul de alegerea vornicului Mihail Kogălniceanu ca deputat în Adunarea electivă, din partea orașului Focșani.

Onoratului Minister Interior
Administrația Putnei
Raport

Certificatul dumis(ale), vornicului Mihail Kogălniceanu, alesul dipotat a alegătorilor direcți din orașul prezidențial Focșani cu majoritatea de 17 voturi.

2. Mihail Kogălniceanu, deputat al orașului Focșani în Adunare electivă.
(Arh. St. Vrancea, colecția de fotografii, II/50).

Să prezentează onoratului minister cu acest raport și cu rugămintea
al înhiri<ti>sa în primirea dumis<ale> vor<ni>c Kogălniceanul.

Sameș T. A. Golișteanu

M. 1

No. 12739

1858 decembrie 22

<Rezoluție>

S. II decembrie 27

să comunice d<umnealui> vor<ni>c cu adresă

Indescifrabil

Cu No. 29184 comunicat d<umnealui> vor<ni>c certificatul

Am primit
Kogălniceanu

Arh. St. Iași, colecția Documente, pach. XLV/3, f. 113

1858 decembrie 27, Focșani. Ordinul Administrației ținutului Putna prin care comunică Sfatului orașănesc deschiderea Adunării electivă la Iași, cerind ca acest eveniment să fie sărbătorit în mod festiv la Focșani.

Administrația ținutului Putna

Nr. 12830

1858 decembrie 27

Onorabilului

Sfat al municipalității

Ziua de 28 a curentii fiind hotărâtă pentru deschiderea adunării electivă și ca o zi de sărbătoare națională, trebuind a să sărba cu toate solimnitatea. Din motivul ordinului telegrafic primit de la Ministerul Interior sub nr. 29182 administrația invită și acel sfat ca mâni, la arătata zi să pui la cali atât pentru luminarea orașului pentru mâni sară, precum și pentru pregătirea a o cîtime pâini și carne spre a să împărți săracilor și aristanților cu adăogire că sara prin înțălăgere cu poliția orașănească să ei măsurile cuvinite ca orașul să fii bini eluminat.

Sameș Goleșteanu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 31/1858, f. 10 orig.

1858 decembrie 30, Focșani. Jurnal încheiat de Sfatul orașănesc Focșani pentru justificarea cheltuielilor făcute la sărbătorirea zilei deschiderii Adunării electivă la Iași.

Jurnal

Anul 1858 luna decemvrie în 30 zile. În urmare adresii ce s-au primit de la administrația ținutală sub nr. 12830 motivat de depeșa telegrafică a onoratului Minister Interior sub nr. 29182 pentru a să face o masă la săraci, cu carne și pâine pentru deschiderea divanului electoral, astăzi, în unire, cumpărându-să 200 (două sute) ocă carne, 250 (două sute cincizeci) pâini și două ocă lumănări pentru arestanți s-au cheltuit 378 (trei sute șapte zăci și opt) lei 8 parale precum în dos anume să arată. Pentru care s-au încheiat

acest jurnal în urmăre căruia să va raportui și onoratului minister spre a să încuviința această cheltuială.

Gheorghe Bîrlan

K. Ionașcu

D. Dimitriu

Pentru administrator Sameș Goleșteanu

Lei	par.	
280	„	pe 200 ocă carne cîte 56 pãrale oca
87	20	pe 250 ocă pîine cîte 14 parale una
10	28	pe 2 ocă luminãri pentru arestanți
<hr/>		
378	8	trei sute șapte zãci și opt lei 8 par.

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 31/1858, f. 11, orig.

79

1859 ianuarie 1. Lista deputaților, din județul Putna, aleși pentru Adunarea electivă a Moldovei.

Putna

Printul N. Suțu. Alegători primari.

Domnul M. Kogălniceanu. Oraș.

„ A. Balș

„ Iord. Pruncu

} Alegători direcți de ținut.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. VIII, București, 1900, f. 103

80

1859 ianuarie 5/17, Iași. Mesajul domnitorului Moldovei, Alexandru Ioan I, către țară.

Noi, Alexandru Ioan I

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională,

Domn al Moldovei.

La toți de față și viitori sănătate.

Voința nației, prin legiuitul ei organ, Adunarea electivă, ne-a ales domn al Moldovei. Suindu-ne pe tron cu numele de Alexandru Ioan I, cea întâi datorie a noastră este de a ne adresa către voi, iubiților compatrioți,

de a vă dori pace și fericire și de a vă spune cari sunt cugetările și ținirile noastre.

Înainte de a ne sui pe tronul la care ne-a chemat încrederea nației, noi, în fața Adunării, am făcut următorul jurământ:

„Jur, în numele prea Sfintei Treimi și în fața țării mele, că voi păzi cu sfințenie drepturile și interesele patriei, că voi fi credincios constituției în textul și în spiritul ei, că, în toată Domnia mea, voi priveghea la respectarea legilor pentru toți și în toate, uitînd toată prigonirea și toată ura, iubind de o potrivă pe cei ce m-au iubit și pe cei ce m-au urît, neavînd înaintea ochilor mei de cît binele și fericirea nației române. Așa Dumnezeu și compatrioții mei să-mi fie întru ajutor!“

Acest jurământ arată linia de purtare ce avem a păzi în Domnia noastră. Guvernămîntul nostru va fi, în toată puterea cuvîntului, guvernămîntul precum îl vrea, precum îl statornicește convenția încheiată în 7/19 august 1858 între Înalta Poartă Otomană și Puterile garante drepturilor patriei noastre.

Vom fi domn constituțional.

Vom respecta toate drepturile Adunării electivă, și toate stăruințele noastre vor avea de țel dezvoltarea noilor instituții, ce ne-a recunoscut Europa, și adevărata și temeinică punere în lucrare a reformelor cerute de citata convenție.

Îndată după alegerea fratelui nostru, domnul din Valahia vom păși la înființarea Comisiei Centrale din Focșani, menită de a restrînge legăturile dintre două ramuri ale aceleiași nații. Cu concursul acestei comisii și al Adunării electivă, guvernămîntul nostru se va grăbi de a face legiuirile organice cerute de convenție și cari sunt menite de a introduce în societatea noastră marelle principii ale staturilor moderne. Pentru ca aceste mari reforme să aibă drept rezultat fericirea obștească, noi sfătuim și îndemnăm pe toți compatrioții noștri de orice stare și condiție ca să uite desbinările și urile trecute. Numai pacea dintre noi, numai inbirea între fiii aceleiași țări și nații, numai o deplină armonie între toate clasele societății, întrunind așa toate puterile, poate să ne întărească; și așa și guvernămîntul și poporul, mină în mină, să ridicăm patria noastră din căderea în care au adus-o nenorocitele întîmplări ale trecutului.

Misia noastră, deși frumoasă, este mare și foarte grea! Nu vom putea-o împlini de cît dacă vom avea îmbrățișarea sinceră și sprijinul puternic al compatrioților noștri. Toate zilele noastre vor fi întrebuițate în chip de a le merita și dobîndi. Noi facem un apel la patriotismul, rîvna și activitatea funcționarilor publici, cari sunt legiuirile organe ale guvernămîntului în relațiile sale cu particulari. Legile căzuseră în părăsire și cu dinsele toată puterea

ocîrmuirei. Legile trebuie să-și redobîndească toată autoritatea. Puterea executivă avînd a fi în viitor organul legalității celei mai stricte, trebuie dar ca să fie tare și respectată de toți. Trebuie ca, în viitor, fiecare cetățean, fără osebire, să fie apărat în onorul, în viață și în averea sa. Aceste mari bunuri sunt încredințate ocrotirii autorităților publice.

Precum vom avea de bucurie a căuta și a răsplăti toate meritele, tot devotamentul, tot serviciul onorabil al funcționarilor mari și mici, pre atît guvernămîntul nostru este nestrămutat hotărît de a pedepsi fără cruțare și cu toată asprimea legilor tot abuzul și toată călcarea de lege.

Tuturor compatrioților noștri le trimitem domneasca și frățeasca noastră urare, și Dumnezeu să binecuvinteze Principatele Unite.

Alexandru Ioan I.

Ministru secretar de Stat (contrasemnat), V. Alecsandri

Acte și documente relative la Istoria Renașterii, Romîniei, vol. VIII, București, 1900, p. 353—354

81

1859 ianuarie 5/17, Focșani. Telegrama corpului electoral din Focșani-Munteni prin care felicită Adunarea electivă a Moldovei pentru alegerea prințului Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei.

Corpul electoral Focșani Munteni, simțind cu dumneavoastră sentimentele de bucurie pentru norocita alegere a Domnului, vă felicitază, strgînd: Glorie vouă, fraților de peste Milcov! Trăiască România unită!

subscriși: Grigore D. Marghiloman
Argintoianu
C. A. Cotescu
Iorgu Costescu
C. Mărgărit
M. Ionescu
D. Gurănescu
A. Lascăr
C. Sihleanu
Bănică Penescu
G. Pastia

Acte și documente relative la Istoria Renașterii Romîniei, vol. VIII, București 1900, p. 363.

1859 *ianuarie 5/17, Iași*. Poezia „Strigoi” a poetului focșănean Dimitrie Dăscălescu.

În obșteasca Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.
Se strîmbau care de care,
Toți uitîndu-se la noi.
Deputați! grija e mare,
Cătați bine printre voi;
În obșteasca Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.

Țara noastră reînviază,
Voi sînteți copiii săi;
Ea cu drept acum sperează
Ca să scape azi de răi.
S-a dus vremea tristă-n care
Ne mînau chiar ca pe boi;
Fraților, în Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.

Saltă inimile-n piepturi
Glasul vostru ascultînd;
Noi v-am dat a noastre drepturi,
Deci voi mergeți proclamînd:
Reînviere, îndreptare,
Mînuire de nevoi.
Fraților, în Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.
Multe zile amărite
Peste țară au trecut;
Asupriri nepomenite
Pe Români au fost căzut.
Dar un popul, frați, nu moare;
Cerul cată azi spre noi.
Dragii mei, în Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.

Piept la piept și mînă-n mînă,
Toți voioși să-naintăm.

Mai avem o săptămână,
Binele să-l salutăm.
Lăsați orice cugetare,
Țara cere de la voi.
Fraților, în Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.

Eu, ce-n trista mea carieră,
N-avui parte să muncesc,
În așa frumoasă eră,
Cu concertul românesc,
Vă urez cu a mea cîntare
Drum scutit de orice nevoi
Și vă zic, în Adunare
Am văzut cîțiva strigoi.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. VIII, București, 1900, p. 367

83

1859 ianuarie 5/17, Iași. Poezia „O zi frumoasă“ a poetului focșănean Dimitrie Dăscălescu scrisă cu ocazia Unirii Principatelor.

Vino muza mea română
Să cîntăm vesel, ușor,
Sub un cer ce se-nsenină,
Un mai dulce viitor.
Azi, Românul dovedește
Că-n sfîrșit s-a deșteptat,
Și că-n faptă vrednicește
Libertatea ce-a visat

Dulce soare al țării mele, vino azi de luminează
Pe un popul ce de seculi ne-ncetat a fost călcat;
Vezi cum saltă-n veselie, inima-i cum palpitează,
Cum pășește fără grijă către țărml depărtat.
Căci el simte că la viață, la lumină se trezește;
A rămas de el departe, un trecut trist dureros.
Cîrmuit mai cu blîndețe; el cu fală azi simțește
Că într-însul e sămînța unui popul maestos.

3. Dimitrie Dăscălescu, poet și luptător pentru Unirea Principatelor, autorul volumului de poezii „Zorile” publicat la Iași în 1854.
(Arh. St. Vrancea, Colecția de fotografii II/52).

Deputați ai țării mele, vă urez cu-nfocare!
Ca să laud eu, arare lira mea am acordat,
Însă fapta-i prea sublimă, ziua asta e prea mare,
Și virtuțile frumoase tot-d-auna am cântat.

Vin deci muza mea română,
Să cântăm, vesel, ușor.

Sub un cer ce se-nsenină,
Un mai dulce viitor.

Azi, Românul dovedește
Că-n sfârșit s-a deșteptat,
Și că-n faptă-nvrednicește
Libertatea ce-a visat

1859 ianuarie 12/24, Iași. Raportul lui Victor Place către Al. Walewski, cuprinzând considerații prilejuite de alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei. În anexă, copia unui proiect de moțiune către Adunarea electivă a Moldovei, cerînd unirea cu Țara Românească.

Anexă la nr. 2 Iași

Copia unei propuneri care urma să fie prezentată
Adunării Moldovei

Domnilor,

.....
.....

Prin urmare, subsemnații, bazîndu-ne pe prevederile Tratatului de la Paris, pe voința exprimată anul trecut de Divanul ad-hoc, pe semnificația reală a Convenției din 19 august, considerînd că trebuie, mai presus de orice, să răspundem încrederii cu care națiunea ne-a investit și uzînd de drepturile noastre pentru a-i împlini cele mai imperioase nevoi, convinși în sfîrșit, că temerile neîntemeiate pe care planurile noastre le inspiră vor dispărea în fața calmului cu care aceste hotărîri vor fi luate, avem onoarea să înaintăm Adunării următoarele propuneri:

1. Se proclamă din nou Unirea celor două Principate, Moldova și Valahia, sub un principe străin;

2. Se instituie un guvern provizoriu;

3. Acest guvern, însărcinat cu menținerea ordinii și cu administrarea internă, va trebui să facă cunoscute fără întîrziere hotărîrile sale fraților noștri din Valahia, invitîndu-i în numele Adunării, să se pronunțe în același sens.

4. De îndată ce guvernul provizoriu din Moldova va fi informat că un guvern provizoriu a fost ales și în Valahia, va trebui ca cele două guverne să se întîlnească imediat la Focșani pentru a se constitui într-un singur guvern și a începe să acționeze de comun acord.

5. Din acest moment actuala Adunare se va dizolva și pînă ce hotărîrile Valahiei nu vor fi cunoscute, Adunarea Moldovei nu se va putea reuni decît în baza convocării guvernului provizoriu autorizat să dizolve orice altă adunare care s-ar putea forma.

6. Cele două guverne provizorii, constituite într-unul singur, vor avea ca misiune să redacteze și să promulgeze o nouă lege electorală pe cele mai

largi baze posibile, vechind ca alegerile să se încheie cel mai târziu la două luni după instalarea acestui guvern la Focșani.

7. Adunarea astfel aleasă, și care va fi una singură pentru cele două provincii, va trebui să se întrunească după zece zile și să procedeze la alegerea principelui străin.

8. După această alegere, cele două Adunări se vor separa din nou și guvernul provizoriu va continua să conducă țara unită pînă la sosirea noului principe.

Unirea Principatelor Române în conștiința europeană, vol. I, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1984, p. 325.

85

1859 ianuarie 18, Iași. Telegramă prin care se anunță administrațiilor și judecătoriilor ținutale alegerea colonelului Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei.

Nr. 196
658

Stația Focșani
număr de cuvinte 39

Depeșă telegrafică

Prezentată la Iași la 17.I.1859 ora 10,30 înainte de amiază
Sosită la Focșani la 17.I.1859 ora 1,15

Căimăcămia țării

Tuturor administrațiilor și judecătorii ținutale

Adunarea națională a ales astăzi în 5 ianuarie cu unanimitatea voturilor de patruzeci și opt domn Țării Moldovei pe colonelul Alexandru Cuza. Căimăcămia au predat de îndată frinele guvernului.

V. Sturza

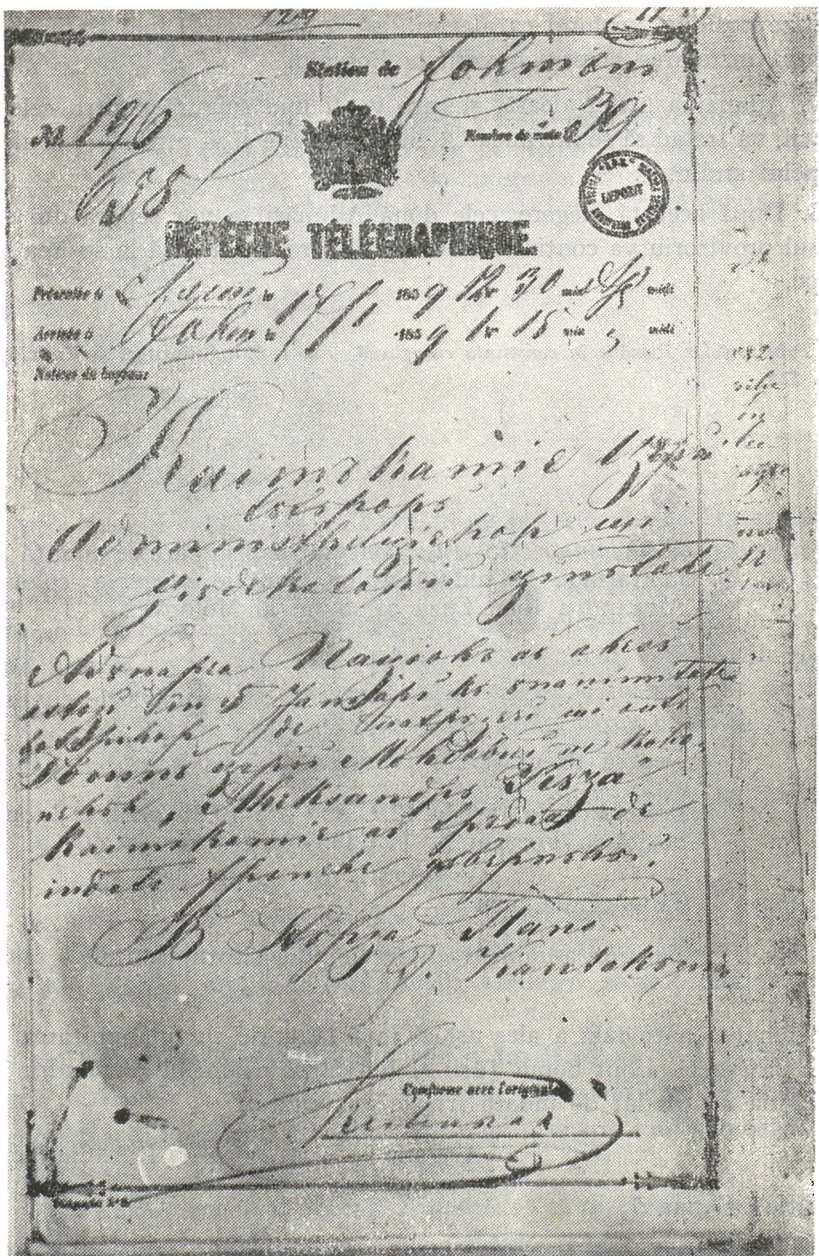
A. Pano

I. A. Cantacuzino

<Rezoluție> Genar 5

Să să împărtășască în copie tuturor privighetorilor și comisarilor prin înadînși jandarmi spre știință.

Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 13/1858, f. 10, copie.

4. 1859 ianuarie 18, Iași. Telegramă prin care se anunță administrațiilor și judecătoriailor ținute la alegerea colonelului Alexandru I. Cuza ca domn al Moldovei. (Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 13/1858, f. 10).

1859 ianuarie 10, București. Lista deputaților aleși din partea județului Rîmnicu-Sărat, pentru Adunarea electivă a Țării Românești.

Rîmnicu-Sărat

Aga Ioan Cantacuzino
Serdarul Scarlat Fălcoianu } Direcții

Costache Cotescu. Primar
C. Argintoianu. Orașul Focșani.

.....
.....

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. VIII, București, 1900, p. 502

1859 ianuarie 20, Focșani. Ordinul Administrației județului Rîmnicu-Sărat prin care face cunoscut Magistratului orașului Focșani ca ziua deschiderii ședinței Adunării electivă la București să fie sărbătorită în mod festiv în întreg orașul.

Administrația Distric(tului) Rîmnicu Sărat
nr. 465
1859 ghenarie 20

Onor Magistrat(ului) or. Focșani

Prin articolul 9 și 10 din programul pentru deschiderea Obșteștii Adunări îndreptată onor(abilului) Minister Interior cu ofisul onorabelii Căimăcâmii nr. 15 hotărîndu-se că în ziua de 22 corent, înainte de a să deschide seanțele adunării, să se citească te deum și pe la toate bisericile din țară. Iar în seara acei zile, să fie iluminate toate edificiiurile publice, prin îngrijirea Sfatilor orășenești.

Adminis(trăția) în urmarea ordinului onor(abilului) Minister de Interne nr. 457 pă de o parte poftțește pă onor Magistrat cu tot comitetul său în uniformă să fie la biserica Sf. Ioan spre a asista la slujba te deumului.

Iar pă de altă să puie la cale iluminarea după cuviința a localilor publice pentru care va ține socoteala lămurită mărginind însă cheltuielile într-o țifără moderată și după puterea fondului municipal.

Administrator Nicolescu

5. Casa Dimitrie Dăscălescu din Focșani — Moldova, în care a funcționat Comisia Centrală în perioada 23 aprilie 1861 — 16 februarie 1862 (Arh. St. Vrancea, Colecția de fotografii II/41)

⟨Rezoluție:⟩

Va merge completul a asista la te deum la biserica Sf. Ioan iar în ceea ce se atinge de iluminare, d⟨cmnul⟩ casier va face urmarea prin păzirea tuturor formelor de contabilitate.

ghenar 20

⟨Referat⟩

Conform rezoluției de mai sus puind în lucrare facerea piramidelor de luminație pentru seara zilei însemnată precum și în ființarea ulcelelor nu s-au putut lumina atunci din pricina furtunii ce era și cu care lucruri s-au luminat orașul pe la publicile încăperi în seara de 27 ghenarie după osebit adres al cîrmuirii primit la magistrat la 26 ghenar cu nr. 752 unde s-au și dat socoteala cu dovezi legalizate după orînduială.

Casier I. Costescu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al crașului Focșani Țara Românească, dosar 12/1859, f. 1

1859 ianuarie 25/februarie 6, Focșani. Telegrama de felicitare adresată domnitorului Alexandru Ioan I de către locuitorii orașului Focșani.

Sub impresia unei simțiri de bucurie extraordinară inimile rămîn uimite și nu pot exprima toate cîte simțim. Orașenii focșăneni nu pot de cît să zică: Trăiască România! Trăiască Prințul lor!

(urmează 66 semnături)

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. VIII, București, 1900, p. 649.

1859 ianuarie 26, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu Sărat prin care comunică Magistratului orașului Focșani, alegerea ca domn de către Adunarea electivă a Țării Românești a prințului Alexandru Ioan Cuza.

Cîrmuirea județului Rîmnicu Sărat

nr. 752

Anul 1859 ghenar 26

Onor(atului) Magistrat al or(ășului) Focșani

Administrația luînd pozitivă știință că Înălțimea sa, prințul Alexandru Ioan I s-au ales de Adunarea electivă, principe stăpînitor al României și urmînd a să face cuvenita celebrare.

Să poștește cinstitul Magistrat ca mîine la 27 ale curenteii să poștească completul său la biserica Sf. Ioan unde este a se cînta te deum. Iar seara va lua măsuri ca orașul să fie luminat precum și localitățile publice.

Cîrmuitor Nicolescu

⟨Referat⟩

Conform celor aci dictate, înființîndu-să luminarea pentru seara zilei de 27 ghenar, care cu obiectele făcute pentru ziua de 22 ghenar, după adresa cîrmuirii nr. 465, cu care cheltuindu-să suma de lei 351 adică lei trei sute cincizeci și un curs vistiericesc, alătur pe lîngă aceasta chitanțele primitorilor banilor adevărit și de poliția în număr de cinci.

Casier Costescu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Țara Românească, dosar 12/1859, f. 3

6. Alexandru I. Cuza.

(Arh. St. Vancea, Colecția de fotografii, II/57)

1859 ianuarie 28, Iași. Proces-verbal al ședinței Adunării electivă a Moldovei din care reiese și rolul orașului Focșani în perioada unirii Principatelor.

Proces-Verbal Nr. IX

Astăzi, în 28 Ianuarie 1859, deschizându-se ședința sub președinția Înalt Prea Sfinției sale, Părintele Mitropolit, după citirea apelului nominal, sînt față 41 membri, absenți 6 și anume: d<omnul> N. Catargiu în concediu; d<om>nii Vogoridi, Iorgu Ghica, P. Casimir, D. Cornea și D. Iamandi, absenți.

D<omnul> secretar Hasnaș citește procesul-verbal al ședinței trecute, asupra căruia D<omnul> I. Sturza reclamă că nu i s-au trecut cuvintele ce le-a rostit în chestia interpretației paragrafului 56 din regulamentul Adunării.

D<omnul> președinte, după ce consultează Adunarea, invită pe d<omnu>l I. Sturdza a adresa la birou cuvintele ce reclamă că nu i s-au trecut în procesul-verbal.

D<omnul> Sturdza, prin înscris, înfățișează biroului următoarele cuvinte:

„Înțelesul paragrafului 56 este destul de lămurit, că se cere, pentru votarea propunerilor, două treimi a membrilor Adunării după convenție și că, interpretația ce s-a dat acestui articol de către biuro, este sprijinită și de zădărnicierea a mai multor ședințe, pentru împrejurarea că nu ne aflăm 45 membri; prin urmare, interpretația d<omnu>lui Cantacuzino este o modificare a regulamentului Adunării, la care trebuie să se procedeze după chipul cuprins în el“.

D<omnul> secretar I. Gane citește demisia dată de d<omnu>l Vogoride (Anexa A) care se încuviințează de Adunare.

D<omnul> secretar Grigoriu citește raportul comisiei însărcinate cu redigirea unui proiect răspunzător la mesagiul Înălțimei sale domnului stăpînitor, în privirea mărețului act de alegere ce s-a săvîrșit de către frații noștri de peste Milcov, recomandîndu-se pe d<omnul> Kogălniceanu de raportor.

D<omnul> M. Kogălniceanu citește adresa răspunzătoare la citatul mesaj al Înălțimei sale, care cu aclamații și în strigăte de: Vivat unirea! Vivat Alexandru Ioan I! se adoptează de Adunare. Iar cuprinderea adresei este următoarea:

Adunarea electivă a Moldovei, în ședința sa din 26 Ianuarie, a primit cu entuziasm mesagiul Înălțimei voastre, prin care binevoiiți a o încunoștiința că Adunarea electivă din țara soră v-a ales domn al Valahiei și că Înălțimea voastră ați și primit frinele guvernămîntului din București.

Moldovenii nu așteptau mai puțin de la patriotismul fraților lor de peste Milcov, iar această Adunare electivă, mîndră de Alesul ei și de Dom-

nul său, declară că Înălțimea voastră, nepregetînd a răspunde la chemarea ce vi s-a făcut prin legiuîți reprezentanți ai țării surori, ați bine judecat de simțimintele reprezentanților Moldaviei și de inima întregii nații, căci, prin aceasta, ați făcut un mare și puternic pas înainte întru realizarea eternei dorinți a neamului nostru, unirea principatelor.

Prin un asemenea act, Înălțimea voastră ați cîștigat un nou titlu la amorul și recunoștința Românilor.

În adevăr, chiar în ziua alegerii Înălțimei voastre de domn al Moldovei, în 5 Ianuarie 1859, Adunarea electivă din Iași, renoind dorințele Adunărilor ad-hoc, rostite cu atîta unanimitate în zilele memorabile de 7 și 9 Octombrie 1857, și de îndată apoi proclamîndu-vă domn al Moldovei, a arătat, într-un chip manifest, ce idee personifica în Înălțimea voastră și ce aștepta de la ocîrmuirea Înălțimii voastre.

Adunarea electivă din București, cu un patriotism mai presus de toată lauda, dînd tot Înălțimii voastre unanimitatea sufragiilor sale, și așa proclamîndu-vă de domn al Principatelor-Unite, a arătat lumii că Valahia, în tocmai ca și Moldova, vede în Înălțimea voastră bărbatul chemat de providență pentru a întemeia în faptă și deplin unirea ambelor țări într-un singur stat, Statul României!

Cuprinderea împărtășirii ce despre acest mare act ați făcut Marilor Puteri ale Europei, și despre care ne-ați dat cunoștință, a convins pe Adunare că Înălțimea voastră ați știut a aprecia scopul actului național săvîrșit de ambele Adunări și a atribui adevăratul caracter ce sufragiul unanim al ambelor țări a voit a-i da.

Înălțimea voastră, în fața țării, ați dovedit dar că înțelegeți toată mărimea misiei ce vă este încredințată, și că sînteți capabil de a o aduce la bun sfîrșit. Nația va fi recunoscătoare de nobila inițiativă ce ați luat. Iar Adunarea electivă, în deplina armonie și înfrățire ce întîlnește în țintirile voastre și ale ei, este mîndră că vă găsește, precum v-a așteptat. Ea are convicția intimă că această norocită concordie se va păstra și se va întări din mult în mai mult, pînă cînd se va putea realiza cu deplinătate marele dor al nației române.

Adunarea electivă are dar deplină încredere în luminatul vostru patriotism, în nestrămutata voastră voință, în cunoscuta voastră tărie de suflet. Ea sperează că guvernămîntul vostru se va ridica la acea putere a energiei, singură proprie de a înlătura toate pedicile. Cît pentru Adunarea electivă, întregul ei concurs este de mai înainte închiezșluit Înălțimei voastre. Și declarîndu-Vă că și țara este gata de a face toate sacrificiile cerute de o așa mare trebuință, Camera este în tot dreptul de a se crede adevărata reprezentantă a simțirilor Moldovei.

Spre deliberația și adoptarea măsurilor celor mai nimerite pentru ca unirea Principatelor să ajungă a fi un fact definitiv și recunoscut de areopagul Europei, concursul ambelor Adunări din principate este necesitatea de întiiul ordin. Noi venim dar respectuos a vă cere convocarea la Focșani a Camerilor din ambele țări.

Adunarea, întocmai ca Înălțimea voastră, se împărtășește de speranța ce puneți în înalta îngrijire a Marilor Puteri închiezeșluitoare existenței Principatelor Unite.

Ea are convicția asigurătoare că ele nu ar voi a arunca nația română în pericolul desnădăjduirii și în o prăpastie de calamități, ci din contră, prin un efect al înaltei lor dreptăți, ele vor împlini cele mai legiuite ale ei dorinți și vor întemeia liniștea și viitorul ei, consfințind, prin un vot aprobativ, o situație căreia puterea lucrurilor i-a întipărit sigiliul destinului.

Iar voi, o Doamne, chemat de providență și de nație pentru a pune cea de pe urmă piatră la edificiul naționalității române, la care de atîți secolu lucrează generațiile noastre, urmați pe calea de patriotism și de abnegație ce ați întreprins, și prin de glorie și binecuvîntat de toată gura și de toată inima neamului nostru, veți fi pururea întiiul cetățean și binefăcător al României, și cinci milioane de români, de la Carpați pînă la Marea Neagră, nu vor conteni de a vă ura cu același strigăt, cu care astăzi vă aclamă ambele Principate:

Să trăiască Alexandru Ioan I!

D<omnul> Gr. Sturdza. Adunarea din Țara Românească, alegînd pe Domnul Alexandru Ioan I, a făcut un act măreț, fiindcă a proclamat unirea Principatelor; prin o așa faptă, demnă de timpurile cele mai glorioase ale României, cea Adunare s-a făcut nemuritoare în anele patriei noastre.

Din momentul unde ni s-a deschis această strălucită eră națională, noi avem cu toții o datorie sacră de împlinit, datoria de a susține cu ori și ce jertfă unirea proclamată și de a o înființa în mijlocul oricăror greutăți. Unirea, care a fost dorința națională rostită de Divanul ad-hoc și care astăzi este proclamată de ambele principate prin alegerea unui singur domn, cea unire mîntuitoare trebuie să devie acum un fapt desăvîrșit. Numai atunci va recunoaște Europa vietatea naționalității române, numai atunci ne vom arăta demni de o soartă mai bună. Cel întiiu, cel mai puternic pas pentru a face în faptă unirea Principatelor este convocarea de îndată la Focșani a ambelor Adunări, care de acum înainte nu trebuie să mai fie de cît părțile întregitoare a reprezentației noastre naționale, una și nedespărțită.

Să ne simțim fericiți, domnilor, că trăim în o epocă așa de strălucită, și să avem adîncă încredere că, îndeplinind datoria noastră de Români în împrejurările mărețe de față, generațiile viitoare vor vorbi de noi cu aceeași mîndrie cu care vorbim și noi astăzi de glorioșii noștri strămoși.

D<omnul> L. Catargiu. Văd că comisia a ieșit din textul însărcinării ce i s-a pus. Ea a fost însărcinată numai de a pregăti un răspuns la mesajul Înălțimii Sale, iar nu de a propune întrunirea Adunărilor la Focșani.

D<omnul> Kogălniceanu. Ca raportor sint dator a mă explica din partea comisiei. Noi am căutat ca votul Adunării să fie demn de sora noastră Adunarea din Valahia, care ne-a dat proba unui așa înalt patriotism. Dacă am și fi ieșit chiar din însărcinarea noastră, aceasta am făcut-o împinși numai de patriotism.

D<omnul> L. Catargiu. Pentru ca să se cunoască misia ce a avut comisia, rog să se citească procesul-verbal al ședinței trecute, unde se vorbește despre numire. Eu nu sint în contra întrunirii Adunărilor; dar cred că, mai înainte, trebuie să ne înțelegem cu Adunarea de peste Milcov.

D<omnul> A. Panu. Inima mea bate lovituri repezi, ca a fiecăruia Român în momentele de față. Visul acel mare al nației române, ținta tuturor suferințelor, tuturor speranțelor atîtor generații, cari au căzut jertfă pentru cauza sfîntă, iat-o îndeplinită! Unirea Principatelor este făcută! România măreață și plină de putere se avîntă către viitor! România merge de acum pe calea mîntuirii și a destinului care o așteaptă între celelalte nații civilizate ale Europei! O! să salte! să salte de bucurie bătrîni și tineri! Dumnezeu s-a arătat cu o protecție învederată pentru nația română! Nu mai poate fi îndoială, nu mai poate fi frică în inima nimănu: Dumnezeu, Dumnezeu ne proteje! Edificiul nostru social se clătina pînă în temelie; dușmani numeroși și puternici ne amenințau de pretutindeni; acei puțini cu credință părea că văd peirea apropiată, cînd de odată alegerea Adunării proclamă domn un bărbat cu inimă și suflet mare. Țara se bucură și sperează, și iată că frații noștri Munteni zic Domnitorului să personifice ideea națională. Fii dar alesul nației române; fii domnitorul a cinci milioane! Dumnezeu, Dumnezeu dar ne proteje! — Înainte dar, fraților, pe urmele patriotismului și ale abnegării ce ne arată Domnitorul nostru! Înainte pe calea datoriei, ori și ce jertfă ar cere împrejurările!

În fața dar a mărețului act săvîrșit de Adunarea din București noi să rămînem indiferenți? Noi să stăm neclintiți la locurile noastre? D<omnu> L. Catargiu, în îngrijirea patriotismului său, zice că nu trebuie să luăm asupra-ne răspunderea privitoare și pe Adunarea din țara suroră? Nu! dar trebuie să ne întîlnim cu acei frați de inimă mare, trebuie să ne închinăm lor ca unor mari patrioți. Ei bine! unde să ne întîlnim? Ei ne dau coroana a trei milioane, ei vin, un popul întreg, ca să se confunde cu noi, și noi să stăm neclintiți pe băncile aceste, să nu mergem măcar la margine să-i primim? O! inimile Domniilor voastre se exprimă foarte elocuent prin aclamațiile unanime ce văd că se ridică la cuvintele mele.

La Focșani dar, la Focșani!

D<omnul> Kogălniceanu. Vreau să răspund numai despre mărginirea îndatoririlor ce a avut comisia. Regulamentul Adunării zice: că, pentru a se răspunde la vreun mesaj, Adunarea să numească o comisie de șase membri, cu majoritate absolută a voturilor. Acea comisie deci are dreptul și este datoare de a expune chiar simțămintele Adunării. Când Adunarea ne-a rînduit, ne-a dat mai mult de cît a face ingomeon; ea ne-a dat misia de a manifesta simțirile ei; noi credem că tocmai aceasta am făcut-o prin proiectul de adresă. Nu putem dar primi observațiile ce ni se fac, că am fi ieșit din textul îndatoririlor noastre.

D<omnul> Lascăr Catargiu. N-am vroit să împiedic manifestarea dorințelor Adunării. Am voit numai să cer a se consulta Adunarea asupra frasei de întrunire la Focșani. Dacă Adunarea o primește n-are decît să se rostească.

D<omnul> vice-president consultînd Adunarea asupra adresei redigiată de comisie, se primește în unanimitate de Adunare.

D<omnul> Kogălniceanu. Citește a doua adresă, către Adunarea suroră din Valahia, care cuprinde următoarele:

„Fraților! A trecut de abia un an, de cînd Adunarea ad-hoc din București, glorioasa voastră predecesoară, a adresat Adunării ad-hoc din Iași aceste cuvinte adevărat proorocii:

Patria și naționalitatea sînt în inima fiecărui Român. Unirea a devenit credința noastră. De acum, fie-ne soarta cît de contrară, unirea este făcută pentru noi!“ Și cu toate pedicile ce ați avut, votul vostru din 24 ianuarie a împlinit marea proorocire!

Chemînd voi la tronul Principatelor-Unite pe alesul Moldovei, prin însuși aceasta, ați pus în lucrare marea și eterna dorință a nației noastre: unirea Țărilor surori.

Glorie dar vouă, o demni fii ai României!

Unind sufragiile voastre cu sufragiile noastre și rădicînd pe întrunitul tron al lui Ștefan cel Mare și al Mihai Viteazul, pe Alexandru Ioan I, voi ați dat lumii o dovadă că antica virtute romană încă n-a pierit din inima coloniștilor lui Traian; voi v-ați făcut gloria familiilor voastre; voi ați îmbogățit istoria modernă a Românilor cu cea mai frumoasă a ei pagină. Adunarea electivă a Moldovei, aplaudînd la actul vostru de patriotism și la nobila inițiativă ce Domnul nostru și al vostru a luat, cu hotărîre de a conduce la un bun sfîrșit marea lucrare, a votat alăturata adresă de felicitare.

Această adresă este însuși profesia noastră de credință către voi. Precum pînă acum am fost strîns uniți în aceleași idei, în aceleași dorințe, în aceleași suferințe și în același scop, asemenea, fraților, nu ne îndoim că vom fi una și în adoptarea acelorași mijloace, pentru a putea, cît mai curînd, pune cea de pe urmă piatră la edificiul naționalității noastre.

Vă rugăm dar ca să vă uniți și voi cu cererea ce am adresat lui Alexandru Ioan I, ca așa în curînd, povățuiți de marea idee și sub steagul unirii, să ne întîlnim la Focșani, unde, puind mîna în mîna, să le legăm atît de strîns, ncît chiar soarta cea mai rea să nu le mai poată despărți.

Adunarea electivă din Iași, delegînd din sînul ei pe deputații, anume: M. Kogălniceanu, A. Panu, I. A. Cantacuzino, P. Rosetti și A. Mavrocordat, îi însărcinează ca să fie către Adunarea electivă din București interpreții frățestii noastre iubiri. În îmbrățișarea ce ei vă vor da, priviți însăși îmbrățișarea a două milioane de români din Moldavia. Ei vă vor rosti din viu grai toată admirarea ce simțim pentru nobila voastră purtare, pentru aprinsul vostru patriotism, pentru rarul curaj cu care ați știut a triumfa de pedicele din năuntru și de spiritul de partidă.

Așa dar, fraților, dispară dintre noi toată forma, toată deosebirea din afară! Chiar numele Milcovului contenească de a mai exista în limbajul românesc! Dumnezeu ne-a făcut un singur și același popul. Acum a sosit timpul ca să și lucrăm ca un singur și același popul.

La Focșani, la Focșani dar! Și acolo, împreună, cu binecuvîntarea Dumnezeului părinților noștri, să serbăm marea sărbătoare: învierea României.“

D<omnul> vice-president consultînd Adunarea asupra acestei adrese, se primește iarăși în aclamație, cu deosebire de d<om>nii L. Catargiu, I. Sturdza A. Balș și I. Pruncu, cari s-au abținut de la votare.

D<omnul> C. Ghica. De vreme ce comisia însărcinată cu redijarea actelor ce ni s-au citit a îndeplinit misia sa cu atîta punctualitate, eu socot că ar fi de datorie ca Adunarea să-i adreseze un vot de mulțumire.

Propunerea d<omnu>lui C. Ghica este încuviințată de Adunare.

Președintele consultă Adunarea asupra chipului după care trebuie să se înfățișeze Înălțimei sale domnului stăpînitor adresa votată de Adunare.

D<omnul> Kogălniceanu. Eu socot să se rînduiască o comisie de opt deputați, care să înfățișeze Înălțimei Sale citata adresă.

D<omnul> vice-president. N-ar fi oare mai bine ca cu toți deputații împreună să mergem, să felicităm și să înminăm Înălțimii Sale asemenea adresă?

Adunarea încuviințînd propunerea d<omnu>lui vice-president, se suspendează seanța pe jumătate de oră.

După jumătate de oră, se deschide iarăși sedința.

D<omnul> Kogălniceanu. Am a face trei mijlociri către minister:

1) Pentru adunarea actelor Divanului ad-hoc, pe cari am avut frică de a le lăsa în dispoziția guvernului trecut. Aceste sunt acte istorice, acte cari nu trebuie să stea în păstrarea particularilor.

2) Pentru formarea unui teasc de tipografie la Focșani.

3) Pentru publicarea lucrărilor Adunării mai grabnic și mai regulat. În multe jurnale străine am văzut publicată alegerea Domnului ce am săvârșit la 5 Ianuarie, și în foile noastre oficiale nici pînă astăzi nu a ieșit.

D<omnul> ministru de justiție. Asupra mijlocirilor adresate de d<omnul> Kogălniceanu, din partea ministerului voi răspunde: că pentru adunarea actelor Divanului ad-hoc, guvernul a înaintat lucrările cuvenite. Pentru chipul înlesnitor al publicațiilor, asemenea se vor calcula mijloacele trebuitoare; poate că se va lua chiar teascul de la Neamțu, dacă acela va fi îndesulător. Pentru că, în una din ședințele trecute, s-a vorbit despre formarea unei biblioteci a Adunării, ministerul se ocupă iarăși a pregăti un proiect în aceasta. Pentru neregularitatea publicațiilor, făcîndu-se observație redactorului „Monitorului“, a răspuns că de la biurou nu se trimit regulat procesele-verbale. Asemenea observație am făcut mai cu seamă redactorului, pentru că nu văd publicat nici pînă astăzi programul ce de către minister s-a înfățișat Adunării.

D<omnul> secretar Hasnaș. Asupra răspunsului cu care d<omnul> redactor al „Monitorului“ a voit a se desvinovăți, eu mă găsesc dator a răspunde și a încunoștiința pe ministru că procesele-verbale se trimit de la biurou grabnic și în toată regula. Sînt trimise procese-verbale de cincisprezece zile, pe cari d<omnul> Codrescu nu le-a publicat încă.

D<omnul> A. Panu. Eu știu că de către Adunare s-a numit o comisie în privirea formării bibliotecii; în acea comisie figurez și eu, însă de către biurou nu mi s-a trimis nici o adresă.

D<omnul> secretar Hasnaș. Adresa către comisie este trimisă de mai multe zile; d<omnul> Kogălniceanu a adevărit, în condica expediției, pentru primire.

D<omnul> Kogălniceanu. Am primit cu adevărat asemenea adresă și voi căuta a mă consulta cu colegii mei pentru îndeplinirea misiei ce ni s-a pus.

Președintele declarînd incidentul sfîrșit, se pășește la alegerea unei deputațiuni, însărcinată de a merge la București și a prezenta Adunării de acolo adresa Adunării de Moldova.

Se alege cu majoritatea voturilor, pe d<umnea>lor: M. Kogălniceanu, cu 40 voturi; P. Rosetti-Bălănescu, cu 40 voturi; I. A. Cantacuzino, cu 40 voturi; A. Mavrocordat, cu 40 voturi; A. Panu, cu 38 voturi.

După aceasta, sub președința d<omnu>lui vice-președinte, după încuviințarea Adunării, se pășește la lucrările cuprinse în ordinul zilei.

D<omnul> secretar Grigoriu citește adresa d<omnu>lui ministru secretar de stat,] pe lîngă care comunică un proiect atingător de modul cercetării semilor eforicești. Tot d<umnea>lui citește și o propunere a d<omnu>lui I. A. Cantacuzino după care Adunarea încuviințează rînduirea unei comisii

compusă de cinci membri, însărcinată cu facerea unui proiect de încheiere[a] asupra acestui obiect.

Se păşeşte la alegerea acelei comisii şi, cu majoritatea voturilor, se alege d<omn>ii: D. Cornea, cu 36 voturi; G. Cuciureanu, cu 35 voturi; C. Hurmuzachi, cu 35 voturi; N. Suţu, cu 34 voturi; P. Balş, cu 27 voturi.

Cu încuviinţarea Adunării, d<omnu>l vice-president ridică şedinţa la 4 ore după amiază.

Vice-presidentul Adunării, (subscris) P. Mavrogheni

Secretarii Adunării: (subscrişi) G. Hasnaş

A. Grigoriu

Acte şi documente relative la Istoria Renaşterii României, vol. VIII, Bucureşti, 1900, p. 693–701

91

1859 ianuarie 28, Focşani. Ordinul Ocîrmuirii judeţului Rîmnicu-Sărat prin care face cunoscut Magistratului oraşului trecerea lui Alexandru Ioan Cuza, în drumul său de la Iaşi spre Bucureşti prin Focşani, recomandînd magistratului să-i facă cea mai strălucită primire.

Cîrmuirea jud<eţului> Rîmnicu Sărat

Nr. 760

anul 1859

luna ghenar 28

Onor<atului> Magistrat din Focşani

După încunoştiinţarea primită de la onor Ministeru<l> Interior prin ordin telegrafic cu nr. 687 înălţimea sa prinţul Alexandru Ioan I al Moldovei şi al Ţării Româneşti este a porni din Iaşi duminică la 1 februarie, spre a trece la Bucureşti şi urmînd a i se face cea mai strălucită primire. Să invită onor<atul> magistrat ca să chib<zuiască> şi să facă toată pregătirea trebuincioasă, pentru primirea Măriei sale, care să cere a să face cît să va putea mai strălucită şi după toată buna cuviinţă, cunoscînd că Măria sa duminică porneşte din Iaşi şi luni va fi aici.

Cîrmuitor, Nicolescu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani-Ţara Românească, dosar 12/1859, f. 2, orig.

1859 ianuarie 29, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat către Magistratul orașului Focșani referitor la organizarea primirii în oraș a domnului Alexandru Ioan Cuza.

Prințipatele Unite
Adm<inistrația> Districtului Rîmnicu-Sărat
Nr. 818
Anul 1855 luna ianuarie 29

Onor<atului> Magistrat local

În urma dispozițiilor luate de Adm<inistrație> și care s-a comunicat onorabilei Municipalității prin adresa Admi<nistrației> nr. 760, în privința despozițiilor ce urmează a să lua pentru întîmpinarea Înălțimii sale, prințului Principatelor Unite, Alexandru Ioan I primindu-să acum prin ștafetă de la onor<abilului> Minister Interior ordinul Nr. 691 anunțator ca În<ălțimea> sa are a trece la capitala București prin Buzău și Ploiești.

În urmarea celor ce să ordonă se invită Onor<abila> municipalitate ca pă lingă cele ce i s-a pus în vedere prin citata adresă să aibă îngrijire ca la intrarea Î<nălțimei>-sale în acest oraș să fie întîmpinat de tot completul municipalității luînd toate măsurile de trebuință pentru primirea Î<nălțimei> sale cu toată cinstea și respectul cuvenit spre a nu se da prilej de vreo nemulțumire.

Administrator, ss. indescifrabil

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Țara Românească, dosar 12/1859 f. 9, orig.

1859 ianuarie 31, Focșani. Ordinul Ocîrmuirii județului Rîmnicu-Sărat prin care comunică Municipalității orașului Focșani plecarea din Iași spre București a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, cerînd să se facă pregătiri pentru primirea acestuia.

Principatele Unite Moldo-Române
Anul 1859
luna genarie 31
Nr. 849

Onor<abilei> Municipalități a or<așului> Focșani

Onor<abilului> Minister Intern prin ordin telegrafic nr. 819, comunică administrației că după știința primită de la Iași, Măria sa, domnul stăpînitor este a pleca luni la 2 februarie viitor spre a veni în capitala București și

7. Sigiliul municipalității orașului Focșani din 1859.
(Arh. St. Vrancea, Colecția de sigilii nr.3/IV).

că prin înțelegere cu municipalitatea, să să facă cuvenitele pregătiri ținându-să cel mai scăzut cont, cu dovezi legale pentru orice cheltuială.

Acestea să comunice cinst<itului> magistrat spre întocmai urmare și regularisire.

Administrator, ss. indescifrabil

<Rezoluție:>

D<omnul> casier se va asemăna acestui ordin pentru cheltuielile ce să vor face cu pregătirile primirii aice a Înălțimei sale, prințul stăpînitor.

<Referatul>

Conform rezoluții din față, înființind luminarea cea mai ilustră, pentru primirea Înălțimii sale în oraș, cînd au trecut la București, cu care făcîndu-să cheltuială de lei 6631 par<ale> 32, alături, totodată chitanțele primitorilor banilor a fiecărui obiect, adeverit și de poliție în număr de 17 bucăți-cu deslușire că s-au făcut aceasta cheltuială, potrivit cu ordinul onor<abi-

lului) minister, telegrafic, cu nr. 819 comunicat pă lingă adresa onor(abi-
lei) cîrmuirii nr. 849.

Casier, Costescu

1859 febr<uarie> 14

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani — Țara Românească, dosar
12/1859, f. 16, orig.

94

1859 februarie 1, Rîmnicu Sărat. Ordinul Ocîrmuirii jude-
ţului Rîmnicu Sărat, prin care comunică Magistratului
oraşului amînarea sosirii domnitorului Alexandru Ioan
Cuza la Focşani după 5 februarie.

Principatele Unite Moldavia şi Valahia

1859 fevruoarie 1

nr. 943

Onor

Magistrat oraşului Focşani

D<omnul> Ministru din Năuntru prin tiligraful ordin nr. 739 anoasă
că după cele din urmă înţălegeri Înălţimea sa domnitorul Prinţipatelor
Unite a amînat venirea Înălţimii sale pînă după 5 ale corenteii.

Să face cunoscut Onor<atului> Magistrat despre aceasta spre cuvenita
regularisire.

Adminis<trator> Dis. Rîmnicu Sărat.

ss. indescifrabil

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani-Țara Românească, dosar
12/1859, f. 20, orig.

95

1859 februarie 9, Focşani. Adresa Municipalităţii oraşului
Focşani, prin care comunică administratorului ţinutului
Putna numele delegaţilor, care urmează să plece la Bucu-
reşti, să felicite pe Alexandru Ioan Cuza.

La D<umnealui> Adm<inistrator>

Nr. 33 859 febr<uarie> 9

În urmarea adresii d<umnea>v<oastră> nr. 1090 în privinţa numirii
persoanelor de oraş la deputăţie, ce urmează a merge în capitala Bucureşti,
ca să feliciteze pe Măria sa domnul stăpînitor, Municipalitatea făcînd cuve-

Station de ...

Number de ...

N. 1512
1859

REPÚBLICA TELEGRÁFICA

Comunicado a ...	...	...
Comunicado a ...	...	...

M. P. ...

...

... felicitare ...

... D. Dumbrăveanu, G. ...
... P. ...
... M. ...

...

8. 1859 februarie 6, Focșani. Telegrama de felicitare adresată domnitorului Alexandru I. Cuza de către locuitorii orașului Focșani, în urma dublei sale alegeri. (Arh. St. Vrancea, Colecția de fotografii, II/61).

nita invitație d<omni>lor orășeni, a procedat la alegerea unor asemenea persoane, dintre d<umnea>lor a și chibzuitară a fi deputați de oraș d<omnul> Tache Pastia și d<omnul> Radu Spălățelu, oameni cu bune calități și cu mijloace de a face asemenea călătorie. Iar pentru cei doi din partea clerului bisericesc, să unește și completul cu părerea d<umnea>v<oastră> a fi actualul protopop și fostul, însă făcându-li-să convenita anonsare, cel dintâi au arătat că este poprit de către prea sfințitul episcop al Buzăului și cel de al doilea că nu poate fiindu-i preoteasa bolnavă.

Și dar rămîne despre aceștia din urmă a să numi de D<umnea>v<oastră> pe care veți găsi de cuviință.

Acestea fac cunoscut cu toată onoarea d<umnea>v<oastră> spre știință și cele de cuviință.

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Țara Românească, dosar 12/1859, f. 29, copie.

96

1859 februarie 9, Iași. Raportul lui Victor Place către contele Al. Walewski, privind măsurile luate în Principatele Unite pentru consolidarea actului unirii; măsuri între care se înscrie și întrunirea celor două Adunări la Focșani.

<T r a d u c e r e >

Domnule Ministru

Atunci cînd în scrisoarea mea din 24 a lunii trecute aveam onoarea să spun Excelenței voastre că priveam chestiunea unirii Principatelor ca pornită pe o pantă irezistibilă, nu mă așteptam să-mi văd previziunile atît de prompt realizate.

Alegerea făcută în unanimitate de adunarea munteană a aceluiași prinț care fusese numit în Moldova a realizat de curînd unirea pe neașteptate și prezintă un fapt grav deliberărilor Europei.

Este imposibil de exprimat entuziasmul cu care a fost întîmpinată aici această știre.

Capitala a fost iluminată timp de trei zile și s-au făcut plimbări în oraș cu torțe și cu strigăte de „Trăiască împăratul“.

Fiecare înțelege că acest imens rezultat este datorat prestigiului politicii guvernului majestății sale.

În rest evenimentele se succed cu multă rapiditate.

În ziua de 5 știrea alegerii din Valahia a ajuns la Iași.

Noaptea prințul Cuza a anunțat prin telegraf acceptarea sa.

Și în ziua de 6 a făcut act de luarea în posesiune a puterii numind un cabinet de miniștrii la București.

În aceeași zi el a expediat în Muntenia o proclamație a cărei copie v-o alăturăm.

Și luni, 7, el a adresat Camerei moldovenești un mesaj prin care-i aducea la cunoștință ce se întâmplase. În același timp unul dintre miniștri a făcut lectura uneia dintre adrese pe care prințul o trimite tuturor Puterilor garante și în care, recunoscînd că dorințele celor două provincii sînt pentru unire el se face apărătorul acestei cauze și se declară gata să se reîntoarcă la viața particulară dacă Puterile binevoiesc să dea Principatelor Unite un prinț străin.

Acest document foarte remarcabil prin moderația sa și mai ales prin marele act de abnegație pe care îl conține este adus Excelenței voastre de domnul Alecsandri, ministrul afacerilor străine din Moldova; și cum acest funcționar binevoiește să ducă și scrisoarea mea, am considerat inutil să alătur aici comunicarea domnului.

Lectura care s-a făcut acestei comunicări a provocat o senzație profundă în Adunare și în cursul ședinței aceasta a desemnat o comisiune însărcinată să redacteze o adresă de mulțumiri prințului.

Această adresă a fost votată azi în unanimitate.

Dar în același timp ea cuprinde o propunere întîmpinată de asemenea printr-un vot unanim care marchează primul pas într-o serie de măsuri de cea mai mare importanță pe care le voi analiza pe rînd.

Punctul de plecare a tot ce va urma se află în această idee pe care am rezumat-o în depeșa mea telegrafică din această zi.

Să se organizeze fapta unirii și să i se dea prin fuziunea imediată a celor două popoare o asemenea consistență încît să fie necesară apoi folosirea forței materiale pentru a o distruge.

Iată acum care sînt măsurile ce vor fi luate îndată, în mod succesiv, dacă informațiile mele sînt corecte.

1. Așa cum aceasta a fost deja votată de curînd de Adunarea moldovenească, reunirea celor două Adunări la Focșani, sub pretext de a le face lucrările mai lesnicioase prin stabilirea reședinței în același oraș și pentru a le da ocazia să se amestece transformîndu-se într-una singură încă din ziua sosirii lor acolo.

2. Primirea în mijlocul Adunării a deputăției muntene care sosește în seara aceasta pentru a-i aduce prințului dorința Munteniei și trimiterea imediată a unei deputății moldovenești, care este deja desemnată, pentru a merge să fraternizeze cu Adunarea munteană.

3. Plecarea, luni, 18, a domnului la București pentru a fi recunoscut și acolo și convocarea de către el a celor două Adunări la Focșani.

4. Întorcerea prințului la Focșani pentru a se găsi acolo în același timp cu cele două Camere pentru data de 27 a lunii curente.

5. După reuniunea lor, cele două Camere, vor cere imediat numirea unui minister unic pentru cele două provincii cu reședința la Focșani și cu direcțiilor rămânând provizoriu la București și Iași, pentru a rezolva afacerile curente și a pregăti trimiterea la Focșani a arhivelor și cancelariilor fiecărui departament.

Alegerea unui singur comandant șef pentru cele două miliții, însărcinat să organizeze fără întârziere mijloacele de apărare, în eventualitatea unui atac al Turciei. Înlocuirea celor două drapele cu drapelul românesc în trei culori albastru, galben și roșu. Nu putem încă ști dacă aceste măsuri care sînt cele mai radicale, vor fi propuse de Cameră sau dacă prințul va lua inițiativa lor. Dar, în orice caz, ele vor fi adoptate.

6. Cum în urma unor demisii și alegeri anulate, se vor face în curînd 16 alegeri noi de deputați în Moldova și 15 în Muntenia, se vor face eforturi să fie numiți munteni de către colegiile moldovenești și invers.

7. Comandanți de piață vor fi numiți la Iași și la București, în timpul reuniunii acestor mari autorități la Focșani și pînă cînd se va decide altfel în privința administrării celor două orașe.

8. Contractarea unui împrumut pe cît posibil în Franța.

Excelența voastră poate observa prin acest program că moldo-valahii se pregătesc realmente să acționeze și să se organizeze și este sigur că dacă ei parvin să se stabilească pe aceste baze va fi foarte dificil să se schimbe noua orînduire a lucrurilor, altminteri decît printr-o intervenție armată.

Scopurile conduitei lor sînt foarte clare și dealtminteri ei nu le țin ascunse:

„Obstacolul, zic ei, care împiedicase, pînă în prezent, realizarea dorințelor noastre este că faptul, adică separarea, era împotriva noastră, și că Puterile prietene, pentru a aduce unirea, se găseau în necesitatea de a produce ele însele și atunci ele se loveau de invincibila rea voință a dușmanilor noștri. Să răsurnăm această propunere și să facem așa încît Puterilor să le revină sarcina, nu să producă, ci să apere combinația pe care o dorim și să începem noi înșine prin a realiza unirea. Odată ce am enunțat acest principiu, să ne grăbim să-l aplicăm, în așa măsură încît Noua Conferință să recunoască că numai violența ar putea să ne despartă. În acest moment Puterile prietene pot să facă uz de art. 29 al Tratatului dela Paris, pentru a respinge cererea unei intervenții armate, cum au făcut-o de curînd în Serbia. Dacă țara nu este teatrul nici unei dezordini; dacă noi nu acționăm cu nimic în afara frontierelor noastre; dacă respectăm suzeranitatea Porții, nu există nici un motiv ca să fim invadate, și noi nu putem crede că rezultatul garanției colective care ne-a fost dată, să fie transformată în autorizație de a veni să ne masacreze“.

Acesta este raționamentul pe care îl fac românii și care își trage o nouă forță din hotărîrea pe care o văd la ei de a rezista unei agresiuni a Austriei sau a Turciei, pentru a pecetlui cu sîngele lor, dacă este nevoie, această unire pe care o doresc cu orice preț.

Dacă spiritele au ajuns la această poziție, acest lucru trebuie să-l atribuim, în mare parte, atitudinii luate recent de căimacămie sau mai degrabă de domnul Anastasie Panu, veritabilul său conducător.

De la început, domnul Panu a înțeles că o eră nouă se deschide pentru țara sa, și că, dacă primii pași ar fi bine conduși, o rezistență moderată dar fermă, față de ingerințele Porții i-ar duce pe români în mod firesc spre unire.

Înainte alegerii prințului, el presimțise deja că momentul se apropia, și proiectul de unire pe care am avut onoarea, în scrisoarea mea din 24 ianuarie, să-l adresez Excelenței voastre, fusese conceput de domnul Panu. Evenimentele i-au înfăptuit planul într-un mod nu prea diferit, dar, în fine, ideea sa se găsește aplicată.

Țineam să dau aceste informații Excelenței voastre, pentru a vă supune atenției omul ce se află cel mai mult la înălțimea situației, prin energia sa prudentă, prin activitatea sa, și prin spiritul său de observație.

Domnul Panu ar fi putut fi domn în locul colonelului Cuza, dar el n-a dorit aceasta, fiindcă el privește pe bună dreptate prințul străin ca un compliment indispensabil al unirii.

El și-a cîștigat astfel un merit în plus și eu îl indic cu încredere pe domnul Panu ca om al viitorului, căci nu-l apreciez pe baza unor date vagi ci pentru că am văzut cum se comporta în viltoarea evenimentelor, singurul criteriu veritabil pentru a aprecia valoarea oamenilor.

Pentru a se consolida suficient în scopul prezentării în fața Europei a unui principe cu adevărat vrednic, românii simt nevoia să aibă un răgaz, și ei au calculat că le-ar fi necesare șase săptămîni sau două luni.

În legătură cu acest subiect prințul mi-a mărturisit via dorință ca guvernul împăratului care a făcut deja atîtea pentru aceste țări, să binevoiască să acționeze în așa fel încît Conferința să se reunească cît mai tîrziu cu putiință.

I-am răspuns Alteței sale că în absența oricărei instrucțiuni, nu puteam să spun nimic în această privință, dat fiind că atitudinea mea trebuia să fie pasivă. Totuși, m-am gîndit că, tocmai din cauza acestor ordine ale Excelenței voastre, care îmi lipseau, nu trebuia să fac acest demers, ceea ce explic în al doilea paragraf al depeșei mele telegrafice de azi. Excelența voastră va binevoi să admită că neprimind nimic nici de la Paris nici de la Constantinopol, nici de la București, mă găseam într-o mare nehotărîre.

Raporturile îndelungate și personale pe care le am cu prințul, cu miniștrii și cu membrii Adunării, mă puneau, firește, în situația de a fi adesea consultat asupra a ceea ce urma să se întreprindă în aceste grave împrejurări.

Interesul binevoitor pe care Franța l-a manifestat atît de constant pentru principate, justifica în ochii lor cererea unui sfat adresată reprezentantului său.

Am adoptat totuși cea mai mare rezervă, și, dacă am vorbit vre-o dată, aceasta nu a fost, decît pentru a-i sfătui să fie prudenți și mai ales să mențină ordinea interioară.

Am insistat de asemenea mult pentru ca nimic, în mișcare, să nu aibă aparențele unei revoluții.

În acest punct vă pîndesc dușmanii voștri, le-am spus eu, și, dacă se observă la voi dezordini sau anumite afilieri la doctrinele periculoase, sînteți pierduți.

Nu știu cum vor fi apreciate actele înfăptuite și cele care se pregătesc; dar, trebuie să recunosc, că era dificil să se procedeze altminteri.

Entuziasmul țării este atît de mare încît el i-ar fi antrenat, cu voia sau fără voia lor, pe conducători și pe deputați.

La cea mai mică aparență de ezitare de partea lor, afacerile n-ar mai fi fost tratate, în mod legal, ci în mod revoluționar.

Prințul Cuza și Adunarea, care de altminteri, nu făceau decît să se supună convingerilor lor, au înțeles perfect situația, punîndu-se în fruntea mișcării, pentru a o conduce.

Astfel, au reușit ei să mențină, pînă în prezent, țara în cel mai mare calm și vor reuși, fără îndoială, s-o păstreze în această stare.

Să mai adaog că pasajul relativ la principate, din discursul pe care împăratul l-a pronunțat în ziua de 8 la deschiderea Camerelor, a hotărît măsurile pe care le-am enumerat mai sus?

Timp de 2 sau 3 zile a domnit aici un fel de nesiguranță asupra drumului de urmat.

Doreau mai ales să știe dacă Majestatea sa, împăratul, continuă să acorde acestor țări înalta sa protecție.

Eri, în cursul dimineții, telegraful ne-a adus textul pasajului căruia i s-a acordat atîta importanță și, cînd s-a văzut că Majestatea sa, împăratul constată că reconstituirea Principatelor nu satisfăcuse dorințele cele mai legitime ale populației, că Franța era dispusă să facă să triumfe o cauză justă și civilizatoare, orice urmă de ezitare a dispărut.

Programul a fost decis în aceeași zi, în forma pe care eu am transcris-o, și primul act a fost îndeplinit în această dimineață, de către Adunare, cerîndu-se transferul celor două Camere la Focșani.

Paragraful din discursul Majestății voastre, copiat în 100 de exemplare, a fost expediat în toate județele, unde va produce aceeași emoție ca și în capitală.

Moldovenii și muntenii îl privesc ca pe un argument în plus, adăugat la recunoștința lor pentru guvernul împăratului.

În nici o altă țară numele Majestății sale nu va fi mai binecuvîntat decît aici.

Și dacă un popor, nefericit timp de atîtea secole, reușește în sfîrșit să renască, rezultatul va fi atribuit în România mai ales împăratului.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. IX, București, 1901, p. 277—282

97

1859 februarie 12, Iași. Raportul înaintat de către Victor Place conțelui Al. Walewski privind starea de spirit în Principatele Unite și măsurile ce se adoptă în vederea consolidării unirii; efectuarea unui împrumut extern și reunirea la Focșani a celor două Adunări.

<Traducere>

Domnule Ministru,

Evenimentele continuă să se precipite în această țară.

Ieri, Adunarea din Moldova a început în mod deschis să aplice unul din marele principii stabilite prin convenția din 19 august: acela al legalității tuturor față de impozite.

O contribuție de 5 milioane de piaștri (aproximativ 2 milioane franci), de repartizat asupra proprietății funciare, a fost votată în unanimitate.

Astfel, proprietatea se găsește pentru prima dată, chemată să participe la impozitele statului.

Acesta este un pas enorm făcut pe noua cale ce se deschide în fața Principatelor.

Dar ceea ce dă și mai multă valoare acestei măsuri, este faptul că guvernul, propunînd acest impozit, nu ascunde faptul că el destinează sumele rezultate, în mare parte, echipării miliției, achiziționării de arme și muniții.

Aici se răspîndește zvonul că Poarta a cerut Puterilor dreptul să intervină cu forța militară și că ea adoptă dispoziții în consecință.

Ei doresc deci să fie gata pentru orice eventualitate.

Din nefericire, suma votată e prea mică pentru a da rezultate însemnate, și mai ales visteria este într-o stare de penurie de necrezut.

Se pare că guvernul caimacamului Vogoride a avut ca sarcină să diminueze, cât a putut de mult resursele țării, în scopul de-a face neputiincioasă.

Exceptînd un deficit destul de considerabil el n-a lăsat cea mai mică monedă în casele de bani; și cel mai rău este că el a angajat în avans toate resursele anului următor, așa încît ministru de finanțe nu știe cum să acopere cheltuielile călătoriei prințului în Muntenia.

Această situație este foarte supărătoare pentru începutul unei noi stări de lucruri. În afară de aceasta, admițînd chiar crearea imediată de impozite, acestea, în lipsa cadastrului, n-ar putea să dea un rezultat înainte de cel puțin un an sau un an și jumătate.

Numai un împrumut de 20—25 milioane de franci ar putea ajuta Principatele Unite să rezolve această lipsă de fonduri.

Resursele acestor țări sînt imense, și, ca să ne exprimăm astfel, încă neatins și, din clipa cînd decizia supremă a Europei va fi stabilit o ordine aici în raport cu aspirațiile lor, nu mă îndoiesc că guvernul va putea să obțină cele mai mari foloase.

O datorie de 25 milioane ar fi neînsemnată pentru niște țări cu un asemenea viitor, și eu nu cred să existe pentru deținătorii de capital un plasament mai sigur și mai productiv decît acela care l-ar face într-o țară unde dobînda legală este de 10 la sută.

Dar, principatele n-au încercat încă nici-o operație de acest gen pe piețele din Europa. Ele nu și-au dovedit încă calitățile în materie de credit, și ne putem teme că capitalul, totdeauna atît de neîncrezător, va ezita să se aventureze pe acest teren nou, în lipsa unei garanții, alta decît aceea a principatelor însele.

Prințul Cuza are intenția să încerce să contracteze un împrumut la Paris, și-l va însărcina fără îndoială pe domnul Alecsandri să-l negocieze. Dar, mă îndoiesc că va reuși dacă nici un guvern nu se constituie garant.

Nu știu de ce date dispune în prezent în această privință colegul meu rus; dar el, care manifestă de obicei o atît de mare rezervă, i-a dat să înțeleagă prințului că Guvernul rus ar putea să dea garanția sa.

Miine, deputăția desemnată de Adunarea Moldovei pentru a merge să felicite Adunarea Munteniei, pleacă împreună cu deputăția munteană care a venit aici.

În ziua următoare, prințul va pleca de asemenea la București. Acolo va fi făcută convocarea de îndată ce Adunarea munteană va fi pronunțat un vot analog cu cel din Moldova pentru transferul celor două Camere la Focșani.

Apoi va urma aplicarea rapidă a măsurilor enumerate în scrisoarea mea în ziua de 9, avînd drept scop realizarea fuziunii cît mai prompte și mai complete cu puțință între cele două țări.

Cu această ocazie, rog pe Excelența voastră să-mi facă cunoscut dacă, dat fiind prezența prințului, a celor două Camere și a ministerului la Focșani, va trebui să mă deplasez și eu în acest oraș.

N-ar fi probabil de prisos ca în clipa în care niște oameni cam neexperimentați se vor consacra unei opere atât de delicate de prefaceri, aceștia să aibă în preajma lor un bun sfătuitor care să le furnizeze la nevoie o părere discretă.

De altfel, această reuniune urmează să aibă loc către 27 ale lunii curente dacă Excelența voastră consideră potrivit ca să mă duc la Focșani, ar fi necesar să-mi trimită ordinul telegrafic.

Acte și documente relative la Istoria Renașterii României, vol. IX, București, 1901, p. 285—286

98

1859 februarie 18, Focșani. Lista cheltuielilor făcute de Municipalitatea orașului Focșani—Țara Românească, cu ocazia primirii domnitorului Alexandru Ioan Cuza în seara zilei de 5 februarie 1859.

Magistratul orașului Focșani

Listă de cheltuiala urmată cu iluminăția făcută pentru primirea Înălțimii sale, prințului Alexandru Ioan I, în seara de 5 februarie curent 1859.

Nr.			Total	
	lei	parale	lei	parale
1	Pentru 4 arcuri de triumf cu tot materialul și lucrul meșterului	340		340
2	Pentru 150 tumuruci în capul cărora s-a așezat ceaoanele unul pă lei doi parale 10	337,20		
3	Idem 10 dulapi unul pă lei unul parale 20	15		
4	idem 20 grinzi una pă lei una parale 20	30		
5	idem 20: idem . . . 2 parale 10	45		
6	idem 200: scinduri turcești sute pă lei 40	80		507,20
7	Pentru 13 zile de dulgherie întrebuințate în facerea a trei obehte și a mai multor părămide			156
8	Pentru 132 coți chembrică tricolar pentru facerea a 30 stindarde pentru împodobirea palatului și arcurilor de triumf	132		
9	Cusutul acestor 30 de stindarde	24,20		
				156,20

10	Pentru 18 ocă cuie pentru facerea piramidelor oca pă lei 4; parale 20		81
11	Pentru 20 ocă fier sibar oca pă lei 2 parale 10 și lucrul meșterilor pentru facerea a 10 tărușă cu care s-au bătut brazii.		57
12	Pentru 150 ceaoane pentru luminație unul pă lei 4 parale 20.		675
13	Pentru 600 ulcele tuci de luminație sută pă lei 10 parale 20.		63
14	Pentru 30 vedre păcură de pus prin ceoane. . . vadra pă lei 16	267	
15	Pentru 60 oca său de pus prin ulcele oca pă lei 4 parale 18	267	
16	Idem a 30 ocă luminări de său ce s-au pus în 850 felinare tot pă lei 4 parale 18 oca	133,20	400,20
			<hr/>
			2916,20
17	Pentru 4 zile de dulgherie în cioplitul și așeza- tul tumurlucilor pe șoselile orașului în care s-a pus ceaoanele cu păcură		42
18	Pentru 26 ocă var pentru albitul piramidelor și ai obehtelor în curtea palatului de primirea prin- țului și a unei bidinele pă 4 parale 20 și oca de de var pă lei 30.		25,12
19	Pentru 4 tablouri cu mărcile Principatelor Unite așezate la cele 4 arcuri de triumf		630
20	Plata artiștiții făcută la primirea Înălțimii sale prințului în seara de 5 februarie		1354,20
21	Pentru 200 felinare de tinichea cu hârtie unul pă lei unul		200
22	Idem a 650 felinare cu țilindru unul pă lei 2 parale 10		1462
			<hr/>
			6630
			32

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar 12/1859, f. 17—18, copie.

99

1859 martie 7, Iași. Ordinul Ministerului Lucrărilor Publice al Moldovei adresat Prefecturii districtului Putna prin care cere să se facă reparațiile necesare la casele închiriate pentru Comisia Centrală de la comisul Scarlat Bontaș.

Principatele — Unite
Ministerul Lucrărilor Publice a Moldovei

Secția a treia
Nr. 1159
1859 luna mart<ie> în 7 zile
Iași

Onoratei Prefecturi a Districtului Putna

Fiindcă prin contractul încheiat cu d<umnea>lui, comisul Scarlat Bontaș pentru casele sale din Poliția Focșani, în care urmează a să instala Comisia Centrală, la litera a) să cuprindă: ca dumnealui proprietarul pînă la întâi aprilie să reparaze salonul făcîndu-i sobele cuvenite și întocmai ferestile după trebuință, rămîind reparațiile pe din afară la încălzirea vremii. Și la litera b) să zică: că dacă trebuința neapărat va cere și mai înainte de 1 aprilie a să face vreo ocupare a caselor dumisale Bontaș, dumnealui va da patru odei din acele case pregătite de cînd se va și cunoaște începerea ocupației lor și plata chirii după contract.

Iar la litera d) să cuprindă: că teslimarisîndu-se casele în bună stare, adică pardosala, ferestile, ferăle lor, ușile cu broaștele și cheile lor și sobele cu toate tacîmurile după osebită catagrafie ce să va face în timpul cuvenit, asămîne se vor și trata la împlinirea anilor. Apoi se face poftire Onoratei prefecturi, ca potrivit cuprinderii zisului contract să reguleze:

- 1-i Reparațiile arătate la litera A negreșit pînă la 1 aprilie.
- 2-lea Din zioa cînd se va începe ocupația acelor case, Prefectura va raporta spre știință în plata chirii conforme condiției de subt litera B și al
- 3-lea. După isprava tuturor îmbunătățirilor, Prefectura va închipui inventar de starea caselor și-l va prezenta Ministerului, adevărit și de dumnealui proprietarul, după cum se cuprinde litera D. Prin îndeplinirea acestor articule, Prefectura este chemată potrivit încheierii consiliului subt Nr. 449 și împărțită ei cu oficia Nr. 441 din anul trecut a privighea a nu să aduce stricăciuni acestor case, îndatorînd pe acei ce le ocazionează a le întocmi cu a lor cheltuiali.

p. Ministru secretar de stat la Departament Lucr<ărilor> Publice.
ss. indescifrabil.

Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 12/1858, f. 16, copie.

100

1859 aprilie 3/15, Iași. Telegramă a lui H. A. Churchill, agent al Angliei la Iași către lord Malmesbury referitoare la dificultățile întîmpinate de domnitor în guvernarea Principatelor datorită existenței a două guverne, la Iași și București.

Copie
Descifrare

Iași, 15 aprilie, 3,10 p.m.
Primită la 15 aprilie, ora 6 p.m.

Dificultatea unui singur domnitor care să guverneze în comun cu ministerele celor două principate, în două locuri diferite devine zilnic din ce în ce mai evidentă. Când principele se află la București, guvernul Moldovei își încetează activitatea și viceversa. Dacă urmează ca un singur principe să guverneze cele două principate, ar trebui, de asemenea, să existe un singur centru administrativ și, în acest caz, ar fi potrivit Galații sau Focșanii. Țara se află într-o stare de nehotărâre politică, într-o situație tristă de proastă administrare și într-o apatie comercială care începe să se resimtă în toate clasele sociale.

Arh. St. București, colecția Microfilme Anglia, r. 67, (P.R.O. London, F.O. 78/vol. 1443, f. 348);
Documente privind Unirea Principatelor, vol. VII. Corespondența diplomatică engleză (1856—1859), București, 1984, p. 971

101

1859 aprilie 10, București. Ordonanța domnitorului Alexandru Ioan Cuza privind începerea lucrărilor Comisiei Centrale și întrunirea în acest scop, la Focșani, a președinților Consiliilor de Miniștri din cele două Principate Unite.

Noi, Alecsandru Ioan I

cu mila lui Dumnezeu și voința națională,
domn al Principatelor—Unite, Țara Românească și Moldavia.
La toți de față și viitori sănătate.

Avînd în vedere ordonanța noastră din 9 aprilie 1859, prin care se declară constituită Comisia Centrală a Principatelor Unite.

Am ordonat și ordon cele următoare:

Art. I. Comisia Centrală este convocată pentru întîia zi a luni lui mai în orașul Focșani ca să înceapă lucrările sale.

Art. II. Președinții Consiliurilor noastre de Miniștri din Țara Românească și Moldova se vor afla la acea dată în Focșani spre a da citire unui mesaj al nostru.

Art. III. și cel din urmă, Președinții Consiliurilor sunt însărcinați fiecare în ceea ce-l privește cu executarea acestei ordonanțe.

Datu-s-a în rezidența noastră București în zece aprilie anul una mie opt sute cinci zeci și nouă și cel dintîi al domniei noastre în Principatele Unite.
Alexandru Ioan

No. 84

Președintele Consiliului Miniștrilor din Țara-Românească
Costandin A. Crețulescu

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/22, copie.

1859 aprilie 16, București. Mesajul domnitorului Alexandru Ioan Cuza la deschiderea lucrărilor Comisiei Centrale de la Focșani.

Domnilor membri ai Comisii Centrale

Astăzi duoi populi frați se întrunesc prin Domnia voastră, și nu aflu expresii spre a mulțumi providenței pentru că a binevoit[u] a mă alege ca eu să viu a felicita pe români despre noul legământ de unire și înfrățire ce încheie între dânșii.

Mă simț ferice domnilor a vă felicita și pe Domnia voastră și a vă ura unire și concordie în lucrări.

Cuno(a)șteți însărcinările și prerogativele cu care Convenția din Paris vă investă prin art. 27 inclusiv pînă la 37. Pe cît e de povăroasă, Domnilor, misiunea Domnii voastre, pe atît este de mare și glorio(a)să, de veți sci a vă susține neîncetat la înălțimea poziții la care nația întreagă vă invită și dorește neîncetat a vă vedea întîmpinînd sau prevenind generoasele ei aspirațiuni.

De la Domnia voastră nația întreagă așteaptă a prepara și a înființa nodurile de cea mai strînsă și de cea mai adevărată unire a duoi populi ce au făcut atîtea sacrificiuri spre a-și putea da mîna în fața lumii, și cum unirea lor să fie recunoscută și legală.

Avînd a revisa diferitele condici și a le întruni într-un singur corp de legi, îmi place a spera, domnilor și a aștepta de la Domnia voastră dimpreună cu nația întreagă că spiritul justiții și al unității va predomini întru toate.

Înalta Curtea de Justiție și de Casație ce asemenea este un nod ce unește acești doi populi, urmează a se înființa cît de curînd, legea organică a ei eșind din înțeleptele Domnii voastre deliberații.

Ambele adunări, din București și cea din Iași, așteaptă cu nerăbdare rezultatele elaborărilor Domnii voastre spre a putea organiza ambele țări surori și a prepara viitorul lor. Amînduoi populi prin urmare se uită la această Comisie ca la centrul sau mai bine ca la înțeligența și inima nației întregi.

Cugetați dar domnilor, că avem o mare răspundere și înaintea nației, și înaintea Europei și înaintea posterității.

Rog pe Dumnezeu să ne lumineze și să ne întărească luminîndu-ne și întărindu-ne unii pe alții. Din parte-mi vă promit tot concursul și ajutorul meu spre a putea cu toții corespunde la speranțele și așteptările popoului ce represintăm.

Gardieni ai dispozițiilor constitutive ale noii organizații a țărilor fie totdeauna spiritul Unirii și al dreptății în inimile dumne<a>vo<a>stră.

Dumnezeu să binecuvânteze Principatele Unite.

Datu-s-au în domneasca noastră residență București, în 16 aprilie anul una mie opt sute cinci zeci și nouă și întâi al domniei noastre în Principatele Unite.

Alexandru Ioan

Președintele Consiliului
Miniștrilor Țării Românești
Constantin A. Crețulescu
no. 98

Președintele Consiliului
Miniștrilor Moldoviei
M. Costache
Astăzi în 9 mai

Arh. St. Vrancea, colecția Documente XXV/24, copie.

103

1859 aprilie 20, Focșani. Raportul Prefecturii districtului Putna, adresat Ministerului Lucrărilor Publice al Moldovei prin care face cunoscut lista mobilierului procurat pentru Comisia Centrală.

Nr. 3840
aprilie 21

Răspuns la depeșa Nr. 1949

Onor<abilului>

Minister al Lucrărilor Publice

Administrația de Putna

Spre îndeplinire ord<inului> Onor<abilului> Minister nr. 1949 se răspunde că și subscrisul în unire cu cel de Rîmnicu-Sărat administrator a respins în urmă zugrăvitul localului și s-au mărginit numai la mobilizare necesarie următoare:

La salon

- 16 foteluri de mahon, în damas
- 18 scaune idem
- 4 console
- 8 cornișuri de perdele

- 1 masă de formă eliptică, în lungime de 2 stînjeni și 1 1/4 stînjen
lățime, de lemn de brad
- 4 oglinzi
- 8 perechi perdele de damas
- 5 perechi perdele albe
- 6 candelabre
- 8 rosete cu ciucurii lor
- 18 coți postav roșu pentru masă

La două odăi

- 2 canapele de mahon, cu damasc
- 4 foteluri idem
- 12 scaune idem
- 2 mese de canape idem
- 2 oglinzi
- 2 mese console
- 4 perechi perdele de damas
- 4 perechi perdele albe
- 4 cornișuri de perdele
- 4 perechi rosete cu ciucurii lor
- 2 candelabre

La trei odăi de cancelarie:

- 4 mese albe de brad, picioare vopsite
- 16 coți postav verde, de încelit mesele
- 4 dulapuri de brad, cu rafturi vopsite
- 4 foteluri de ulm, cu lustru, îmbrăcate cu piele
- 12 scaune idem
- 2 canapele, idem în antret
- 10 perechi perdele de tibet verde
- 10 cornișuri pentru perdele
- 1 cuier de haine în antret
- 4 perechi sfeșnice
- 1 lampă în antret
- 1 finar în curte
- 6 scuiători
- 10 călimări cu nisiperți

Toate acestea s-au prețuit cu aproximație a se face drept galbeni 500, din care partea Moldovei galbeni 225. Bani să să trimită cu grăbire, căci nu se poate altfel a se găti pînă la 1 mai.

Prefectul Districtului Putna
Robescu

Nr. 3786
1859 apr<ilie> 20

Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 2/1859, f. 30, copie

104

1859 aprilie 28, Iași. Telegramă prin care Ministerul din Lăuntru al Moldovei comunică Prefecturii județului Putna că Departamentul ostășesc a delegat pe maiorii Radovici, Logadi și Asache să facă parte din comisia mixtă pentru înlăturarea deosebirilor din uniforma trupelor din ambele Principate, cerînd să fie cartiruiți pe perioada cît vor lucra în Focșani.

Nr. 1292 1244

Stația Focșani
Depeșă telegrafică

Prezentată la Iași la 1859 ora 3 și 10 minute după amiază
Sosită la Focșani la 28/4 1859 ora 6 și 24 minute după amiază

Minister din Năuntru
Prefectura de Putna

Departamentul ostășesc prin adresa sub nr. 1831 împărtășind că d<omnii> maiori Radovici, Logadi și Asache sînt însărcinați prin ordonanța domnească a pași de îndată, în comisia mixtă la poliția Focșani, spre a aviza la înlăturarea deosebirilor ce există în uniforma trupelor din ambele principate, mijlocește a li se da cvartire pe timpul cît au a zăbovi acolo.

Minist<erul> invită pe Prefectură a regula asemenea incvartiruire.

Nr. 7707
1859 april<ie> 16

<Rezoluție>
Să să comunice Eforii spre întocmai
îndeplinire

Robescu

Arh. St. Vrancea, fond Prefectura județului Putna, dosar 13/1858 f. 23, copie.

9. Localul Prefecturii și Tribunalul Putna. În trecut a fost hotelul proprietatea Manuc Cramlău. (Arh. St. Vrancea, Colecția de fotografii III/6).

X 105

1859 mai 10, Focșani. Protocol al ședinței de constituire a Comisiei Centrală a Principatelor Unite Moldova și Țara Românească

Comisiunea Centrală a Principatelor Unite
Protocol nr. 1.

Ședința din 10 mai 1859

Prezenți: Arsache Apostol, Argiropulo Grigorie, Brăiloiu Costache, Filipescu, Costache, Florescu Ioan, Kogălniceanu Mihail, Mălinescu Vasile, Prodescu Eugeniu, Steege Ludovic, Sturza Grigore, Tell Cristache.

Absentează: Cuza Grigore, Golescu Ștefan, Grigoriu Alexandru, Rosett Bălănescu Petru, Rosetti Răducanu.

Astăzi dimineață 10 mai 1859 potrivit chemării făcute prin ordonanța dată de Înălțimea sa, Alexandru Ioan I, domnul Principatelor Unite cu data din 28 aprilie anul curent avînd a se întruni în orașul Focșani Comisiunea Centrală a Principatelor Unite Moldova și Țara Românească instituată prin

art. 27 din Convențiunea supscrită la Paris în 7/19 august 1858 și cea mai mare parte din membrii comisiunii fiind față solemnitatea deschiderii ce începe cu un serviciu dumnezeesc în biserica Catedrală a Sf. Ioan în ființa domnilor prezenți ai Consiliului de Miniștri din București și a membrilor Comisiunii mai sus numiți și a autorităților publice din Focșani.

După săvârșirea ceremoniei religioase membrii Comisiunii Centrale se transportă la amiază zi în localul menit pentru lucrările ei.

Domnii prezenți ai ambelor consilii însărcinați prin ordonanță mai sus citată de a reprezenta guvernământul la deschiderea Comisiunii intrând în sală domnul Constandin A. Crețulescu dă citire Mesagiului domnesc aici alăturat. Citirea se încheie prin rostirea cuvintelor din partea comisiunii: „Să trăiască România! Să trăiască Alexandru Ioan I“.

Domnii prezenți ai Consiliilor se retrag. Domnul Arsake ca președinte de vîrstă și domnii Kogălniceanu și Argiropulo ca secretari formează biroul provizoriu al comisiunii.

Domnul președinte în virtutea convenției de la 7/19 august, declară deschisă Comisiunea Centrală a Principatelor Unite.

Domnul Radu Rosetti sosește și ia parte la ședință.

Spre a se da timp și celorlalți membri ai Comisiunii de a sosi pentru a lua parte la lucrări, ședința a doua se hotărăște a fi poimîine marți 11 mai la 11 ora de dimineață.

(urmează semnăturile)

Arh. St. București, fond Comisia Centrală de la Focșani, dosar 34/1859, f. 1-4, orig.

✓ 106

1859 iunie 10, Focșani. Fragment din protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite privind înființarea unei tipografii la Focșani.

Comisiunea Centrală a Principatelor Unite
Protocol Nr. XV

Ședința din 10 iunie anul 1859

Prezenți: domnii Argiropulo, Arsache, Brăiloiu, Filipescu, Florescu, Golescu, Grigoriu, Kogălniceanu, Mălinescu, Predescu, Roset Petru, Roset Radu, Steege, Sturdza Grig., Sturdza Ioan, Tell.

.....
Pe urmă se cetesc și propunerile unora din tipografi pentru înființarea unei tipografii aici în Focșani pentru tipărirea lucrărilor comisiunii; dar fiindcă pe de o parte condițiunile propuse de unii tipografi se par prea exagerate, iar pe de altă încă n-au venit răspunsuri de la toți tipografii cărora

li s-a făcut chiemare, Comisiunea decide a se face în privința aceasta concurs la 1 iulie viitor și însărcină pe domnul Kogălniceanu cu formularea condițiilor respective. Cît pentru tipărirea lucrărilor de pînă acum ale Comisiunii se găsesc cu cale a se face adresă către domnul ministru al afacerilor exterioare al Țării Românești cu invitare ca să facă punere la cale spre a se tipări regulamentul interior și toate protocoalele Comisiunii deocamdată în tipografia Colegiului Sf. Sava în București cu condițiunile cu cari se tipăresc acolo lucrările Statului.

Această adresă se și face și se citește.

Cu ocaziunea aceasta se naște iarăși discuțiune asupra întrebărei, dacă și tipărirea lucrărilor Comisiunii să se facă cu litere latine, care s-au fost adoptat printr-un angajament de mai înainte al Comisiunii pentru cancelaria ei. Insistînd unii din membrii pentru literele ce se numesc cirilice, domnul Mălinescu sprijiniți de alți 8 membri înfățișează o propunere spre a se decide prin vot ca: Comisiunea Centrală adoptă odată pentru totdeauna literele latine într-un chip absolut pentru toate lucrările sale fie scrise, fie tipărite.

Admiterea la discuțiune a acestei propuneri rămîne pentru ședința următoare.

(urmează semnăturile)

Arh. St. București, fond Comisia Centrală de la Focșani, dosar 47/1859, f. 1—10, orig.

✂ 107

1859 iunie 12, Focșani. Fragment din protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite, referitor la debaterile pe baza introducerii alfabetului latin în scrierea oficială.

Comisiunea Centrală a Principatelor Unite

Protocolul nr. XVII

Ședința din 12 iunie anul 1859

Prezenți domnii: Argiropulo, Arsachi, Brăiloiu, Filipescu, Florescu, Golescu, Grigoriu, Mălinescu, Predescu, Roset Petru, Roset Răducanul, Sturdza Grigorie, Sturdza Ioan, Tell.

Absenți în concediu: domnii Kogălniceanu, Steege.

Întiul obiect în ordinul zilei e propunerea domnului Filipescu, sprijinită dintru început de domnii Brăiloiu, Tell și Predescu; iar după aceia numai de acești doi din urmă, pentru numirea unui comitet însărcinat a redija un proiect de lege în privința introducerii literelor latine în toate cancelariile publice și în ziare (Vezi anexa II de la acest protocol)¹.

10. 1859. Sigiliul Comisiei Centrale de la Focșani.

Domnul Florescu: Sînt de părere ca să se primească propunerea însă cu oarecare modificare și anume să se șteargă ceea ce se atinge de ziare, pentru că pe redactorii de ziare, ca pe niște întreprinzători privați nu-i putem obliga a adopta un fel de litere. Ziarelor să li se facă numai o invitare, iar nu îndatorirea prin proiectul de lege, arătîndu-se că fiind aceasta o chestiune națională, literele latine se cuvine a se introduce pretutindeni.

Domnul Gr. Sturdza: Eu insist mai întîi ca să se șteargă ce zic despre ziare, apoi mă unesc cu cele ce a observat domnul I. Sturdza „că noi nu putem face invitări ci numai proiecte de legi. Cît pentru cancelariile publice sînt de părere că literele latine să se introducă cu un chip oficial“.

Domnul Brăiloiu: Binevoii a lua cu băgare de seamă domnilor, ca toate actele guvernului, se cetesc pînă la sate. Adoptîndu-se această propunere s-ar naște mari greutăți și încurcături, pentru că fiecare din noi dorește ca tot săteanul să-și cunoască îndatoririle sale și prin urmare, ca actele guvernului să se comunice satelor cu chipul cel mai lesnitor ceea ce se poate face mult mai ușor prin literele usitate pînă acum decît prin literele latine necunoscute la sate. Acestea ar împiedica numai publicitatea actelor guvernamentale.

Introducerea literelor latine să se facă cu încetul prin mijlocul instrucțiunii publice și ea va veni de sine cînd vom avea școli prin sate; prin urmare

nu văd importanța unui proiect de lege din partea Comisiunii în privința aceasta.

Cît pentru introducerea literelor latine în școli aceasta o putem face cînd se va întocmi legiuirea asupra instrucțiunii publice.

Domnul Tell: Să decretăm acum introducerea literelor latine și să nu așteptăm pînă ce vor învăța mai întii toți a le cunoaște, căci aceasta va fi prea tîrziu, iar cît pentru punerea în lucrare a proiectului de lege ce vom vota, pentru aceasta se poate pune un termen de doi, trei ani, precum se face pentru toate legiuirile de asemenea fire.

(urmează semnăturile)

Arh. St. București, fond Comisia Centrală de la Focșani, dosar 49/1859, f. 1—11.

Anexa II: Fiindcă Comisiunea Centrală a adoptat literele latine pentru toate lucrările sale atît manuscrise și tipărite;

Fiindcă numai prin aceste litere se poate înfățișa limba prin adevărata sa formă; Subscrisul are onoare a propune Comisiunii să se rînduiască un comitet spre a redija un proiect de lege îndatoritor pentru toate cancelariile publice și pentru toate ziarele a se scri și tipări în viitor cu litere latine.

Semnează: Filipescu, Predescu, Tell, Brăiloiu.

108

1859 iunie 14, Focșani. Telegramă prin care Scarlat Fălcoianu anunță Ministerului din Lăuntru al Țării Românești sosirea la Focșani a domnitorului Alexandru Ioan Cuza.

Nr. 8099 — 584

Stația București

28/24 cuvinte

Depeșă telegrafică

Prezentată la Focșani în 14 Iunie 1859, 5 ore 10 m. după amiază

Sosită la București în 15 Iunie 1859. 9 ore 35 m. dimineața

Serviciul Guvernului

Secretarul statului la domnul ministru din lăuntru.

București

Măria sa a sosit aici la 3 1/2 ore. Petrece noaptea și mîine pleacă spre București prin Ploești.

Scarlat Fălcoianu

Arh. St. București, fond Ministerul de Interne, inv. 314, dosar 42/1859, f. 56, orig.

1859 septembrie 3, Iași. Raport al lui H. A. Churchill, agent și consul general al Angliei la Iași, către lordul John Russell, asupra situației din Moldova după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza.

Raport asupra principatului Moldovei

.....
 .....
 Principele Cuza, odată ajuns la conducerea afacerilor, s-a văzut, în mod firesc, înconjurat de influențe divergente. Cu puține excepții, fiecare putere străină avea aderenții săi politici în țară, ceea ce presupune, trebuie să admitem, un talent neobișnuit pentru a rămîne pe un drum conform cu cele mai mari interese ale acestor provincii. Unii, dîndu-și seama de părțile sale slabe, îi laudau patriotismul, alții gloria crescîndă a națiunii personificată de el, în timp ce nu puțini profitau de cunoscuta sa antipatie pentru turci; toți, pentru a-și favoriza propriile interese, opunînd confirmării sale Puterile care păreau a fi părtinitoare față de investitura sa și conducîndu-l la o atitudine lipsită de diferența față de Poartă, pentru a crea un resentiment între aceasta din urmă și principate.

Pentru a-mi face conștiincios datoria, a devenit necesar să atrag atenția principelui asupra unor astfel de aranjamente și nu i-a fost greu să-și dea seama că sfaturile primite din partea mea erau rezultatul sincerității și al adevărului. În consecință, între noi s-a stabilit o înțelegere și mi-a promis să depună toate eforturile pentru a preveni realizarea proiectului luat în considerare de adunările moldoveană și valahă, de a se reuni la Focșani și de a declara unirea celor două provincii sub un prinț străin. S-ar putea, de asemenea, ca motive de interes personal să-l fi influențat pe colonelul Cuza în această atitudine hotărîtă.

Curînd după aceasta, prezența sa s-a făcut necesară la București. El a plecat într-acolo la 6 februarie și a fost primit cu un entuziasm sincer.

În timpul absenței sale temporare, Adunarea de la Iași a hotărît să-îi răstoarne guvernul, pentru că mai întii și-a dat acordul pentru un împrumut de cinci milioane de piaștri — votat pentru scopul de la sine înțeles de a muta guvernul la Focșani și a face acolo unirea principatelor sub un singur guvern — iar apoi a refuzat să procedeze astfel. A fost un mod indirect de a-l mustra pe domnitor pentru refuzul său de a-și respecta promisiunea de a realiza unirea.

Domnitorul s-a văzut obligat să se înapoieze la Iași de urgență, dar a cedat dorinței Adunării și, acceptînd demisia guvernului său, l-a numit pe Ion Ghica, fostul prinț de Samos, în fruntea guvernului moldovean.

Prințul Ion Ghica, valah prin naștere, bine cunoscut Ambasadei Maieității sale de la Constantinopol ca un om abil și inteligent, avea două motive să accepte funcția. Primul său obiectiv a fost de a-și crea o reputație în Moldova și astfel să devină, în cele din urmă membru al Comisiei Centrale, al doilea obiectiv fiind de a promova principiile liberale și de unire de care era pătruns. Din nefericire pentru el, domnitorul Cuza, curînd după ce i-a încredințat frînele guvernului, i-a atribuit un al treilea motiv, care, cred eu, nu a fost niciodată nutrit de Ion Ghica, și anume acela de a-l răsturna (pe domnitor) și a fi numit în locul lui. Această idee era suficientă ca să zădărnicească orice bună intenție din partea noului ministru, în jurul căruia erau spioni în propriul său minister de interne, precum și emisari trimiși de domnitor pentru a contracara acțiunile sale în județe. Ion Ghica, abil cum era, s-a expus curînd indignării domnitorului consimțind la un amendament, ce poate fi denumit „actul unirii”, propus de domnul Kogălniceanu, și care, efectiv, nu era nici mai mult nici mai puțin decît o adeziune a guvernului la unirea celor două adunări la Focșani — măsură pe care domnitorul proiecta să o combată.

.....

.....

Arh. St. București, colecția Microfilme Anglia, r. 167 (P.R.O. London, F.O. 78/vol. 1444, f. 107—131); *Documente privind Unirea Principatelor*, vol. VII. Corespondența diplomatică engleză (1856—1859), București, 1984, p. 1020—1021.

110

1859 septembrie 9, Focșani. Moțiunea redactată de către Mihail Kogălniceanu și prezentată în ședința din 9 septembrie 1859 a Comisiei Centrale de la Focșani, privind necesitatea unificării celor două părți ale orașului Focșani.

Protocoalele Comisiunii Centrale
a Principatelor Unite

Protocolul LII
Ședința din 9 septembrie 1859

Ședința se deschide la 11 1/2 ore sub președinția d(omnu)lui Radu Rosetti.

Se face apelul nominal

Prezenți: d(umnealor), d(omnii) Argiropulo, — Arsache, Brăiloiu, — Filipescu, — Florescu, — Mălinescu, — Rosetti Petru, — Sturdza Grigore, — Tell Grigoriu, — Rosetti Radu.

Absenți: d<umnealor> d<omnii> Golescu, — Kogălniceanu, —

.....
Predescu și Steege în concediu, Sturdza Ion-bolnav.
.....

Se dă citire moțiunii d<omnului> Kogălniceanu susținută de d<umnealui> d<omnul> Stefan Golescu și Steege, care este în următorul chip.

„Focșanii, rezidența actuală a Comisiunii Centrale, devenit prin însuși acest fact un oraș comun ambelor Principate, Orașul unionist, pînă astăzi încă se află despărțit în Focșanii Moldovei și în Focșanii Valachiei. Așa vedem în el: două poliții, două municipalități, două comenzi de pompieri, două școli etc. etc. Dualismul și separatismul care roade Principatele-Unite își arată mai cu deosebire tristele lor efecte în orașul Focșani, numai din cauza îndoitelor autorități care ades se poralisează una prin alta, cînd chiar nu se combat, acest oraș nu se poate dezvolta.

Subscrisul pe temeiul art. 32 din Convențiune, roagă pe Comisiunea Centrală ca să binevoiască a mijloci către ministerele din Iași și București, de a se înțelege pentru întrunirea autorităților polițienești și municipale din Focșani.

Subscriși: A. Grigoriu
Florescu
Arghiropulo
Brăiloiu
Filipescu
S. Golescu
E. Predescu
Tell
G. Sturdza

Arh. St. București, fond Comisia Centrală de la Focșani, dosar 102/1859. f. 712.

111

1859 noiembrie 23, Focșani. Protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite în legătură cu unificarea autorităților locale ale orașului Focșani.

Protocoloalele Comisiunii Centrale
a Principatelor Unite

Protocolul nr. LXXVII

Ședința din 23 noiembrie 1859

Ședința se deschide la 12 ore sub președinția domnului Grigoriu, secretarul Comisiunii.

Se face apel nominal.

Prezenți: domnii Arghiropulo, Arsache, Brăiloiu, Filipescu, Golescu, Kogălniceanu, Mălinesco, Predescu, Roset Petru, Steege, Sturdza Grigore, Tell, Sturdza Ion, Grigoriu.

Absenți: domnii Florescu și Rosset Radu în concediu.

Se cetește protocolul ședinței precedente care se adoptă. Biroul dă cetire adresei Ministerului Finanțelor din Țara Românească sub nr. 7773, prin care face cunoscut că a dat ordin domnului administrator de Rîmnicu-Sărat a pune în dispozițiunea Comisiunii suma de le 9 093 13/40 pe jumătate din bugetul cheltuielilor sale pe curent luna noiembrie.

Comisiunea decide că domnul director al cancelariei să primească banii trimiși.

Se citește asemenea adresa domnului director al Ministerului de Finanțe din Țara Românească Nr. 3630 cu care trimite extracte după condițiunile vamale din perioadele trecute, relative la drepturile acordate orașului Brăila ca porto-franco.

Comisiunea decide a se trimite această lucrare la Comitetul Finanțiar.

Domnul Kogălniceanu ca raportator al Comitetului însărcinat cu elaborarea proiectului de lege relativ la unificarea autorităților din orașul Focșani, dă citire atît acestui proiect cît și bugetului care sunt în următoarea cuprindere:

Proiect de lege

Considerînd că întrucît orașul Focșani este menit de a fi reședința Comisiunii Centrale, a Înaltei Curți de Justiție și de Casațiune și a altor autorități comune Principatelor Unite, este de trebuință a se reforma și a se unifica și autoritățile locale din acest oraș care în starea de dualitate actuală nu numai împiedică dezvoltarea intereselor și buneii stări a orășenilor, dar îngreuiază și chiar relațiunile corpurilor comune Principatelor Unite cu mai sus citatele autorități locale, se legiuiește:

1. În privința polițienească și municipală Focșanii conțenesc de a mai fi despărțiți în parte a Țării Românești și în parte a Moldaviei. Focșani devine un oraș comun Principatelor Unite.

2. Focșani în viitor nu va mai avea decît o singură poliție și o singură municipalitate.

3. Poliția din Focșani va fi încredințată unui singur funcționar carele în ierarhia administrativă va avea același grad ca și prefectii de districte și va purta titlul de prefect de poliție al orașului Focșani.

4. Prefectul de poliție al orașului Focșani va fi rînduit de către domn. În cît timp administrațiunea superioară a Principatelor Unite va fi despărțită, el va fi succesiv o dată după prezintațiunea Ministerului de Întru din Iași

și altădată după aceea a Ministerului din Întru din București. Cerîndu-se de către un minister destituirea prefectului de poliție, înlocuirea sa se va face de către celalalt minister.

5. Prefectul de Poliție din orașul Focșani va atîrna direct de ministerul din Iași și din București și va corespunde cu ele pentru aducerea în îndeplinire a respectivelor lor ordine și cereri.

6. Prefecții districtelor de Rîmnicu Sărat și de Putna nu vor mai avea în viitor asupra orașului Focșanilor altă jurisdicțiune decît aceea privitoare la strîngerea dărilor statului de pe respectivele părți ale orașului și aceasta prin respectivii casieri districtuali rînduiți de Ministeriile de Finanțe din Iași și din București.

7. Prefectul de poliție al orașului Focșani va avea o cancelarie compusă de un director, doi capi de masă, patru scriitori, un arhivar și un registrator. Orașul va fi împărțit în trei comisariaturi de poliție și anume: un comisariat pentru partea din Focșani Țărei Românești și două comisariaturi pentru partea din Focșanii Moldovei.

Numirea de către domn a directorului și a comisarilor de poliție se va face după prezentațiunea aceleuiași Minister carele va fi prezentat domnului pe prefectul de poliție.

Ceilalți amploaiați se vor rîndui de către prefectura de poliție încunoștiîndu-se și pe ministeriile den Întru.

8. Puterea înarmată normală trebuitoare poliției din Focșani i se va da de către ambele prefecturi de Rîmnicul Sărat și de Putna, în numărul și în modul ce se va otări de către ambele ministere ale afacerilor interne din Iași și din București.

9. Lefile prefectului de poliție din Focșani, a cancelariei sale precum și alte cheltuieli a acestei poliții după alăturatul buget, se vor răspunde de către ambele fiscuri ale Principatelor-Unite și anume o a treia parte de către Visteria din București și două treimi de către Visteria din Iași. Lefile comisariatelor de poliție se vor răspunde din fondurile municipalității locale.

10. Municipalitățile din Focșani, întrunindu-se în una singură, aceasta pînă la promulgarea noii legi municipale, se va compune din cinci membri și anume: un președinte, doi membri și doi supleanți (candidați). Alegerea acestora se va face la fiecare 1 noiembrie de către alegători astăzi îndrituiți prin legile actual existente în anul și în celălalt principat.

Ei vor intra în funcțiuni la 1 ianuarie, întărirea lor se va face odată de către Ministerul interior din Iași și cealaltă dată de către Ministeriul interior din București.

La caz de suspendare provizorie a unuia sau mai mulți din membrii municipalității din Focșani înlocuirea provizorie pînă la noua alegere se va face în conformitate cu art. 4 din această legiuire.

11. Îndată după întrunirea municipalității din Focșani, corpul alegătorului va fi convocat pentru ca să chibzuiască unificarea și sporirea veniturilor orașului și va redige un buget cerut de noua organizație a orașului.

Acest buget se va supune prin ambele ministere aprobării Corpurilor Legiuitoare și sancționării domnului.

12. Până la unificarea veniturilor Focșanilor, municipalitatea va urma a avea și a strânge veniturile actuale ale ambelor municipalități desființate.

13. Cercetarea anuală a cheltuielilor municipalității se va face succesiv, un an de către un minister și o adunare și un an de către celălalt minister și adunare și aceasta întrucât administrațiunea și legislațiunea Principatelor Unite va fi despărțită.

14. Municipalitatea singură va rîndui pe amploaiații Cancelariei sale și pre ceilalți funcționari municipali.

15. Școlile primare din Focșani vor urma a atîrna de respectivele lor autorități superioare astăzi existente.

16. În cel mai scurt timp se vor înființa în Focșani un gimnaziu (colegiu) și o școală de fete. Fondurile pentru întreținerea acestor institute se vor răspunde o treime de către Ministerul Instrucțiunii Publice din București și două treimi de către celălalt minister din Iași.

Organizarea și celelalte amănunte privitoare la aceste instrucțiuni se vor regula prin împreună înțelegere de către ambele ministere de instrucțiune publică.

17. Amănușionile privitoare la aplicațiunea acestei legiuri se vor lămuri prin reglemente administrative urmate după o prealabilă înțelegere a ambelor ministere din Principatele Unite și promulgate prin ordonanță domnească.

(subscriși) Kogălniceanu, Mălinescu, A. Grigoriu

Arh. St. București, fond Comisia Centrală de la Focșani, dosar 102/1859, f. 1-4, orig.

112

1859 decembrie 4, Focșani. Fragment din protocolul ședinței Comisiei Centrale a Principatelor Unite privind înființarea unei tipografii la Focșani.

Protocoloalele Comisiunii Centrale
a Principatelor Unite

Protocolul Nr. LXXXI

Ședința din 4 decembrie 1859

Domnul Steege: Eu insist și acum precum am mai făcut și în altă împrejurare ca să chibzuiască înființarea unei tipografii aici în Focșani. N-aș crede

că ar putea merge cheltuielile mai departe de cît se suie astăzi și am fi mai bine slujiți; alt fel nu vom putea nici o dată împlini scopul adică grăbirea și întinderea publicației protocoalelor noastre.

Domnul Brăiloiu: Eu am luat vorba pentru aceasta cu tipograful Romanov care este însărcinat și cu tipărirea protocoalelor și au cerut 4 000 # ca să înființeze o tipografie în Focșani; cred că mai ieftin de acest preț nu se poate înființa; pe lângă aceasta trebuie să luăm o casă unde să așezăm tipografia, să întocmim o administrațiune întreagă, să dăm lefi la amplotiați ce vor fi în serviciile tipografice și pe urmă o să vie dacă nu mai mult dar prețul pe jumătate ce plătim la tipografia de astăzi care au să coste fiecare protocol cu hîrtia și cerneala noastră. Eu dar mă tem că vom intra în cheltuieli mult mai mari și ar fi mai bine să urmărim după cum am urmat pînă acum, cercăm în adevăr oarecare întîrziere în tipărire astăzi, dar ca să putem merge mai iute în publicarea lor este bine că protocoalele ce le avem astăzi fiindcă sunt în prea mare număr să le împărțim la mai multe tipografii.

Domnul Argiropulo: Ori voim, ori nu voim publicitatea protocoalelor noastre, dacă o voim cu sinceritate nu trebuie să cruțăm cheltuielile ci să înființăm o tipografie în Focșani căci cu modul de astăzi nu se vor putea publica protocoalele noastre nici peste patru luni. Prin urmare să scrim la ambele ministere din Iași și București ca să înființeze îndată o tipografie pentru Comisiunea Centrală în Focșani.

Domnul Mălinescu: Eu sînt cu totul de ideea domnului preopinent. Tot în chipul acesta m-am rostit și întîi cînd s-au hotărît tipărirea protocoalelor. Prețul cu care s-ar putea cumpăra o tipografie cu o mașină mecanică cred că nu s-ar putea sui peste 1 500 sau 1 600 galbeni. Cît pentru suma ce ar costa întreținerea ei, nu este îndoială că ar fi mult mai mică de cît ceea ce ține astăzi tipărirea protocoalelor. Directorul tipografiei ar putea fi și corector.

Așadar ceea ce este mai bine după părerea mea ar fi de a se cumpăra o tipografie. În privința celor zise de domnul Brăiloiu de-a se împărți protocoalele la mai multe tipografii aceasta ar prezenta o necuviință mare căci literele ar diferi între dinsele și protocoalele n-ar mai putea fi uniforme.

Domnul Steege: Obiecțiunea domnului Brăiloiu că înființarea unei tipografii ar cere o cheltuială mai mare, nu cred că trebuie să ne oprească în această chestiune. Să presupunem că înființarea tipografiei va costa 4 000 #, această sumă însă nu trebuie să se considere ca o cheltuială anuală, ci ca un capital, un fond care rămîne statului. Pretutindeni sînt tipografii a statului; de ce să n-aibă și Principatele Unite a le lor? Chiar cînd tipografia ce am crea n-ar mai trebui Comisiunii Centrale, ea ar rămîne ca proprietate a statului și ar scoate negreșit măcar interesul banilor, sînt încredințat că acest interes

Comitetul Municipal

Comitetul Municipal

Comitetul

Comitetul Municipal
 din orașul Focșani
 are onoarea să vă prezinte
 în numele său
 pe domnul
 Mihail Kogălniceanu
 ca deputat în
 Adunarea Electivă a
 Moldovei din partea
 orașului Focșani.

Comitetul Municipal
 din orașul Focșani
 1859 decembrie 27

11. 1859 decembrie 27, Focșani. Raportul Administrației județului Putna, prin care se comunică alegerea vornicului Mihail Kogălniceanu ca deputat în Adunarea electivă a Moldovei din partea orașului Focșani (Arh. St. Vrancea, colecția de fotografii, II/46.)

împreună cu cheltuiala personalului și a altor amănunte n-ar putea ajunge la cheltuiala ce o avem astăzi pentru tipărirea protocoalelor noastre și am avea avantajul de a vedea protocoalele noastre tipărite îndată, precum și alte hîrtii pe care astăzi amplotiații Comisiunii nu pot dovedi a le copia. Prin urmare votez pentru grabnica înființare a unei tipografii în Focșani, și cer ca alcătuirea cu tipografia din București să nu se facă decît provizoriu pînă la înființarea zisei tipografii.

Biroul dă citire unei moțiuni scrisă de domnii Steege, Argiropulo și Ștefan Golescu, care este în chipul următor: „Subscrișii propun onor Comisiunii Centrale ca prin o încheiere să încuviințeze înființarea în Focșani a unei tipografii pentru lucrările ei și să se numească un înadins comitet care să se ocupe nemijlocit cu chibzuirea măsurilor în acest scop.

(urmează semnăturile)

Arh. St. București, fond Comisia Centrală de la Focșani, dosar 107/1859, f. 1-17, orig.

113

1860 iunie 2, Iași. Comunicat asupra alegerilor de deputați pentru Adunarea electivă al căror rezultat a fost în orașul Focșani, alegerea lui Mihail Kogălniceanu.

Nr. 12843 Colegiile electorale convocate la 2 curentei luni iunie au ales Deputați la Adunarea electivă.

Acel de la orașul Focșani, pe d<omnu>l Mihail Kogălniceanu
Acel primar de la districtul Galați, pe domnul Dimitrie Kazadini
Acel direct de la districtul Cahul, pe domnul Grigorie Costachi
Acel direct din capitalia Iași, pe d<omnu>l Eugenie Alcaz.

Monitorul Oficial al Moldovei, an. II, nr. 193 din 30 iunie 1860, f. 663, orig.

114

1860 iunie 15, București. Ordinul președintelui Consiliului de Miniștri al Țării Românești, prin care se aduce la cunoștință lui Grigore Argiropolu numirea prin decret domnesc în postul de membru al Comisiei Centrale de la Focșani din partea guvernului Țării Românești în locul lui Grigore Alexandrescu ce s-a retras din motive de sănătate.

Principate-Unite
Președintele Consiliului Miniștrilor[u]
al Țării Românești
No. 2060

București 15 iunie 1860

Domnul meu,

Prin domnescul decret de ieri 14 iunie sub nr. 279, d<umnea>voastră fiind chemat a ocupa postul de membru la Comisia Centrală din partea guvernului pentru Țara Românească în locul d<omnu>lui Gr. Alexandrescu, carele căzînd în boală grea, este în neputință de a mai ocupa această funcție, subsemnatul vă împărtășesc cu plăcere această înaltă bunăvoință, invitîndu-vă din ordinul M<ăriei> sale a intra fără întîrziere întru îndeplinirea datoriilor acestui post.

Primiți vă rog, domnule membru, încredințarea preosebitei mele considerații.

Nicolae Golescu

secretar I. Petrescu

Domnului Grigore Argiropolu, membru al Comisiei Centrale.

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/25, copie.

115

1860 <înainte de august 30>. Programul sărbătoririi zilei onomastice a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, cu mențiunea că la Focșani aceste solemnități se vor organiza în localul Comisiei Centrale unde se vor întîlni cele două administrații.

Programa

serbării zilei onomastice a În<ălțimii> sale, Alexandru Ioan I, domnul Principatelor Unite.

Art. I. În revărsatul zorilor se vor slobozi 101 tunuri la casarma din Dealul Spirei; iară în ajunul acestei zile solemne, la apusul soarelui o salvă de 21 tunuri va vesti apropierea solemnității, și ministerul cultelor va împărți ajutoare în bani la familiile scăpătate ce-i sunt cunoscute.

Art. II. Dimineața la 7 ore oștirea de toate armele se va așeza la Mitropolie în plină uniformă. Musica va cînta la palat, în piața de la 24 Ianuarie, lîngă podul girlei, și în curtea Mitropoliei.

Art. III. La aceiași oră, starostii deosebitelor corporații din capitală, cu drapelele lor, și delegații județelor iarăși cu drapelele lor se vor invita a merge la Mitropolie spre a asista la te-deum și spre a se întoarce apoi la palat după orînduiala ce se va așeza.

Art. IV. La 9^{1/2} ore în biserica Sf. Mitropolii se va cânta un te-deum de către Prea Sf. sa părintele mitropolitul, la care vor asista d<umnealor>, d<omnii> miniștri, d<umnealor> d<omnii> deputați ai Camerii legislative, statul major al armatei și toți funcționarii statului.

Art. V. După specială vestire, făcută din partea ministerului afacerilor străine, corpul diplomatic va fi invitat a asista la te-deum.

Art. VI. Te-deumul se va saluta cu 101 tunuri.

Art. VII. De la 11 ore pînă la 1 oră, Înălțimea sa va primi în sala tronului felicitările corpului legislativ, delegaților județelor, ale corpului comercial și ale tuturilor autorităților eclesiastice, civile și militare, precum și ale tuturilor notabilităților din capitală.

Art. VIII. De la 1 oră pînă la 2^{1/2} ore, Înălțimea sa va priimi felicitările corpului diplomatic.

Art. IX. Ministerul Cultelor prin înțelegere cu acela al afacerilor străine, vor face invitările cuvenite, pentru celebrarea religioasă, observînd ceremonialul felicitărilor, întru ceia ce privește corpul diplomatic, toate autoritățile statului și notabilitățile.

Art. X. Municipalityea capitalei, la 12 ore din zi va da în cele 5 ocoale ale orașului, mese publice gratis, unde vor fi și lăutari.

Art. XI. De către ministeriul de război și prefectura poliției se vor da anume mese militarilor de toată arma, la orele obicinuite de prînzit în casarmele respective.

Art. XII. La 6 ore societatea euestră va executa alergare de cai la grădina publică de la șosea.

Art. XIII. La apusul soarelui se va da o salvă de 21 tunuri.

Art. XIV. La 7^{1/2} ore va fi în tot orașul o mare iluminatie, demnă de această solemnitate. Pe tot timpul cît va ține il[l]uminarea, banda de musică militară și lăutari vor executa un repertoriu ales, în osebite părți ale orașului.

Art. XV. La 8 ore se va da gratis în localul teatrului o reprezentație națională extraordinară, care va ține pînă la 9 ore. Pentru această ocazie teatrul va fi decorat și il[l]uminat într-un mod escepțional.

Art. XVI. La 9 ore va începe o serată venețiană splendidă pe lacul și în grădina Cișmegiului, care se va prelungi pînă după mezul nopții. Tot într-o vreme se vor da focuri de artificii și lumina electrică va eclera aleia cea mare.

Art. XVII. Ministerul din Intru prin înțelegere cu acela al cultelor, va face punere la cale ca, în toate orașele, tîrguri și sate, să se facă un te-deum, pentru a invoca binecuvîntările providenției asupra Înălțimei sale, principelui domnitor.

Art. XVIII. Prefecții de districte, fiecare în residența districtului său, vor organiza serbarea acestei solemnități prin înțelegere cu șefii puterei armate,

asistînd la 9 ore și $1/2$ cu toți funcționarii publici la te-deum, și vor face să se salute cu trei salve de focuri cîntarea te-deumului.

Art. XIX. La toate județele unde se afla reprezentanți ai puterilor străine, d(om)nii prefecti îi vor invita a asista la te-deum.

Art. XX. D(om)nii prefecti de județe la 11 ore vor primi felicitățile tuturor funcționarilor eclesiastici, civili și militari; D(om)nii prefecti vor primi asemenea la 12 felicitățile d(omni)lor agenți străini; tot d-odată, prin înțelegere cu municipalitățile locale, vor îngriji ca la 12 ore să se dea mese publice gratis, unde vor fi și lăutari, iar seara orașele vor fi după cuviință iluminate.

Art. XXI. În ceia ce privește celebrarea acestei solemnități în orașul Focșani, ce este împărțit în două, prefectii lor vor face în unire toată celebrarea acestei solemnități în localul Comisiei Centrale.

Art. XXII. Dispoziții speciale vor regula tot ce privește ceremonialul acestei solemnități.

M. Costache, G. Costaforu, V. Boerescu, I. I. Filipescu, B. Vlădoianu.

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/26, copie

116

1861 ianuarie 22, Focșani. Ordinul prin care Prefectura districtului Putna invită Consiliul municipal al orașului Focșani Moldova să organizeze sărbătorirea zilei de 24 ianuarie.

Principatele Unite
Prefectura districtului Putna
Biuroul al III-lea

Focșani(i) Moldovei 1861
luna ianuarie în 22 zile

Domnule Președinte,

Ziua de 24 ianuarie este acea în care s-au rădicat pe tronul Principatelor Unite pe Măria sa, domnitorul Alexandru Ioan I-iu.

Prin urmare te deumul ce urmează a se cînta în onoarea acelei zile regulîndu-se a se serba la biserica domnească din partea aciasta, subscrisul vă rog a asista împreună cu colegii d(umneavoa)stră la această ceremonie.

Totodată vă invit a pune în regulă pentru distribuirea de pîine și carne pe la nevoieși în unire cu poliția căruia tot acum i s-au dat ordinul cuvenit. Nu mai puțin veți îngriji și pentru eluminarea localurilor autorităților seara.

Primiți d(omnu)le președinte considerațiunile mele

Pt. prefect (ss) indescifrabil

Șeful biroului Gh. Țanu

D(omnu)lui Președinte al Consiliului municipal

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 31/1861, f.8, orig.

1861 ianuarie 24, Focșani. Adresa prin care Ștefan Golescu, președintele Comisiei Centrale de la Focșani, face cunoscut Municipalității orașului Focșani—Moldova donarea sumei de o mie lei în vederea ajutorării orașenilor nevoiași cu prilejul aniversării zilei de 24 ianuarie.

Comisiunea Centrală
a Principatelor-Unite ale României

Focșani 1861
luna ianuarie în 24 zile

Domnule Președinte,

Cu ocasiunea zilei aniversării de 24 ianuarie, zi de sărbare națională subsemnatul vine a pune în dispozițiunea onorabilei municipalități suma de una mie lei cursul fiscalului, rugînd-o ca să binevoiască să o împartă la această zi pe la familiile sau individele cele mai scăpătate care au fost și mai bînuite de asprimea timpului

Primiți, domnule președinte, cu această ocasiune încredințarea osebitei mele considerațiuni.

Președintele Comisiunii Centrale,

Ștefan Golescu

Domnului Președinte al Municipalității de Focșanii Moldovei

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Moldova, dosar 31/1861, f. 10, orig.

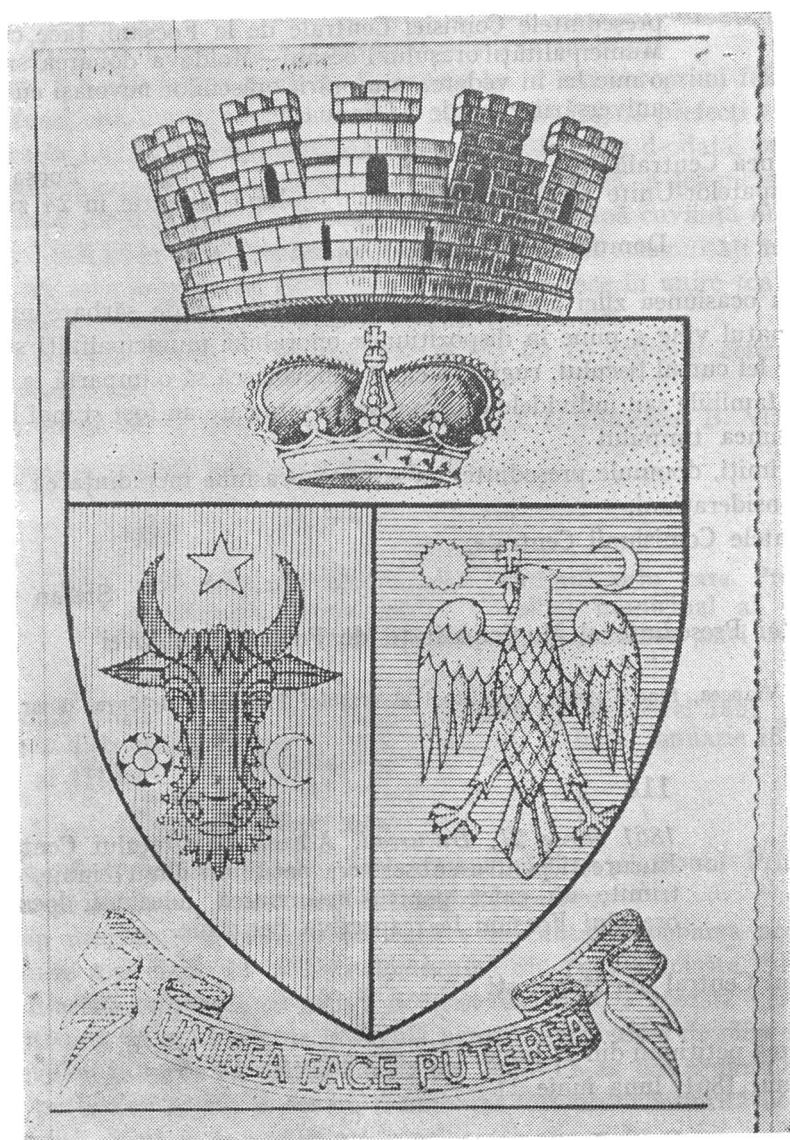
118

1861 iunie 21, București. Adresa Comitetului Central din București pentru subscrierea petițiunii din 11 iunie, cu care trimite un caiet pentru însemnarea adeziunii locuitorilor orașului Focșani la respectiva petițiune.

Comitetul Central din București
pentru
subscrierea petițiunii din 11 iunie
Nr. 6 anul 1861, luna iunie 21

Domnilor!

Despre dispozițiunile Comitetului Central din București în numele națiunii ve înaintăm pentru orașul d<umnea>v<oastră> un caiet pentru subscrierea cetățenilor la petițiunea din 11 iunie către Domnitor, prin care se cere Unire<a> definitivă subt alesul din 5 și 24 ianuarie și întinderea censului

12. 1928. Stema orașului Focșani alcătuit de Comisia Consultativă Heraldică (1928).

(Arh. St Vrancea, colecția Documente, XXV/30).

electoral. Acest caet în zece cole şnuruit şi sigilat cu sigiliul comitetului, sînteţi rugaţi ca după ce veţi stărui a se subscrie cît mai iute de către cetăţenii ce vor voi, îl veţi înapoia eră comisariului nostru d(omnul) N. T. Orăşanu la întoarcerea sa, de veţi crede trebuinţa împlinită, eră de nu, veţi binevoi a-l mai păstra şi a-l înainta înşive comitetului.

Primiţi domnilor membri încredinţările stimei şi consideraţiunei noastre

Alecu Const. Golescu

Mr. Polihroniad

N. T. Orăşanu

C. A. Rosetti

Gr. Serrurie

Preotul Grigorie Musceleanu

D. Cazacovici

Arh. St. Vrancea, Consiliul municipal al oraşului Focşani — Țara Românească, dosar 2/1861, f. 5, orig.

119

1861 iunie 21, Chiojdeni. Petiție prin care Gheorghe D. Marghiloman solicită Municipalității oraşului Focşani — Țara Românească înscrierea sa în listele de adeziune la ideea desăvîrşirii unirii, trimise de către Comitetul Central din Bucureşti.

Prinţipatele Unite

1861 iunie 21

Chiojdeni

D(omnu)le Preşedinte

Binevoiţi vă rog a mă subscrie şi pe mine în lista aderentă ce vi s-au îndreptat de către Comitetul Central din Bucureşti Pentru Subscrierea Petiţiunii din 11 iunie 1861 către Domnitor cerînd Unirea desăvîrşită a Moldo-României supt Domnitorul ales la 5 şi 24 ianuarie şi întinderea censului electoral, fiindcă neputinţe materiale nu mă lasă a veni la Focşani. Primiţi, vă rog, încredinţarea stimei şi consideraţiei mele.

Grigore D. Marghiloman

D(omnu)lui Preşedinte al municipalităţii din Focşani Munteni

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al oraşului Focşani — Țara Românească, dosar 2/1861, f. 4, orig.

1861 noiembrie 3. Nota lui M. Cerrutti, legatul Sardiniei la Constantinopol, privind propunerile de reorganizare a Comisiei Centrale de la Focșani.

Memoriul asupra notei adresate de Poartă lui Cuza, la 4 septembrie 1861, privitoare la reorganizarea Comisiei Centrale de la Focșani.

Nu este nici o îndoială asupra faptului că această Comisie Centrală de la Focșani trebuie să fie dizolvată. Ea nu-și mai are rostul ca o parte a celor două adunări. Prințul dă la o parte o altă cameră, care în actualele împrejurări constituționale este recunoscută ca indispensabilă. Opoziția de moment a marilor boieri o justifică. Absența unei pături de mijloc este încă o bună judecată, dar niciodată nu trebuie să se pretindă combinații pentru viitor. Marea boierime actuală va dispărea, clasa de mijloc se va dezvolta, atunci Senatul sau Camera superioară va fi convenabilă și poate necesară. Ar fi preferabil ca în lucrările conferințelor să nu se excludă această posibilitate și să se facă o rezervă potrivită asupra acestei situații speciale. În această direcție se poate argumenta foarte bine cu propunerea prințului în ceea ce privește instituirea Consiliului de Stat. Dar dacă acest consiliu este pur și simplu consultativ, ori deliberativ numai în probleme de contencios, în acest caz regulamentul și nici convenția din 18 august 1858 nu se opun la astfel de modificări, dar dacă trebuie investit de către fracțiuni mai mult sau mai puțin legislative, altfel spus, ca acestea să reprezinte un fel de a III-a putere în stat, care ar putea să neutralizeze deliberările adunării, atunci s-ar încălca drepturile stabilite prin convenția amintită. Dacă participanții la conferințe cred că ar fi bine să stabilească o putere semilegislativă, intermediară între principe și Adunarea electivă, ar trebui să o admită în așa fel încât să nu fie o răsturnare, care să aducă prejudicii libertății țării și nici autorității pe care trebuie să o aibe domnul. Această situație temporară s-ar putea obține acționând în așa fel, încât majoritatea membrilor comisiei în discuție, mai bine spus a Consiliului de Stat, să fie aleși de către Adunarea electivă, dar alegerea minorității ca și numirea președintelui să fie încredințată prințului. Această combinație este analoagă cu stabilirea de către puterile garante a membrilor Comisiei Centrale de la Focșani. Va trebuie dezvoltat acest principiu cu alte dispoziții, dar, în concluzie, nu este convenabil ca acest Consiliu de Stat să fie în întregime un instrument al prințului, care are totdeauna dreptul de veto, și nici un mijloc de intrigă al adunării. Făcându-se aceste rezerve este bine ca să fie luate în considerație la discuțiile reprezentanților Puterilor garante. Astfel se va putea veni în întâmpinarea dorinței prințului.

Arh. St. București, colecția Microfilme Italia, r. 110, c. 446—450.

ROMANI!

Unirea este indeplinită.

Nationalitatea Română este întemeiată.

Acesta faptă mareă, dorită de generațiunile trecute, acclamată de corpurile Legiuitoare, chemată cu căldură de noi, s'a recunoscut de Inalta Porta, de Faterile garante, și s'a înscris în datinele Națiunilor.

Dumnezeul parinților noștri a fost cu 'Tera, a fost cu noi. Elu a întărit silințele noastre prin înțelepciunea poporului, și a condus Națiunea către una falnică viitoră.

În zilele de 5 și 24 Ianuarie ați depus totă a voastră încredere în Alessul nației, ați întrunit speranțele voastre într'un singur Domnu.

Alessul vostru ve da astăzi o singură România.

Ve iubiți Patria, veți sci a o întări.

Să trăiască România!

Data în fapt, în 11 Decembrie 1861.

ALEXANDRU IOAN.

EUCLISIE GHICA, Președintele Consiliului de Miniștri din Iasi, Comandant și Ministru din Iasi.

A. STANCIU, Ministru treburilor din afară.

A. TRANDAFIL, Ministru de Finanțe.

PAUL GHICA, Ministru de Război.

N. A. RUCULESCU, Ministru Culturii și Instrucțiunii publice.

G. VĂLĂNTE, Ministru Controlului.

A. FĂLCĂNĂ, Ministru Justiției.

A. C. MOHULESCU, Președintele Consiliului de Miniștri din Moldavia și Ministru al Finanțelor.

I. N. CANTACUZIN, Ministru din Iasi și abdicat de la Justiție.

Pr. A. CANTACUZIN, Ministru Culturii și Instrucțiunii publice.

LEON GHICA, Ministru treburilor din afară.

C. N. BUTU, Ministru Instrucțiunii publice.

13. 1861 decembrie 11, Iasi. Proclamația domnitorului Alexandru I. Cuza către țară, dată cu ocazia recunoașterii definitive a Unirii Principatelor. (Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar 2/1861, f.8, doc. 81).

1861 decembrie 11, Iași. Proclamația domnitorului Alexandru Ioan Cuza către țară dată cu ocazia recunoașterii definitive a Unirii Principatelor de către Înalta Poartă și Puterile garante.

Români!

Unirea este îndeplinită.

Naționalitatea Română este întemeiată.

Acest fapt măreț, dorit de generațiunile trecute, acclamat de Corpurile Legiuitoare, chemat cu căldură de noi, s-a recunoscut de Înalta Poartă, de Puterile garante, și s-a înscris în datinele Națiunilor.

Dumnezeul părinților noștri a fost cu Țara, a fost cu noi. El a întărit silințele noastre prin înțelepciunea poporului, și a condus Națiunea către un falnic viitor.

În zilele de 5 și 24 Ianuarie ați depus toată a voastră încredere în Alesul nației, ați întrunit speranțele voastre într-un singur Domn.

Alesul vostru vă dă astăzi o singură Românie.

Vă iubiți Patria, veți ști a o întări.

Să trăiască România!

Dat în Iași, la 11 Decembrie 1861.

Alexandru Ioan

Dimitrie Ghica, Președintele Consiliului de Miniștri din Țara Românească și Ministrul de Interne

A. Arsachi, Ministru Trebilor din Afară

A. Plagino, Ministrul de Finanțe

Ioan Ghica, Ministrul de Rezel

N. A. Niculescu, Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice

G. Valeanu, Ministrul Controlului

S. Falcoianu, Ministrul Justiției

A. C. Moruzi, Președintele Consiliului de Miniștri din Moldova și Ministru al Finanțelor

I. N. Cantacuzin, Ministrul din întru și ad-interim la Justiție

Pr. A. Cantacuzin, Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice

Leon Ghica, Ministru Trebilor din Afară.

C. N. Șuțu, Ministrul Lucrărilor Publice.

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul Municipal al orașului Focșani, Țara Românească, dosar 2/1861 f. 8, copie.

1861 decembrie 13, Focșani. Telegrama biroului Comisiei Centrale din Focșani, prin care felicită pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza pentru obținerea recunoașterii depline a Unirii Principatelor.

No. 380

1861 decembrie 13

Depeșă de Stat

Proclamația Mării tale, contrasemnată de ambele ministere, sosită prin telegraf la Prefectura de Rîmnicu Sărat, precum și manifestări publice de bucurie, au anunțat îndeplinirea unirei Principatelor, atît de dorită de români! Comisiunea Centrală în nerăbdarea sa patriotică, au însărcinat pe bi[u]roul său ca să roage pe Măria ta să binevoiești a-i da și ei prin înalta voastră confirmare ocazia de a vă felicita pentru dobîndirea acestui act măreț național la care ați consacrat toate silințele voastre.

Președintele Comisiunii,

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/26, copie.

1861 decembrie 14, Rîmnicu-Sărat. Ordinul Prefecturii districtului Rîmnicu Sărat privind difuzarea de către Magistratul orașului Focșani — Țara Românească a proclamației domnitorului Alexandru Ioan Cuza referitoare la necesitatea desăvîrșirii unirii.

Principatele Unite

Prefectura District<ului> Rîmnicu Sărat

Nr. 19052

1861 Decembrie 14

Domnilor Membri

Domnul Ministru de Interne prin telegramă mi-a comunicat copriinderea înaltei proclamații pentru Unirea definitivă a țărilor surori, pe care v-am făcutu-o cunoscut și domnii<lor> vostre.

Această mare faptă dorită de toată Națiunea Română este acum îndeplinită și proclamarea lui de către Alesul Națiunei trebuie să resune de la o margine la alta a României una și nedespărțită.

Cu ordinul d-acum sub nr. 8711 primind un număr exemplare după înalta proclamațiune a Mării sale prea înălțatului nostru domnitor, grăbesc a trimite și dom<niilor>vo<a>stre două și a vă invita ca să puneți îndată prin modul cel mai urgent a se afișa și publica.

Trăiască România.

Trăiască Alessandro Ioan, I, domnul Românilor.

Primiți, domnilor, asigurarea distinsei mele considerațiuni.

Prefect ad-interim

Slăvescu

D<omni>lor membrii ai municipalității locale

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani – Țara Românească, dosar 2/1861, f. 7, orig.

124

1861 decembrie 15, Focșani. Protocolul ședinței Comisiei Centrale de la Focșani prin care se transmit felicitări domnitorului Alexandru Ioan Cuza pentru înfăptuirea definitivă a unirii Principatelor.

Protocoalele Comisiunii Centrale
a Principatelor-Unite

Protocolul 40
Sesiunea III

Ședința de vineri 15 decembrie 1861

Președinția d<omnului> general N. Golescu

Ședința se deschide la 12 ore.

Se face apelul nominal

Prezidenți: d<omnii> Cosadini, Dăscălescu, Docan, Moruzi, Predescu, Suțu,
Angelescu, Teriachiu, Golescu.

Absenți: d<omnii> Bălăcianu, Mălinescu, Steege și Lapati (în concediu)
Trei locuri vacante

Se citește protocolul ședinței trecute și se aprobă.

După aceasta se trece la ordinea zilei care este:

Cetirea adresei comitetului către M<ăria> s<a>, domnitorul

D<omnul> Teriachiu, ca raportor, dă citire următorului proiect de adresă:

Măriei sale,
Alexandru Ioan I
Domnul României

De la suirea Măriei tale pe tronul Principatelor Unite, unirea ambelor țări adînc înscrisă în inimele Românilor a devenit religiunea politică a Măriei tale și țării. Trei ani de așteptare n-au putut clătina aceasta credință, ea, mai ales, s-a întărit manifestîndu-se la toate ocaziunile cu o mai mare ardoare, atît de corpurile legiuitoare, precum și de națiunea întreagă.

Măria ta, în care s-au concentrat prin voturile de la 5 și 24 ianuarie speranțele României, ai fost cel dintâi care, pătruns de mărimea acestui principiu mântuitor, ai luat glorioasa sarcină de a conduce România la țelul dorințelor sale.

Inspirat de patrioticul vostru zel, ajutat de prevedință și tare de încrederea Națiunii, Măria ta ai știut să înlătorezi toate pedicele, și, prin înțelepciune și perseverință, ai dobîndit pentru România unirea și întărirea naționalității, și pentru Măria ta eterna recunoștință a României și o pagină de nemurire în Istoria României.

Comisiunea Centrală, care a depus ca și Națiunea întreagă confiența sa în Măria ta și a urmărit cu neadormire toate demarșele voastre pline de devotament către patrie, tresare de bucurie văzîndu-le coronate de un succes așa de impasant. Ea vine cu tot respectul să depuie felicitările sale și devotamentul său înaintea Alesului Națiunii, Domn al României.

Comisiunea Centrală are intima convingere că unirea astăzi realizată, este de acum nedestructibilă, vecinicia ei este scrisă în decretul prevedinței.

Să trăiască România!

Să trăiască Măria ta!

Dumnezeu să te întărească ca să înzestrez țara cu instituțiuni tari, să-i deschizi toate căile de progres și de prosperitate și, incongiurat de toți Români, să-i consolidezi viitorul ei.

Comisiunea îl adoptă cu aclamațiune și apoi decide a merge în corpore la Iași spre a depune Măriei sale adresa de felicitare

.....
.....

În mijlocul ședinței se primește prin telegraf următorul mesagiu al M(ăriei) s(ale), domnitorului:

Domnilor membri ai Comisiunii Centrale

Comisiunea Centrală, ca supremă espresiune a corpurilor legiuitoare ale țărilor române, mi a încredințat, în conglăsuire cu ambele Adunări, misiunea

sacră de a realiza unanima dorință Românilor pentru unire. Această misiune e astăzi îndeplinită prin recunoașterea unirei de către Înalta Poartă și Marile Puteri Garante, prin înscrierea ei în dreptul public european.

Am proclamat cu bucurie acest act al întemeierii naționalității sale. Comisiunea Centrală, prin patrioticul concurs ce mi s-a dat a luat o parte eficacie în dobândirea acestui mare rezultat.

Adresându-vă mulțumirile mele și ale Națiunii întregi, vă anunciu, domnilor, că am convocat ambele Adunări române a se întruni la București în ziua de 24 ianuarie viitor spre a forma Adunarea României.

Dumnezeu să vă aibă în a sa sintă pază!

Alexandru Ioan

După citirea acestui mesagiu, Comisiunea îl primește cu aclamațiune și cu cel mai viu entuziasm.

.....
Urmează subscrierea membrilor

Arh. St. Vrancea, Protocoalele Comisiei Centrale a Principatelor Unite de la Focșani, 1862.

125

1861 decembrie 27, Iași. Depeșa telegrafică, prin care domnitorul Alexandru Ioan Cuza face cunoscut Comisiei Centrale din Focșani că Înalta Poartă și Marile Puteri garante recunosc actul Unirii.

No. 3997

5268

Stația Focșani

Depeșă telegrafică

Prezentată la Iași în 27/12/1861 5 ore 30 seara
Sosită la Focșani în 27/12 1861 6 ore 15 m. seara

Domnilor membri ai Comisiunii Centrale Focșani

Comisiunea Centrală, ca suprema expresiune a Corpurilor legiuitoare ale Țerelor române mi-au încredințat în conglăsuire cu ambele adunări, misiunea sacră de a realiza unanima dorință a românilor pentru unire.

Această misiune e astăzi îndeplinită prin recunoașterea unirei de către Înalta Poartă și Marile Puteri garante, prin înscrierea ei în dreptul public european.

Am proclamat cu bucurie acest act a înteme[e]rei naționalității sale. Comisiunea Centrală prin patrioticul concurs ce mi-au dat, a luat o parte eficace în dobândirea acestui mare rezultat. Adresându-vă mulțumirile mele și ale națiunii întregi, vă anunț domnilor că am convocat ambele adunări române a se întruni la București în ziua de 24 ianuari(e) viitor spre a forma Adunarea României.

Dumnezeu să vă aibă în a sa sîntă pază.

Alexandru Ioan

Președintele Consiliului Provizoriu de Miniștri din Moldova.

A. C. Muruzi

Arh. St. Vrancea, colecția Documente XXV/28, copie

126

1861. Apelul Comitetului Central din București pentru subscrierea petițiunii din 11 iunie.

Comitetul Central din București
Pentru subscrierea petițiunii din 11 iunie

Către cetățenii români de prin districte

Domnilor,

Cetățenii din capitală, adunați mai multe zecimi de mii în cîmpul Libertății, pentru celebrarea sîntei zile de 11 iunie, aniversarea marelui ere a libertății noastre, au discutat frază cu frază și au scris alăturata petițiune către domnitorul Românilor.

E de prisos ca acest comitet să mai arate aici importanța actului, fiecăru român cu inima bine pusă sperăm că se va grăbi să subscrie această petițiune prin care națiunea cere de la alesul său cît mai curînd Unirea desăvîrșită a Moldovei și Valachiei sub alesul națiunii de la 5 și 24 ianuarie și întinderea censului electoral spre încetarea acestor crize de diferite naturi care bîntuiesc țara și dau drum intrigilor inamicilor patriei noastre.

Membrii comitetului:

Cesar Bolliac, C. A. Rosetti, Al. C. Golescu, Cristache Polihroniad, I. I. Melic, Grigorie Serurie, N. T. Orășanu, Preotul Grigorie Musceleanu, C. Cozacovici, George Coengopolu, Vasile Constantin.

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar 2/1861, f. 6, orig.

COMITETUL CENTRALE

de
BUCUREȘTI.

PENTRU SUBSCRIEREA PETIȚIUNII DIN 11 Iunie.

Către cetățenii Români de prin Districte.

Domnilor,

Cetățenii din capitală, atunși mai multe decimii de mil, în câmpul Libertății, pentru celebrarea adevărată de 11 Iunie, aniversarea navelor ero a libertății noastre, să alăturează frunză cu frunză și să sub-scriească născutului petițiune către Domniitorul Românilor.

E de primordiu ca această comitetă să mai arate aci importanța actului. Fie-ce Români cu înțeles bine purtă speranță că se va grăbi să subscrivă această petițiune prin care suntem cere de la alăsură să se cază mai curând Unirea deosebită a Moldaviei și Valahiei, sub alinau nașunei de la 5 și 24 Ianuarie, și înălțarea censului electoral care înălțarea acestor crize de diferite naturi care întinsech țirru și dau drumă întregilor înălțurilor patriei noastre.

Membru comitetului:

Cesar Bolliac, C. A. Rucell, Al. C. Goleșcu, Ghinache Polihronid, I. I. Rădu, Grigorie Nerușie, N. T. Origanu, Președinte Grigorie Rucelcanu, D. Căscovici, George Căscovici, Vasile Constantin.

14. 1861. Apelul Comitetului Central din București pentru subscrierea petițiunii din 11 iunie. (Arh. St. Vrancea, fond Cosiliul municipal al orașului Focșani—Țara Românească, doc. ar 2/1861, f. 6, orig.).

1862 *ianuarie 21*. Telegramă prin care Alexandru Ioan Cuza mulțumește membrilor Comisiei Centrale de la Focșani pentru contribuția la realizarea unirii Principatelor.

Depeșă telegrafică primită de Comisiunea Centrală la 21 ianuarie 1862

Comisiunii Centrale Focșani

Primesc cu osebită mulțumire felicitările Comisiunii Centrale. Fericitul eveniment de care se bucură astăzi întreaga Românie, este în mare parte rezultatul patrioticului concurs ce am găsit pururea în acest corp al statului. Credeți, domnilor, că atit eu cit și întreaga națiune vom păstra recunoștința datorită Domniei voastre pentru lucrările Comisiunii și pentru străduința cu care ați susținut cauza națională,

Alexandru Ioan I

Arh. St. Vrancea, Protocoalele Comisiei Centrale a Principatelor Unite de la Focșani, 1862

1862 *ianuarie 21, Focșani*. Protocolul Comisiei Centrale de la Focșani în care Alexandru Ioan Cuza este felicitat cu prilejul zilei de 24 ianuarie și obținerea recunoașterii definitive a Unirii.

Protocoalele Comisiunii Centrale
a Principatelor-Unite

Sesiunea III

Protocolul 47

Ședința de marți 23 ianuarie 1862

Președința domnului secretar E. Angelescu

Ședința se deschide la 12 ore.

Se face apelul nominal

Prezinți: d<omnii> Cosadini, Dăscălescu, Docan, Mălinescu, Moruzi,
Predescu, Steege, Suțu, Angelescu.

Absinți: d<omnii> Bălăcianu, Lapati, Golescu
(3 locuri vacante)

.....
.....
După aceasta Comisiunea însărcinează pe birou de a redacta în ședință o adresă de felicitare, din partea Comisiunii Centrale, care să se trimită M<ăriei> s<ale>, domnitorului pentru aniversala zilei de 24 ianuarie.

15. 1862 Sigiliul Gărzii civice din Focșani. (1862) (Arh. St. Vrancea, Colecția de sigilii, (nr. 22/IV).

Se dă citire acestei adrese, care este în chipul următor:

În ziua de 24 ianuarie, Românii întrunind în persoana Măriei tale destinele Națiunii, au tradus în fapt dorința cea vie, cea mai intimă a ei.

În aceeași zi Alesul Națiunii credincios misiunii sale, întărește acel fact realizînd Unirea și înscriind-o între drepturile Românilor.

Cu ocaziunea acestei serbări naționale, Comisiunea Centrală se simte erice a găsi un îndoit motiv de a vă adresa cele mai vii felicitări.

Să trăiești Măria ta! Dumnezeu să-ți ajute să conduci România la culmea dorințelor sale.

Comisiunea o adoptă în unanimitate.

.....
.....

(Urmează subscrierea membrilor)

Arh. St. Vrancea, Protocoalele Comisiei Centrale a Principatelor Unite de la Focșani, 1862

1862 *ianuarie 25*. Scrisoarea de felicitare adresată de locuitorii oraşului Focşani domnitorului Alexandru Ioan Cuza cu prilejul aniversării zilei de 24 ianuarie.

Prea Înălţate Doamne!

Cetăţenii din Focşani se simt fericiţi că li se prezintă ocaziunea a arăta Înălţimei tale adînca lor recunoştinţă pentru actul cel mare şi naţional ce ai îndeplinit. Prin proclamaţiunea din decembrie a anului expirat, Măria ta ai spus poporului român: „vă dau o Românie întreagă, veţi şti să o păstraţi” şi fiecare fiu al României s-a simţit mişcat pînă în adîncul inimei lui de cuvintele Măriei tale. Poporul din oraşul Focşani chiar în entuziasmul lui, făcînd o sărbătoare din acea zi fericită, a mers în pompă la hotarul care trecea prin inima acestei întinse şi frumoase ţări şi a aruncat pietre întrînsul, dorind ca nici urmele lui să se mai cunoască pe viitor.

Ieşit din rîndurile noastre Măria ta ai dat dovadă la orice ocaziune că ai cunoştinţă de suferinţele seculare ale poporului român şi inima-ţi a sîngerat de cîte ori încercările cele mari n-au putut să scape ţara aceasta de sub apă-sare. Astăzi, cînd dorinţa Măriei tale şi a întregului popor român, dorinţe care au fost visul şi pentru a căreia realizare străbunii cu eroii lor au făcut atîtea lupte şi vărsare de sînge românesc, astăzi cînd această dorinţă ai îndeplinit-o Măria ta, poporaţiunea din oraşul acesta, cu ochii scâldaţi în lacrimi de recunoştinţă, vine a depune iarăşi ca la 5 şi 24 ianuarie în mîinile Înălţimii tale devotamentul şi credinţa sa.

Să trăieşti Măria ta şi să trăieşti timp îndelungat, pentru ca inima-ţi cea mare şi generoasă să se bucure de fericirea unui popor de 5 milioane, care vor susţine cu piepturile lor tronul românesc şi pe alesul său din 5 şi 24 ianuarie.

Să trăiască România întreagă una şi nedespărţită.
(urmează semnăturile a 54 orăşeni).

Monitorul Oficial nr. 20 din 26 ianuarie 1862, p. 83

130

1862 *februarie 14, Bucureşti*. Legea prin care se aprobă încetarea activităţii Comisiei Centrale de la Focşani.

Alexandru Ioan I

Cu mila lui Dumnezeu şi voinţa naţională
Domn Principatelor-Unite
La toţi de faţă şi viitori sănătate.

Am întărit și întărim, promulgat și promulgăm ce urmează:

Lege

(Extras din procesul-verbal al Adunării legislative)

Articol unic. Comisia Centrală încetează de a fi.

S-a votat și s-a adoptat de adunarea legislativă în ședința de la 10 februarie 1862 cu majoritate de 82 voturi.

(subsemnat) vicepresident L. Catargiu

Secretar A. Donici

Facem cunoscut și ordonăm ca cele de față investite cu sigiliul statului și trecute în Monitorul Oficial, să fie adresate Curților, tribunalelor și autorităților administrative, ca să le înscrie în registrele lor, să le observe și să facă a le observa; și ministrul nostru secretar de stat la Departamentul Justiției, este însărcinat a priveghea publicarea lor.

Dat în București la 14 februarie 1862.

Alexandru Ioan

Ministru Secretar de Stat, Președinte
Consiliului Miniștrilor:
(contrasemnat) B. Catargiu

No. 93

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/28, copie

133

1862 martie 7, București. Jurnal al Consiliului de Miniștri privind mutarea reședinței județului Rîmnicu-Sărat, în urma unificării orașului Focșani, în orașul Rîmnicu-Sărat.

Jurnal

În ședința de la 7 martie anul 1862 Consiliul de Miniștri luînd în vedere reșeratul domnului ministru din întru prin care se propune de a se strămuta reședința județului Rîmnicu Sărat din Focșani la orașul Rîmnicu, considerînd că în urma împlinirii faptului unirei motivul principal de paza linii despărțitoare între ambele țări surori nu mai este indispensabilă, pe cît timp poliția de paza frontierilor dintre principate s-au ridicat, considerînd înlesnirea ce s-ar aduce locuitorilor județului Rîmnicu Sărat avînd rezidența județului în orașul Rîmnic ce este situat în centru, considerînd că orașu Rîmnic are o populație destul de mare și se bucură de dreptul orașelor rezidente prin instituțiile municipale, considerînd că pentru poliția locală din orașul Focșani astăzi este de ajuns privegherea suprefecturi ce residează în acel oraș, Consiliul chibzuieste ca pînă la reorganizarea legiuirilor și rotungirea judeților, să se strămute rezidența județului Rîmnicu Sărat la orașul Rîmnic și să rămîie cu privegherea polițienească în orașul Focșani subprefectura plășii respective;

iar municipalitatea va fi una pentru tot orașul Focșani prin întrunirea celor două de astăzi în ființă.

Dispozițiile acestui jurnal se vor aduce la îndeplinire de d<omnul> ministru din întru prin înțelegere cu d<umnealor> d<omnii>, miniștri de justiție și finanțe după ce mai întâi se va supune la înalta aprobare a Măriei sale, domnitorului.

ss. Catargi, Arsachi
D. Cornia, I. Ghica
C. N. Brăilean, B. Belu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar 4/1862, f. 43, copie.

132

1862 aprilie 11, Focșani. Proces-verbal încheiat în ședința Consiliului municipal al orașului Focșani — Țara Românească cu privire la aplicarea Jurnalului Consiliului de Miniștri referitor la unificarea orașului.

Proces-verbal

În seanța se astăzi unsprezece aprilie anul corent 1862 luându-se în băgare de seamă această adresă și anexator copie de Jurnal a onorabilului Consiliu de Miniștri atingătoare de unificarea acești municipalități cu cea din Focșani de dincolo a Moldovei și văzându-se că această unire formează obiectul unei legi speciale de organizare după chiar spiritul Jurnalului onorab<ilului> Consiliu de Miniștri și avînd în vedere provizoriul acestei uniri pînă la organizarea legiurilor considerînd că modul întrunirii nefiînd cunoscut consiliului nici chiar din vr-un ordin catigoric al onorab<ilului> minister competente care ar regula interesele orașului și menținerea contractelor ce municipalitatea ari încheiate în numele său precum și asigurarea fondurilor ce compun proprietatea exclusiv a părții acestui oraș.

În urma acestor considerente consiliul găsește de cuvință că în termenul mandatului ce au de la concetățenii săi alegători și aleșii regulamentari care nu ne dă drept acestui consiliu a dispune de soarta și averia orașului să ceară mai întâi de la d<omnul> prefect ca prin înțelegere cu autoritatea respectivă să ne comunice mai catigoric, și cu toate amănunțele, modul cum are a se efectua întrunirea acestor municipalități căci orice urmare neîntemeiată din parte-i ar atrage responsabilitatea asupra-i presupunîndu-și un arbitrarium în prejudiciul legilor de secretar în locul acestui proces-verbal vă răspunde d<omnul> prefect îndată membri municipali:

M. Ionescu   K. Ianoli   Iordache Călcăi   K. Vasiliu

Arh. St. Vrancea, Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar 4/1862 f. 42, orig.

1862 aprilie 11, Râmnicu Sărat. Ordinul Prefecturii județului Râmnicu Sărat către Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, referitor la unificarea celor două părți ale orașului Focșani, conform Jurnalului Consiliului de Miniștri.

Principatele Unite
 Prefectura Județului Râmnicu Sărat
 nr. 4480

1862 aprilie 11

Domnilor Membri

D<omnul> ministru din năuntru prin ordinul nr. 1548 îmi pune în vedere că după Jurnalul Consiliului de Miniștri de la 7 martie din urmă, aprobat și de Măria sa, domnitorul, fiind hotărît ca în Focșani de aci înainte să lucreze o singură municipalitate prin întrunirea celor două de astăzi în ființă. Se comunică d<umnea>voastră această dispoziție spre a vă înțelege cu aceilaltă municipalitate pentru arătata întrunire cît mai neamînat.

În consecință dară am onoare domnilor membri a trimite d<omniilor> voastre o copie de pe citatul proces-verbal al Consiliului de Miniștri spre a vă conforma ca urmare întocmai.

Primiți, domnilor, încredințarea osebitei mele considerații.

Prefect C. Robescu

Domnilor Membri ai Municipici<palității> Or<așului i> Focșani

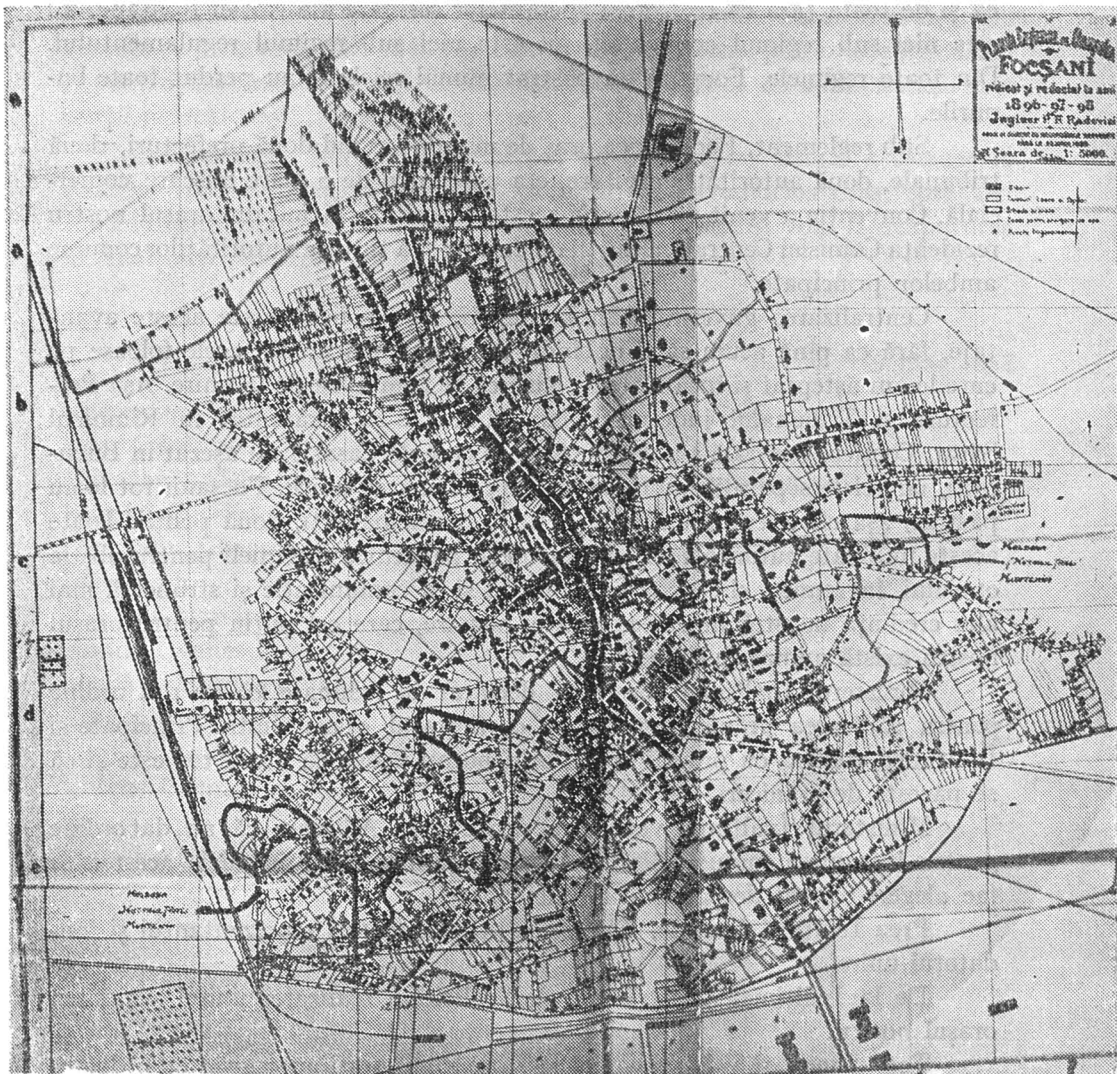
Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani, dosar 4/1862, f. 41, orig.

134

1862 mai 9, Focșani. Cererea unor locuitori ai orașului Focșani adresată domnitorului Alexandru Ioan Cuza, prin care solicită aplicarea cît mai grabnică a măsurilor menite să realizeze în fapt unificarea orașului de pe Milcov.

Prea Înălțate Doamne,

Trecerea Înălțimei voastre prin orașul Focșani este pururea salută de către orașeni cu o vie bucurie. Bucuria noastră, acum este cu atît mai mare, că de la Înălțimea voastră acum mai mult decît ori cînd sperăm alinarea durerilor orașului nostru.

16. 1886. Planul orașului Focșani executat de ing. P. F. Radovicin pe care este trasată linia de hotar ce despărțea cele două principate. (Arh. St. Vrancea, Colecția de planuri și hărți P/31)

Prea Înălțate doamne, orașul Focșanii este într-o poziție cu totul critică, cu totul anormală.

Orașul nostru nu este nici sub regimul unirei definitive, salutată de noi ca și de toată țara ca realizarea speranțelor seculare ale Nației Române, nu este nici sub regimul convenției, nu este nici sub regimul regulamentului. Din toate regimurile, Focșanii au păstrat numai relele și au pierdut toate bunele.

Sub reglement, Focșanii ca oraș de margine având două prefecturi, două tribunale, două autorități grănițare, era un centru de o mare mișcare comercială. Convenția a venit de a sporit aceste autorități, făcând din orașul nostru rezidența Comisiei Centrale, a Curții de Casație și a tuturor autorităților comune ambelor principate.

Centralizarea guvernului în București, ne-a ridicat toate aceste avantaje, fără ca pînă acum să fi dobîndit un singur măcar din acele foloase pe care le-am așteptat și încă sîntem siguri că le vom avea de la unire. Așa Prefectura și Tribunalul județului Slam-Rîmnic s-au strămutat în Rîmnicul Sărat, Comisia Centrală s-a desființat și Curtea de Casație s-a așezat în București, iar relele separatismului cu toată proclamarea unirii, Focșanii tot le-au păstrat, așa cît avem două granițe, două municipalități, două poliții. Toate aceste îmbinate autorități nu ne aduc decît zadarnice cheltuieli pentru obștia orașului, îngreuneri și stavile în comerț și în comunicație și struncină mai ales credința noastră în unirea patriei noastre, care cel puțin pentru orașul nostru există numai cu numele.

Ministerul Înălțimei voastre a declarat în Adunare că au dat ordine pentru rădicarea grănicerilor de pe desființatul otaru dintre Principate și Înălțimea voastră cu proprii voștri ochi puteți vedea că otaru tot este și că se păzește de grăniceri.

Ministerul Înălțimei voastre a declarat în Adunare că au dat ordine pentru întrunirea municipalităților din Focșani și chiar în zilele acestea se fac alegeri pentru despărțitele municipalități.

Prea Înălțate doamne, Înălțimea voastră sînteți reprezentantul și fondatorul unirei.

De la Înălțimea voastră noi, dar, solicităm realizarea unirei și pentru orașul nostru.

Toți domnii și ai Moldovei și ai Țării Românești au onorat cu o deosebită protecție orașul nostru. Bisericile, cișmelele, canalurile existente, dovedesc aceasta. Această-și bunăvoință pentru orașul nostru o așteptăm cu atît mai mult, de la Înălțimea voastră, domn și al Moldovei și al Valahiei, domn al României.

Plecat dar rugăm pre Înălțimea voastră ca în organizarea administrativă și judecătorească a Principatelor-Unite, să nu uitați și pre orașul nostru,

acest oraș care a avut un frumos trecut și care numai de la Înălțimea voastră așteaptă un frumos viitor.

O zicem aceasta cu atîta mai multă tărie cu cît încrederea noastră în bunăvoința Înălțimei voastre, este mai mare în inimile noastre, și o zicem aceasta cu atîta mai mult că în toate proiectele de reforme prezentate Adunării, și pentru drumuri de fier și pentru așezarea centurilor de administrații și a Curții judecătorești, Focșanii este trecut cu vederea.

Credem Prea Înălțate doamne, că va fi de ajuns numai a așterne la poalele tronului Înălțimei voastre, durerile unui credincios oraș, spre a-și dobîndi îndreptare, și în asemenea credință și sîntem și vom fi deapururea ai Înălțimei voastre.

Intru tot plecați supuși

9 mai 1862

Gheorghe Burlan
Ioan Cureleanu
Costache Ardeleanu
Neculai Curelea
Costandin Gheorghiu
I Măneciu
Theodor Mandra
Manuc Ovanes
semnătură indescifrabilă
Gheorghe Ilii
Hagi D. Iovan
Margos Ciomac
Boos Caspar
Andrei Nicolau

Spiro Ath. Calloiu
Georgi Nicolau
Hagi Pavăl Dumitru
Costache Lascăr
V. Tuduri
Ioan Gheorghiu
Iane Belu
N. C. Teodoru

G. Panaiea
D. Zamfirescu
Ioan Vasiliu
V. Burlan
Iacov Pompic

Arh. St. Buc., fond Ministerul de Interne, dosar 259/1862 f. 53, 81, orig.

135

<înainte de> 1862 mai. Ordinul Ministerului de Interne către Prefectura județului Rîmnicu Sărat privind unificarea celor două Consilii municipale din Focșani.

Din raportul Dv. 4588 și copia pe lingă dînsul anexată am vesut nedomirirea ce se încearcă asupra modului unificării municipalităților din Focșani, și spre răspuns ve fac cunoscut cele următoare:

I. Personalul ambelor municipalități se va întruni și va conluera în un local pentru interesele generale ale orașului întreg; cînd va veni timpul de o nouă alegere a personalului, cel actual va raporta spre a se da cuvenita deslegare.

II. Pentru regularea drepturilor contractărilor de acsize din ambele părți, municipalitatea unită va chibzui însăși cele de cuvință regulînd și chiar îndemnisările ce s-ar putea pretinde de nu va sta mijlocu a se regula altfel.

III. Perceperea veniturilor se va face în fiecare localitate ca și pînă acum, iar capitalurile și veniturile odată intrate în casa generală se vor contopi și se vor întrebuița la susținerea orașului întreg.

IV. De aci înainte municipalitatea se va coresponda cu Prefectura de Putna pentru toate trebuințele ei.

Astfel, domnule prefect, crezînd că s-au deslegat toate nedomeririle îmi rămîne a ve mai invita se recomandați municipalității ca în toate lucrările ei să fie condusă de adevăratul spirit al unirii, să înțeleagă bine că toți membri ei sînt chemați acoloa spre a lucra pentru binele și înflorirea orașului întreg, că numai există Focșanii Munteni și Focșanii Moldoveni că nu mai există decît o singură casă unde au a intra toate veniturile și de unde au a se face toate cheltuielile trebuincioase orașului.

ss. ministru Catargiu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Țara Românească, dosar 4/1862 f. 66, copie.

136

1862 mai 26, *Focșani*. Adresa Consiliului municipal al orașului Focșani — Moldova către Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, prin care comunică ordinul Ministrului de Interne privind unificarea celor două municipalități.

1862 mai 26

Nr. 239

La municipalitatea orașului Focșani
districtul Putna

D(omnul) ministru de interne prin d(omnul) prefect al districtului Rîmnicu Sărat cu ordinul nr. 1548 ne pune în vedere că după Jurnalul Consiliului de Miniștri de la 7 martie, aprobat și de Măria sa domnitorul, fiind otărît ca în Focșani de aici înainte să lucreze o singură municipalitate prin

întrunirea celor două de astăzi în ființă și că prin înțelegerea ce vom avea cu domnia voastră să punem în lucrare dispozițiile acestea după care cerându-să deslușirile trebuincioase pentru modul cum are a se efectua întrunirea acestor doi municipalități care la 25 mai corect s-au primit la municipalitate pe lângă adresa d<omnului> prefect de district N. 5953, în copie, răspunzătoriu ordin al d<omnului> ministru Nr. 1937 cu deslușire de chipul cu care să să unifice aceste doi municipalități pe bazul dar acestora, această municipalitate grăbește, cu aceasta, a anunsa domniei voastre în copie citatul ordin spre știință și tot într-o vreme consiliul acesta vă invită cu onoare a-i răspunde în care local aveți plăcerea a se întruni aceste doi municipalități, în cel de la d<umneavoastră> sau în cel de aici ca să vă poată îndeplini cit de curînd această unificare.

f. semnătură

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani, dosar 4/1862, f. 67, copie

137

1862 iunie 2, Focșani. Raportul Municipalității orașului Focșani-Moldova, prin care solicită Departamentului Moldovei din cadrul Ministerului de Interne precizări privind desăvîrșirea unificării celor două părți ale orașului Focșani.

1862 iunie 2
Nr. 886

D<omnului> Director a Ministerului de Interne
pentru depart<amentul> Moldovii

Municipalitatea orașului Focșani imediat după ordonarea ce au primit de la d<umnealui>, d<omnul> ministru de interne în Nr. 1937 astăzi s-au întrunit în municipalitatea de aici ca la locul său cu această unificare însă videm că nu pot întruni și lucrările fiindcă fiecare însă are legile sale precum

a) Termenul funcționării, d<omnilor> membri de acolo espiră la 1 iulie viitor, alegerea membrilor se face prin 16 deputați aleși de a fi cu drepturi; aici cum cunoașteți să face prin vot universal de proprietari la ziua de 1 noiembrie.

b) La cazuri de chemare arătărilor, d<umnea>lor după spiritul legii convoacă numai deputații ziși care reprezintă interesele comune în orice caz. Iar la noi obștea întregă.

Aceste și altele le supun cu respect cunoștinții domniei voastre rugându-vă a da dezlegare ca acest sistem să se adopteze în afacerile municipale unite alte aplecații sau acesta pe aici, căci prin onoratul ordin nu să explică. Sau dacă urmează să lucrăm fiecare separați pînă la noua alegere care urmează să hotărâți d<umnea>v<oastră>.

Neînțelegerea este că doi președinți, doi casieri, doi secretari, precum și membri nu pot funcționa întruniți și cu diferite legi căci numai ca să fim într-un local și să lucrăm separat nu pot zice că ne-am unit.

D<omnule> Director acum fiecare oraș și-a avut în parte antreprizele lor cu deosebite prețuri, de aceia, acum cu ocazia unirii orașilor trebui a să antreperedui la un loc și cu deopotrivă condiții și preț.

Este de urghiență pentru acest sfîrșit a să voi ca să obție cît de grabă, din amîndouă orașile, spre a se face cele de cuvință, de aceia întrebăm ca și în cazul acesta mai înainte de toate să binevoiți a da cît să va putea mai în grabă dizlegare modul după care să să convoce obștia.

Spre a se învenitele lucrări de ceilalți din vreme fiindcă contractele lucrărilor se strică la 1 ianuarie viitor și după regulile urmează ca de acum să să dea publicității.

Arh. St. Vrancea, Consiliul municipal al orașului Focșani — Moldova, dosar 48/1862, f. 6—7, copie.

138

1862 *iunie 14, Focșani*. Depeșa telegrafică prin care locotenentul Millu comunică Ministerului de Război desființarea frontierei Focșani — Moldova.

Stația București

No. 32655/1089

40 vorbe

Depeșă telegrafică

Prezentată la Focșani în 14/6. 1862, 10 ore 25 m dimineața

Sosită la București în 14/6 182, 3 ore 25 m seara

Domnului Ministru de Rezel București

Conform ordinilor dumneavoastră frontiera Focșanii Moldovii s-au desființat, pázitorii s-au eliberat, armătura și actele cancelarii s-au tri[i]mes prin d<umnea>lui căpitanul Puică. Raportul în asemenea caz, va sosi prin poștă.

Locotenentul Millu

No. 59

Arh. St. Vrancea, colecția Documente, XXV/29, copie

1862 iulie 6, București. Decretul privind unificarea celor două părți ale orașului Focșani.

Alexandru Ioan I

cu mila lui Dumnezeu și voința națională,
Domn al Principatelor Unite
La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului ministrului nostru secretar de stat la Departamentul de Intru, sub nr. 3160 de la 6 iulie curgător;

Văzînd jurnalul Consiliului nostru de Miniștri de la 29 iunie din relativ la unirea municipalităților din Focșani;

Am decretat și decretăm ce urmează:

Art. I. Jurnalul Consiliului nostru de Miniștri de la 29 iunie susmenționat, este aprobat de noi.

Art. II. Nu va mai fi pe viitor decît o singură municipalitate pentru ambele părți ale orașului.

Art. III. Pînă la definitiva unificare a legilor, fiecare din cele două părți ale orașului Focșani, va proceda la alegerea membrilor municipali potrivit cu regulamentele lor astăzi în ființă, adică dincoace de Milcov prin deputați de suburbii; iar dincolo de Milcov prin obștea alegătorilor direcți.

Art. IV. Termenele funcționării membrilor municipali în ființă, expirînd pentru cei de dincoace de Milcov la finele lui iunie d.u. iar pentru cei de dincolo de Milcov la finele lui decembrie viitor, vor continua, și cei de dincoace a funcționa cu cei de dincolo pînă la decembrie și se va face o singură alegere generală pentru municipalitatea unită.

Art. V. Municipalitatea unită a orașului Focșani, se va ocupa îndată a regula deosebitele chestiuni de interes local și va supune chibzuirile sale Ministeriului de Intru, spre cele legiuite din parte-i.

Art. VI. și cel din urmă, Ministrul nostru Secretar de Stat la Departamentul din Intru este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret.

Dat în București, la 6 iulie anul 1862.

Nr. 476

Ministru Secretar de Stat
la Departamentul din Intru
N. Crețulescu

1862 *iulie 10, București*. Decret al domnitorului Alexandru Ioan Cuza referitor la unificarea celor două părți ale orașului Focșani.

Alexandru Ioan I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința națională,

Domn al Principatelor Unite.

La toți de față și viitori, sănătate;

Asupra raportului ministrului nostru, secretar de stat la Departamentul din Intru, sub nr. 5562.

Văzînd Jurnalul Consiliului nostru de Miniștri încheiat la 10 iulie curent.

Am ordonat și ordonăm ce urmează:

Art. 1. Jurnalul Consiliului nostru de Miniștri de la 10 iulie sus menționat, este aprobat de noi.

Art. 2. Ambele părți ale orașului Focșani de dincoaci și dincolo de Milcov, vor forma în viitor un singur oraș, care va fi rezidența județului Putna.

Art. 3. Pînă la unificarea legilor, autorităților administrative și judiciare ale județului Putna, se vor povățui în afacerile locuitorilor orașului Focșani, după legile în ființă d-o parte și d-alta a țării.

Art. 4. Plata contribuțiilor către stat a locuitorilor orașului Focșani de dincoace de Milcov, se va regula a se respunde în viitor prin Prefectura de Putna.

Art. 5. Ministrul nostru secretar de stat la Departamentul din Intru prin înțelegere cu Ministru nostru secretar de stat la Justiție și la Finanțe vor aduce la îndeplinire dispozițiile ordonanței de față.

Dat în București, la 10 iulie 1862.

Alexandru Ioan

Ministru Secretar de Stat
 President al Consiliului Miniștrilor,
 N. Crețulescu

Monitorul Oficial. nr. 152, din 12 iulie 1862, p. 615

1862 iulie 10, București. Jurnal al Consiliului de Miniștri prin care se realizează unificarea celor două părți ale orașului Focșani.

Nr. 1
Copie

Jurnal

Astăzi marți la 10 iulie anul 1862 în ședința ținută de Consiliul Miniștrilor sub președenția Măriei sale, domnitorului, luînd în considerațiune referatul domnului ministru din întru cu nr. 5524, prin care să arată trebuința ce se simte astăzi, ca partea orașului Focșani de dincoace de Milcov, cu cea de dincolo de Milcov să formeze un singur oraș, care va fi capitala județului Putna.

Avînd în vedere jurnalul încheiat de Consiliul Miniștrilor la 5 martie trecut și întărit de Măria sa domnitorul pentru strămutarea rezidenții județului Rîmnicu Sărat de la Focșani la orașul Rîmnicu.

Avînd în vedere cele chibzuite prin Jurnalul de la 29 iunie trecut, sancționat de Măria sa, domnitorul, prin Decretul nr. 476 pentru unificarea municipalității din Focșani.

Considerînd că, administrarea intereselor locuitorilor orașului Focșani, pusă sub jurisdicțiunea a doi prefecți de județe și a două osebite tribunalului nu poate fi decît în prejudiciul acelu oraș.

Consiliul, unindu-se cu opiniunea domnului ministru din întru, chibzuește că ambele părți ale orașului Focșani de dincoace și de dincolo de Milcov să formeze în viitor un singur oraș care va fi rezidența județului Putna și pînă la unificarea legislațiilor judiciare și administrative a ambelor țări unite, prefectura de Putna și tribunalul respectiv, să se povățuiască în afacerile locuitorilor de legile înființate de o parte și de alta a țării, iar strîngerea contribuțiunilor către stat de la locuitorii părții Focșanilor de dincoace de Milcov să se reguleze îndată a să face de către prefectura de Putna prin cuvenita preschimbare în rolurile județelor Putna și Rîmnicu-Sărat.

Poliția întregului oraș Focșani, să rămîie în însărcinarea unui singur polițai; și subprefectura de ocol ce rezidă în Focșanii de dincoace de Milcov, ne mai avînd astfel nici o cădere asupra locuitorilor din acel oraș, se va strămuta în vre un sat ce ar cădea mai în centrul plășii sale și care rămîne pînă la definiti va rotunjire a județelor, tot de județul Rîmnicu Sărat.

Dispozițiunile acestui jurnal, după ce mai întii să va supune la înalta aprobare a Măriei sale, domnitorului, se vor aduce la îndeplinire de către

1862

66

Alexandru Ioan I
Ca mla lui Guvernului si consiliu National
Domniei Romnitorilor Unites

In tute de facie si nitei sinitate

Ampea expeditie Alexandru I
scutur si mla de stat la Departamentul
de la Jilgy No. 5386

- Art I. Guvernul localizat si scutur
de la Jilgy No. 5386
- Art II. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art III. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art IV. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art V. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art VI. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art VII. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art VIII. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art IX. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art X. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XI. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XII. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XIII. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XIV. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XV. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XVI. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XVII. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XVIII. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XIX. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei
- Art XX. Ambele parti a l' orașului Focșani
si de cu si de cu de l' orașului no facie
si nitei no ampea scutur cu si si scutur
scutur si nitei

Alexandru Ioan I

430

Ampea scutur de stat la
Departamentul de la Jilgy
D. M. P. I. I.

17. 1862 iulie 10, București. Ordonanța Domnitorului Alexandru I. Cuza cu privire la unificarea celor două părți ale orașului Focșani. (Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani—Moldova, dosar 48/1862).

domnul ministru din întru, prin înțelegere cu dumnealor domnii miniștri ai justiției și al finanțelor.

Semnați N. Crețulescu
Teodor Ghica
Pr. Cantacuzino

Catargiu
G. Crețeanu
D. Cornea

Monitorul Oficial nr. 152 din 12 iulie 1862, p. 615

142

1862 iulie 12, București. Ordinul Ministerului de Interne către Prefectura județului Rîmnicu Sărat privind trecerea Focșanilor — Munteni sub jurisdicția Focșanilor Moldovei.

Copie după oficia Ministeriului din Întru al României din 1862, iulie 12 nr. 5604

În urma strămutării rezidenții județului Rîmnicu Sărat de la Focșani la orașul Rîmnicu, văzînd că interesele publice și particulare suferă din cauza separației orașului Focșani, subscrisul a pus acest caz în vederea Consiliului de Miniștri, care în ședința de la 10 iulie corent prin Jurnalul ce a încheiat, chibzuiesc că ambele părți ale orașului Focșani de dincoace și de dincolo de Milcov să formeze în viitor un singur oraș care va fi rezidența județului Putna.

Această chibzuire a Consiliului de Miniștri supunîndu-se la cunoștința Măriei sale, domnitorului, prin Decretul cu Nr. 485, a binevoita a da înalta aprobare.

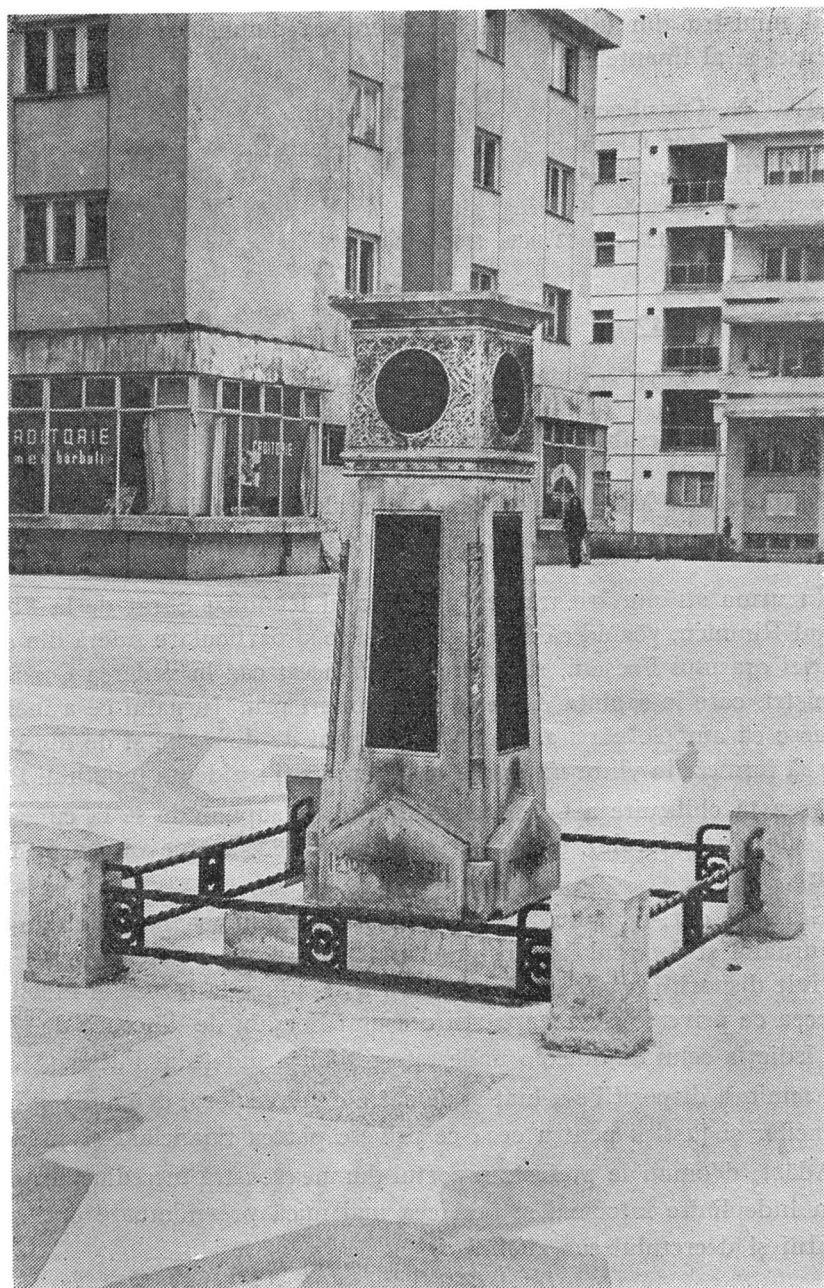
Grăbește dar, d<omnu>le prefect, a înainta dumneavoastră cite o copie după jurnalul și decretul în chestiune invitîndu-vă de a lua în considerație, și potrivit dispozițiilor prescrisă, să faceți a să aduce la întocmai îndeplinire întru ceea ce privește trecerea părții orașului Focșani de dincoace de Milcov sub jurisdicția celui de dincolo unde este rezidența județului Putna.

Aseminea dispoziții s-a luat și de către d<umnealor>, d<omnii> miniștri ai financilor și justiții pentru ceea ce privesc partea financiară și judiciară.

Adăst, d<omnu>le prefect, raportul dumneavoastră încredințător că s-a adus la îndeplinire întocmai și fără cea mai mică preschimbare dispozițiile jurnalului și decretului sus zis.

ministru N. Crețulescu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani-Moldova, dosar 48/1862, f. 23, copie.

18. 1931. Borna de hotar ridicată cu ocazia Congresului Ligii Culturale în anul 1931. Lucrare executată de sculptorul Ion Jalea. (Arh. St. Vrancea, Colecția de fotografii I/25).

1862 iulie 23, Focșani. Jurnalul Consiliului Municipal al orașului Focșani privind unificarea „Comensii de foc“.

Jurnal

În urma unificării municipalității acestia cu a Focșanilor de dincolo de Milcov după ordonanța domnului ministru de interne Nr. 1548 către domnul prefect al districtului Rîmnicului Sărat și comunicat aceștii municipalități cu adresa Nr. 4480 din 11 aprilie trecut cu anexare și de copie a jurnalului onor Consiliul de Miniștri din 7 martie anul corent precum și dupe cel din urmă jurnal din 29 iunie, tot anul corent, primit cu adresa domnului prefect al districtului Putna Nr. 8870. Avînd în vedere și dispozițiile luate mai în urmă de guvern cu unificarea orașelor într-unul singur. Avînd în vedere că partea de dincoace de Milcov a Focșanilor s-au anexat pe viitor cu Focșanii de dincolo de Milcov și s-au dat sub administrarea districtului Putna.

Consiliul municipal văzînd necesitatea ce urmează ca și comenzile de foc să se întrunească și să fie sub administrarea unui comandir neputînd a mai dăinui de aci înainte separate. Astăzi la 23 iulie anul 1862, a decis ca așa precum comanda Focșanilor de dincolo de Milcov se găsește pusă pe picior de disciplină și în bună regulă să se dea și Focșanilor de dincoace de Milcov tot sub îngrijirea domnului căpitan Dimitrie Petrov, comandirul pompierilor de dincolo, ca să o reguleze după instrucțiunile ce are de la superiorii Domniei sale. Cu aceasta însă ca ținerea ei pînă la finele anului să se urmeze numai cu fondurile prevăzute prin bugetul acestui an nefiind puțință de cheltuieli mai mari peste cele prevăzute.

Acest jurnal să se comunice în copie d(omnului) comandir și să se invite ca să binevoiască a pune la cale primirea comenzii și pe cît mijloacele eartă dupe bugetul acestui an să o pue pe calea disciplinii domniei sale.

Acest jurnal se va comunica și domnului ministru de interne spre cunoștință de unificarea comenzilor.

Membrii municipalității unite a or(ășului) Focșani.

M. Ionescu

N. Hagi Neculae

D. Fotescu

Arh. St. Vrancea, fond Consiliul municipal al orașului Focșani — Țara Românească, dosar /1862, f 22, orig.

BIBLIOGRAFIE

- Acte și documente, relative la Istoria Renașterii României vol. III—IX 1889—1901*
Adâniloiaie Nichita și Petric Aron, *Unirea de la 1859 și însemnătatea sa istorică*, București, 1974
- Berindei Dan, *Epoca Unirii*, București, 1979
- Caian Dimitrie, *Istoricul orașului Focșani*, Focșani 1906
- Documente privind Unirea Principatelor, București, 1961*
- Documente privind Unirea Principatelor. Corespondența diplomatică franceză, vol. VI, București, 1980*
- Documente privind Unirea Principatelor. Corespondență diplomatică engleză, vol. VII București, 1984*
- Documente privitoare la anul revoluționar 1848 în Moldova, București, 1980*
- Dogaru Maria, *Sigilii orășenești în epoca modernă și contemporană*, București 1978
- Dumitrescu I. M., *Însemnări despre orașul Focșani*, Focșani 1931
- Kogălniceanu Mihail, *Discursuri parlamentare din epoca Unirii*, București, 1959
- Romanoaie Ion, *Date focșănene asupra hotărului Unirii, Milcovia, an. II, vol. I, Focșani 1931*
- Români la 1859. Unirea Principatelor Române în conștiința europeană, București 1984*
- Studii privind Unirea Principatelor, București, 1960*
- Unirea Principatelor și puterile europene 1984.*

CUPRINS

Introducere	3
Lista documentelor	7
Documente	21
Bibliografie	191

Tiparul executat la I. P. „13 Decembrie 1918“ cd 1239

Lei 14,50